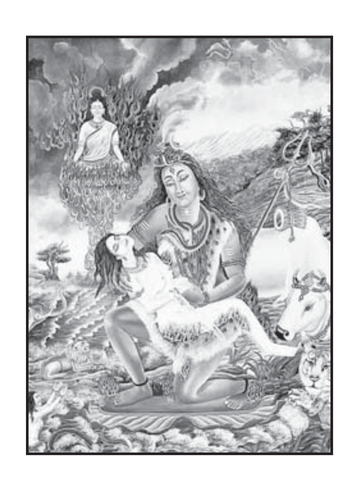
అష్టాదశ శక్తి పీఠాల యాత్రానుభవాలు

పి.రోశారావు

అష్టాదశ శక్తిపీఠాల
యాత్రానుభవాలు

పి.రోశారావు, విజయవాడ

సెల్ : 99630 96662

అష్టాదశ శక్తిపీఠాల యాత్రానుభవాలు

మొదటి ముద్రణ : జూన్, 2017

ప్రతులు : 500

ప్రతులకు : పి.రోశారావు
54-14-2-, శ్రీనివాస నగర్ బ్యాంక్ కాలని, ఫ్లాట్ నెం. 201,
సాయి చరణ్ రెసిడెన్సీ,
విజయవాడ - 520 008
ఫోన్ : 0866 - 2540714, 9963096662

ముఖచిత్రం : జనార్దన్ లంకె

వెల : అమూల్యం

డి.టి.పి. డిజైనింగ్ & ప్రింటింగ్ :
చినుకు పబ్లికేషన్స్
26-7-11, గరికపాటివారి వీథి,
గాంధీనగర్, విజయవాడ - 520 003
సెల్ : 98481 32208
editor.chinuku@gmail.com

ముందు మాట

కృష్ణాజిల్లా యనమలకుదురు మండలం పెదపులిపాక గ్రామం విజయ రాజరాజేశ్వరీ దేవస్థాన వ్యవస్థాపకులు శ్రీశ్రీశ్రీ వాసుదేవానంద గిరి స్వామీజీ వారికి ప్రప్రథమంగా వారి పాద పద్మాలకు నమస్కరిస్తూ ఈ అష్టాదశ శక్తి పీఠ యాత్రానుభవాలను మీ ముందు ఉంచటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. అసలు శక్తి పీఠాల యాత్ర ఎందుకు చేయాలి, ఎలా చేయాలి, ఎప్పుడు చేయాలి అనే విషయంలో స్వామీజీ అంతే వాసులుగా నేను నా సహచర మిత్రులు సుమారు ఏడు సంవత్సరముల నుంచి ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఎందుకంటే స్వామీజీ వారి ఆధ్వర్యంలోనే భారతదేశంలో నున్న ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగ యాత్ర (పన్నెండు జ్యోతిర్లింగాలు ఒకే ట్రిప్పులో మధ్యలో ఎక్కడా బ్రేక్ లేకుండా ముప్ఫయి రోజుల పాటు యాత్ర చేయించారు). మమ్ములను చంటి బిడ్డలా చూసుకుంటూ, సకల సౌకర్యములతో ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా మధ్యమధ్యలో అనుగ్రహ భాషణ చేస్తూ ప్రతి జ్యోతిర్లింగ క్షేత్రమునందు నమకం చమకం పఠిస్తూ ఆ పరమ శివునికి అభిషేకం చేసుకుంటూ యాత్ర పూర్తి చేసుకున్న అనుభవంతో అదే స్ఫూర్తితో ఈ అష్టాదశ శక్తి పీఠ యాత్ర ఏర్పాటు చేయమని శ్రీశ్రీ వాసుదేవానంద స్వామీజీని అభ్యర్థించుట జరిగినది. అయితే వారికున్న పని వత్తిడి వల్లనూ, విజయ రాజరాజేశ్వరీ దేవాలయ నిర్మాణమును పూర్తి చేసి ప్రతిష్ట చేసి మహా కుంభాభిషేక కార్యక్రమమును దిగ్విజయముగా పూర్తి చేసుకుని ప్రథమ వార్షిక మహోత్సవమును కూడా అత్యంత వైభవముగా నెరవేర్చుటలో స్వామివారు విరామములేకుండా ఉన్నందునను ఈ కార్యక్రమములన్నియు పూర్తి అవడంతో ప్రస్తుత అష్టాదశ శక్తిపీఠ యాత్రపై తీవ్రముగా మనసుపెట్టి ఏర్పాటుకు ముందుకు రావడం జరిగినది.

జగత్తును ఉద్ధరించడానికే ఆ లోకమాత వివిధ ప్రదేశాలలో శక్తి పీఠాలుగా అవతరించిందని దేవీ భాగవతం, శివ, లింగ, విష్ణుపురాణాలు తెలుపుతున్నాయి. పితృస్వరూపుడైన 'లింగము' బీజమైతే, ప్రకృతి స్వరూపమైన మాత 'క్షేత్రము', వీరిద్దరి

కలయికతో ప్రభవించినదే యీ ప్రపంచం. ఈ ప్రపంచంలో పురాణ ప్రసిద్ధమైనది, పవిత్రమైనది భారతావని. కనుకనే స్థితికారకుడైన విష్ణువు ఈ పుణ్యభూమిలో రామ, కృష్ణాది రూపాలలో అవతరించగా, లయకారకుడైన ఈశ్వరుడు ఈ నేలపైనే లింగ రూపుడై అనేక పుణ్యక్షేత్రాలలో వెలిశారు.

ఇక త్రిమూర్తులచే 'శక్తి'ని ప్రసాదించిన జగన్మాత లోకోద్ధరణకై అనేక ప్రదేశాలలో శక్తి రూపాలుగా వెలిసింది. వీటిలో అత్యంత ముఖ్యమైన 18 శక్తి క్షేత్రాలు 'అష్టాదశ శక్తి పీఠాలు'గా జగద్విఖ్యాతి గాంచాయి. వీటిని దర్శించిన వారి జన్మ ధన్యం. అయితే ఈ శక్తి పీఠాలు ఎక్కడ వున్నాయి. వీటి మహత్యాలేమిటి, వీటిని చేరే మార్గాలేమిటి... అని ఆలోచించే వారికి సంపూర్ణ సమాచారాన్ని అందిస్తుంది ఈ చిన్న గ్రంథం. ఇందులో స్థల పురాణాలతో పాటు శక్తి పీఠాల చిత్రాలు, యాత్రా మార్గదర్శినితో సహా అందిస్తున్నాము.

ఈ క్రమంలో భాగంగా నాలుగయిదు విభిన్న టూర్ ఆపరేటర్స్‌ని పిలిపించి మాకు కావలసిన సౌకర్యములు అందులో వారు ఎంత వరకు చేయగలరో, వారి పూర్వానుభవాల్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని సుదీర్ఘముగా ఒకటి రెండుసార్లు సమాలోచన జరిపవలసి వచ్చినది. ఎందువలనననగా ఈ యాత్ర సుమారు 35, 40 రోజులు పడుతుంది. అందులో ప్రయాణించువారిలో ఎక్కువభాగం వృద్ధులు, మాతలు ఉన్నారు. గనుక వారికి గల్పించవలసిన సౌకర్యములను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి అధ్యయనం చేసి ఒక నిర్ణయానికి వస్తానికి నేను మరియు శ్రీ స్వామీజీగారు అనేక పర్యాయములు సమావేశమై ముచ్చటించుకొనుట జరిగినది. అంతిమంగా విజయవాడలోనే ఉన్న టూర్ అపరేటర్ శ్రీ దొడ్ల రామారావుగారి కుమారుడు హేమంత కుమార్‌గారితో మాట్లాడి ఒక నిర్ణయానికి రావడం జరిగింది. శ్రీ రామారావుగారిని విజయవాడలో ఎరుగనివారెవ్వరూ లేరంటే అతిశయోక్తికాదు. యాత్రికులకు సౌకర్యములను, భోజన సౌకర్యములను కల్పించుటలో వారికి మంచి పేరు ఉన్నది. వారికి వారే సాటి అనుటలో ఎటువంటి అతిశయోక్తి లేదు.

అంతిమంగా 4- 3-17 నే యాత్ర మొదలు పెట్టుటకు నిర్ణయం చేసి స్వామీజీవారు ముహూర్తము పెట్టుట జరిగినది. 4-3-17న ప్రారంభమైన యాత్ర ది. 8-4-17న సమాప్తమయినది. అన్నీ కూడా ప్రోగ్రాం ప్రకారముగా రైళ్ళలోనూ, ఎసి బస్సులలోనూ, విమానాలలో మా యాత్ర నిర్విఘ్నముగా ఎవ్వరికీ ఏ విధమైన ఇబ్బందులు లేకుండా, అనారోగ్యం పాలు కాకుండా, క్షేమంగా, సురక్షితముగా విజయవాడ చేరటం జరిగినది. ఇందులో టూర్ ఆపరేటర్ హేమంత్ కుమార్‌గారిని గురించి రెండు మాటలు చెప్పుకోకపోతే ఈ 'ముందుమాట' సమాప్తము కాదు. ఈ యాత్ర మొదలయినప్పటి నుండి ఆద్యంతం మా వెంబడే ఉండి. అల్పాహారము, భోజనముల ఏర్పాటు చేయటంలో,

వసతి సౌకర్యములు కల్పించటంలోనూ నూటికి నూరుశాతం వారు యాత్రికుల మన్ననలు పొందారనటంలో ఎట్టి సంశయము లేదు. భోజనము అనేదానికన్నా ప్రతి రోజు విందు భోజనం ఏర్పాటు చేశారు అని చెప్పవలసిందే. బహుశ మన ఇంట్లో కూడా ఆ ప్రకారముగా భోజనము ఉండదంటే ఆశ్చర్య పడాల్సిన పనిలేదు. అదే విధముగా యాత్రికులు కూడా హేమంత్ కుమార్‌గారిని సోదర సమానులుగా భావించి మాలో ఒక్కరిగానే ఆదరించి ఆశీర్వదించడం కూడా జరిగినది. వారితో వచ్చిన వంట వారిని కూడా ప్రశంసా పూర్వకముగా ముచ్చటించకపోతే ఈ యాత్ర ఇంత సఫలమయి ఉండేది కాదేమో? ఎందువలననగా వారు ప్రతి ఒక్క యాత్రీకుడినీ ఒకటికి రెండుసార్లు ఏమి కావాలి మరల తెమ్మంటారా అని మన సొంత మనుషుల్లాగా పలకరించి వారియొక్క బాధ్యతలను సక్రమముగా నిర్వర్తించుట అభినందనీయము.

ఇక పోతే మాతోవచ్చిన ముప్పయి మంది యాత్రికులు కూడా సోదర భావంతో అత్యుత్తమ క్రమశిక్షణతో వసుధైక కుటుంబ సభ్యులుగా మెలిగి ఒకరికొకరు సహకరించు కుంటూ, స్నేహభావంతో పలకరించుకుంటూ ఎక్కడా గిల్లికజ్జాలకుగానీ, పోట్లాటలకు గానీ దిగకుండా అసలు వాటిని మనసులోనికి రానీయకుండా విజయవాడలో బయలుదేరిన నాటి నుంచీ విజయవాడ చేరుకునేంత వరకూ అదే స్ఫూర్తితో, అదే క్రమశిక్షణతో మెలిగి యాత్రను దిగ్విజయముగా పూర్తి చేయటానికి అందరూ మనస్ఫూర్తిగా సహకరించినందుకు ధన్యవాదాలు సమర్పించుకుంటూ శిరసు వంచి ప్రణామాలు చేస్తూ మా యాత్రానుభవాలను మీ ముందు ఉంచుతున్నాను.

అష్టాదశ శక్తి పీఠముల యాత్ర ప్రోగ్రాముల వివరాలను తేదీల వారీగా వేరే పేజీలో పొందు పరచటం జరిగినది. వీటిని దర్శించినవారి జన్మ ధన్యము. అయితే ఈ శక్తి పీఠాలు ఎక్కడ ఉన్నాయి? వీటి మహాత్యాలేమిటి? వీటిని చేరే మార్గాలేమిటి? అని ఆలోచించేవారికి సంపూర్ణ సమాచారాన్ని అందిస్తూ ఒక కరదీపికగా ఉండి వారుకూడా యాత్ర చేయదలచినచో ఉపయోగపడుతుందనే ఉద్దేశ్యముతో వివరముగా పొందు పరచడమైనది. మాతో యాత్ర చేసినవారి ఫోటోలు, వారి చిరునామాలు మరియు మేము ఏఏ హొటళ్లలో బస చేసినదీ వాటియొక్క వివరములు కూడా ఈ చిన్ని పుస్తకంలో పొందుపరచటమైనది.

శలవ్!! సదా మీ ఆదరాభిమానాలను పొందగలనని ఆశిస్తూ...

భవదీయుడు

పి. రోశారావు

Blessings about Yatra of 18 Shakti peethas

CHAITANYA TAPOVAN
ctapovan98@gmail.com

Dear Sri Rosa Rao garu,

I am glad to know that you have successfully toured 18 Shakti Peethas. Congratulations May God bless you.

Jai Radheshyam.

Mangalashasanams to you.

Mata Siva Chaitanya

పరమ పూజ్యపాద శ్రీ శ్రీ శ్రీ యోగిని శ్రీ చంద్ర కాళీ ప్రసాద మాతాజీ వారి దివ్య సందేశము

లంకాయాం శాంకరీ దేవీ, కామాక్షీ కంచి కాపురే।
ప్రద్యుమ్నే శృంఖలాదేవీ, చాముండా క్రౌంచ పట్టణే,
అలంపురే జోగులాంబా। శ్రీశైలే భ్రమరాంబికా।
కొల్హాపురే మహాలక్ష్మీ। మాహుర్యే ఏకవీరికా।
ఉజ్జయిన్యాం మహాకాళీ। పీఠికాయాం పురుహూతికా।
జోడన్యే గిరిజాదేవీ। మాణిక్యా దక్షవాటికా।
హరిక్షేత్రే కామరూపీ। ప్రయాగే మాధవేశ్వరీ।
జ్వాలాయాం వైష్ణవీదేవీ। గయా మాంగల్య గౌరికా।
వారణాస్యాం విశాలాక్షీ। కాశ్మీరే సరస్వతీ।
అష్టాదశ శక్తిపీఠాణీ। యోగినామపి దుర్లభమ్।
సాయంకాలే పఠేన్నిత్యమ్। సర్వశత్రు వినాశనమ్।
సర్వరోగ హరమ్ దివ్యమ్। సర్వ సంపత్కరమే శుభమ్।।

అని శ్రీ ఆది శంకర భగవత్పాదాచార్యుల వారు తమ "అష్టాదశ శక్తి పీఠ స్తోత్రం" లో వచించినట్లు, జగజ్జనని యొక్క శక్తి పీఠాల దర్శనం యోగులకు కూడా దుర్లభం. అటువంటి మహత్తరమైన పుణ్య క్షేత్రాలను దర్శించి, ఆ యాత్రా విశేషాలను గ్రంథస్థం చేయడం శ్రీ పొట్టి రోశారావుగారి యొక్క పుణ్యఫలం. అందులోనూ, వారి యాత్ర పరమ పూజ్యపాద శ్రీ వాసుదేవానంద స్వరస్వతీస్వామి వారి ఆధ్వర్యంలో జరగడం మరింత విశేషం. ఎందుకంటే గురువుల సన్నిధిలో గడిపిన ప్రతి ఒక్క క్షణము అమూల్యము. కేవలం యాత్రా విశేషాలే గాక, శ్రీవారి బోధామృత బిందువులతో తడిసిన ఆ మధుర స్మృతులు అమూల్య మైనవి. వీటన్నింటినీ పుస్తకం రూపంలో పెట్టిన శ్రీ పొట్టి రోశారావు గారికి, వారి కుటుంబమునకు జగన్మాత అఖండ భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యములను, ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములను ప్రసాదించి సర్వదా రక్షించుగాక.

"PADMA SHRI" Awardee
Dr. TURLAPATY KUTUMBA RAO F.A.B.I. (U.S.A.)

RECIPIENT OF :

"NATIONAL CITIZEN AWARD" (Delhi)
(In Journalism, Arts, Culture and Literature from Prime Minister of India)
(1991)

"GUINNESS BOOK" Felicitation
(Highest number of Public Speeches)
(1993)

"INTERNATIONAL MAN OF THE YEAR"
Award (England)
(1997)

Honorary Doctorate
"KALA PRAPOORNA"
By Andhra University
(1997)

"WORLD LIFETIME ACHIEVEMENT AWARD"
(America)
(1998)

Member
"KENDRA SAHITYA ACADEMY"
(NEW DELHI)
Govt. of India Nominee
(2008)

"LEGENDARY BOOK OF RECORDS"
(2016)

Date : 27 - 5 - 2017

"పద్మశ్రీ" ప్రశంస

నా చిరకాల మిత్రులు, సహృదయులు, సంఘసేవా పరాయణులు శ్రీ పొట్టి రోశారావుగారు బహుముఖ ప్రజ్ఞా ధురీణులు ఆయన భక్తి పరాయణులు.

అష్టాదశ శక్తి పీఠాలను శ్రీలంక పీఠంతో సహా సందర్శించి, తరించిన మహద్భాగ్యశాలి.

కాగా, ఇప్పుడు 'అష్టాదశ శక్తి పీఠాల యాత్రానుభవ విశేషాలు' అన్న పేరుతో ఆ మహాపీఠాల సందర్శనానుభవాలను గ్రంథంగా విశదీకరించడం ముదావహం.

భక్తి తత్పరులకు ఈ గ్రంథం మరో 'భగవద్గీత' శ్రీ రోశారావుగారివలే ఒకేసారి ఈ 18 పీఠాలను సందర్శించే మహద్భాగ్యం ఎవ్వరికీ లభించి వుండదు!

ఆ మహాభాగ్యశాలురు రోశారావుదంపతులను అభినందిస్తున్నాను.

– తుర్లపాటి కుటుంబరావు
'పద్మశ్రీ' అవార్డు గ్రహీత

TIKKLE ROAD, LABBIPET, VIJAYAWADA-520 010 (INDIA) TEL : (0866) 2476000, MOBILE : 98483 17533

శక్తి పీఠాలు - నేపథ్యం

అష్టాదశ శక్తిపీఠాల ఆవిర్భావం వాటి నేపథ్యం గురించి శివ మహాపురాణంలో సవివరంగా చెప్పబడింది.

సృష్టి ప్రారంభంలో బ్రహ్మదేవుడు తొమ్మిదిమంది ప్రజాపతులను సృష్టించాడు. వీరిలో ఒకడు దక్షప్రజాపతి. ఇతనికి ఐదుగురు పుత్రులు, యాభైమంది పుత్రికలు వారిలో సతీదేవి (దాక్షాయణి) జ్యేష్ఠ పుత్రిక.

ఈమెను పరమశివుడు దక్షుని అభిమతాన్ని తిరస్కరించి వివాహం చేసుకున్నాడు. ఒకసారి దక్షుడు మహాయజ్ఞాన్ని ప్రారంభించి దేవతలందరినీ ఆహ్వానించాడు. యజ్ఞం ప్రారంభించడానికి ముందు దక్షుడు యాగశాలకు వచ్చినప్పుడు శివుడు తప్ప దేవతలందరూ లేచి స్వాగతం పలికారు.

శివుడు లేచి నిలబడకపోవటంతో దక్షుడు తనకు అవమానం జరిగిందని భావించాడు. ఆ పగను తీర్చుకునేందుకు మరొక పెద్ద యాగాన్ని ప్రారంభించి సతీదేవిని తప్ప తక్కిన కుమార్తెలను, అల్లుళ్ళను, దేవతలందరినీ. ఋషులను, మునులను కూడా ఆహ్వానించాడు.

ఆహ్వానం అందకపోయినా తండ్రిపట్ల ఉన్న ప్రేమతో యాగానికి వెళ్ళటానికి నిశ్చయించుకున్నది సతీదేవి. శివుడు మొదట ఆమెను వెళ్ళవద్దన్నాడు. తర్వాత ఆమె కోరికకు సమ్మతించాడు.

అహ్వానం లేనప్పటికి విచ్చేసిన కూమార్తెను చూసి, దక్షుడు ఆమెను, పరమశివుడ్ని నిందించాడు. పతినింద సహించని సతీదేవి యజ్ఞకుండంలోకి దూకి అత్మాహుతి చేసుకుంది. భార్యవియోగాన్ని సహించని శివుడు క్రోధారుణనేత్రుడై తన సేనకుడైన వీరభద్రుని పిలిచి యజ్ఞభంగం చేయమని ఆదేశించాడు.

వీరభద్రుడు యాగశాలకు వచ్చి, అక్కడకు విచ్చేసిన రాజులందరినీ హతమార్చాడు. శివుడు స్వయంగా దక్షుని వధించాడు. తర్వాత దేవతల విన్నపాన్ని

మన్నించి, దక్షుని తలకు బదులు మేక తలను ఉంచి ప్రాణ బిక్ష పెట్టాడు. తర్వాత సతీదేవి పార్థివదేహన్ని భుజంపై మోసుకొని రుద్రతాండవం చేయసాగాడు.

ఆ తాండవానికి భూమండలం అల్లకల్లోలమైంది. జనులు, జంతుజాలాలు నలిగిపోయాయి. చింతాక్రాంతులైన దేవతలు శ్రీ మహావిష్ణువును ఆశ్రయించారు. సతీదేవి పార్థివదేహాన్ని, శివుని భుజం నుండి వేరుచేసే ఉద్దేశంతో విష్ణువు ఆమె దేహన్ని తన చక్రంతో ఖండించి పలుచోట్ల విసిరివేశాడు. విష్ణువు విసిరివేసిన దేవి యొక్క శరీర భాగాలు పడిన ప్రదేశాలు శక్తిపీఠాలుగా పేరుగాంచినాయి. ఈ స్థలాల్లో దేవి వెలసింది. అలా వెలసిన దేవి నేటికీ భక్తుల కోర్కెలను తీరుస్తున్నదని విశ్వసిస్తారు. అందువల్ల ఈ స్థలాలను శక్తిపీఠాలంటున్నారు.

సాధారణంగా శక్తీపీఠాలను గుర్తించటానికి సంకేతంగా కొన్ని విశిష్ట అంశాలు ఉన్నాయి. మొదటి ఆ స్థలంలో దేవియొక్క దేహభాగం ఒకటైనా పడినట్లు ఉల్లేఖనం ఉండాలి. రెండవది అక్కడ స్త్రీ లేదా దుర్గా రూపదేవికి వామాచార లేదా దక్షిణాచారపద్ధతిలో పూజ జరుగుతూవుండాలి. ఇటువంటి దేవాలయాలను శక్తి పీఠాలుగా పరిగణించవచ్చు.

కొందరు 108 శక్తి పీఠాలన్నారు. 'శివచరిత్ర" ననుసరించి 52 శక్తిపీఠాలే కాక 26 ఉపమహాపీఠాలున్నాయి. బెంగాలులో "నిశుద్ధ సిద్దాంతపంకజ" పురాణంలో కూడా 52 శక్తిపీఠాలు పేర్కొనబడినాయి. కొన్నిచోట్ల 51 శక్తిపీఠాలు పేర్కొనబడ్డాయి.

ఏది ఏమైనా ఇలా ఎన్ని శక్తిపీఠాలు ఉన్నప్పటికి అష్టాదశ శక్తిపీఠాలు అన్నిటికన్నా మహిమాన్వితమైనవి అన్న ఖ్యాతి లోకంలో నిలిచిపోయింది. మన జీవితకాలంలో కనీసం ఒకసారైన శక్తిపీఠాల సందర్శన చేస్తే ఐహికాముష్మిక ఫలాలు లభిస్తాయనటంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

శ్రీ చాముండా మాత

క్రౌంచపుర స్థితామతా - చాముండా దుష్టనాశనీ
సర్వసిద్ధి ప్రదాదేవీ - భక్త పాలన దీక్షితా

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో నాల్గవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ చాముండాదేవి. ఈ దివ్యశక్తి కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని మైసూరు ప్రాంతంలోని క్రౌంచపట్టణ క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

1. శ్రీ చాముండా శక్తి - క్రౌంచ పట్టణం

మహిషాసురుని రాజధాని పేరు క్రౌంచ పట్టణం. ఈ రాక్షసుడ్ని పరాశక్తి మూడు సార్లు అవతరించి మూడు జన్మలలో సంహరించింది. అని కాళికా పురాణంలో వుంది. వీటిలో మహిషాసురుని మొదటి జన్మలో అతని రాజధాని క్రౌంచ పట్టణం దీనినే క్రమంగా ప్రజలు మహిమారు, మైసూరు వగైరా పేర్లతో పిలువసాగారు. ఒకప్పుడు మహిషాసురుడు ఇంద్రుని జయించి తానే ఇంద్రుడు అయ్యాడు.

అప్పుడు ఇంద్రాది దేవతలు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులను శరణు పొందారు. అపుడు త్రిమూర్తుల మూఖాల నుంచి, ఇతర దేవతలందరి ముఖాలలోంచి కూడా

వేరు వేరుగా దివ్య తేజస్సు బయటకు వచ్చి ఆవన్నీ కలిసి ఒక దేవీ మూర్తిగా ఆవిర్భవించాయి. ఆమెకు దేవతలందరూ తమతమ ఆయుధాలను బహూకరించారు. ఆమె సింహవాహనయై మహిషాసురునితో యుద్ధానికి బయలుదేరింది.

మహిషాసురుడు ముందుగా చిక్షురుడు, ఉదగ్రుడు, చామరుడు, మహా హనుడు, అసిలోముడు, భాష్కలుడు, పరివారితుడు, బిడాలుడు మొదలైన సేనాపతులను దేవితో యుద్ధం చేయటానికి పంపించాడు. ఆ యుద్ధంలో తన సైన్యమంతా నశించగా మహిషాసురుడు స్వయంగా యుద్ధానికి వచ్చి ఆమె చేతిలో మరణించాడు. అనంతరం దేవతల, మునుల ప్రార్ధనల వల్ల ఆ దేవి ఆ పట్టణంలోనే పర్వతం మీద స్థిర మూర్తిగా నిలబడిపోయింది. ఆమె పేనే మహిషాసుర మర్ధని లేక చాముండేశ్వరి.

ఈ కథకు నిదర్శనంగా ఇప్పటికీ మైసూరులోని చాముండీ ఆలయానికి ఎదురుగా సర్పాలంకృతుడైన మహిషాసుర విగ్రహం కన్పిస్తుంది. శ్రీ చాముండాదేవి దర్శనం సకల పాపహరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

సికింద్రాబాద్

మైసూర్ — శ్రీరంగ పట్నం — బెంగుళూరు — అనంతపురం — గుంటూరు — విజయవాడ

సమీప రైల్వే స్టేషన్ : మైసూర్ విమానాశ్రయం : బెంగుళూరు

శ్రీ ఛాముండేశ్వరీ : కర్ణాటక రాష్ట్రములోని మైసూరు పట్టణము శక్తి పీఠమై అలరారుచున్నారు. చండముండ రాక్షస సంహారము చేసి చాముండేశ్వరిగా విరాజిల్లుచున్నారు. ఈమె మైసూరు రాజ వంశానికి ఆరాధ్య దేవత

శ్రీ కామాక్షీ మాత

కాంచీపురాశ్రితే దేవి - కామాక్షీ సర్వమంగళా
చింతాతన్మాత్ర సంతుష్టా - చింతితార్థ ఫల ప్రదా.

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో రెండవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ కామాక్షీదేవి. ఈ దివ్యశక్తి తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని కంచి క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

2. శ్రీ కామాక్షి శక్తి - కాంచీపురం

ఒకనాడు కైలాసంలో పార్వతీదేవి దిగంబరంగా వున్న చెలికత్తెలతో సరసాలాడుతూ వున్నది. ఇంతలో అనుకోకుండా శివుడక్కడికి వచ్చాడు. పార్వతీదేవి కంగారుపడి దిగంబరంగా వున్న యోగినుల మానం కాపాడటం కోసం శివుడి రెండు కళ్ళూ తన అరచేతులతో మూసింది.

ఇంతలో బంగారువంటి ఆమె శరీరం నల్లగా మారిపోయింది. అది చూసి భయపడుతున్న పార్వతీదేవికి శివుడు ఇలా చెప్పాడు. గౌరీ! నీవు కొద్ది క్షణాలు నా కళ్ళు మూయటం వల్ల లోకాలకు సూర్యచంద్రులే లేక ఆకాల ప్రళయం

సంభవించింది. ఆ జీవహింసా పాపంవల్ల నీకిలా జరిగింది. భయపడకు అని అన్నాడు. వెంటనే తను చేసిన తప్పిదానికి పశ్చాత్తాపంతో పార్వతి ప్రార్థించగా, శివుడు ఆమెకి ఇలా బోధించాడు. దేవీ నీవు చిన్న పిల్ల రూపంలో బదరికాశ్రమమునకు వెళ్ళు. అక్కడ కాత్యాయన మహర్షి నిన్ను పుత్రికగా స్వీకరించి, ఎనిమిదేళ్ళు నిన్ను పోషించి మోక్షం పొందుతాడు. అక్కడినుంచి నీవు కాశీనగరం మీదుగా కాంచీ నగరానికి వెళ్ళి అక్కడ సైకతలింగ రూపంలో వున్న నన్ను గూర్చి తపస్సు చెయ్యి నేను వచ్చి నిన్ను మళ్ళీ వివాహం చేసుకుంటాను అని అన్నాడు.

గౌరీదేవి శివుడు చెప్పినట్లుగానే కాత్యాయన పుత్రికయై అనంతరం కాశీక్షేత్రంలో కొన్నాళ్ళుండి కాంచినగరం చేరింది. అక్కడి మామిడి చెట్టు క్రింద గల ఏకామ్రేశ్వర సైకత లింగాన్ని గుర్తించి అక్కడే తపస్సు చేయసాగింది. ఒకనాడు నారదమహర్షి ఆమెను చూసి ఆమె కార్యసిద్ధికై పంచబాణ మంత్రాన్ని (మన్మథాత్మకుడైన శివుని మంత్రాన్ని) ఆమెకు ఉపదేశించాడు. గౌరి ఆ మంత్రంతోనే తపస్సుచేయసాగింది. అక్కడ శివుడికి కైలాసమంతా కామాగ్నిలో కాలిపోతున్నట్లు తోచింది. శివుడు యోగినీ గణాలను పిలిచి వారితో యోగ క్రీడ చేశాడు. అయినా ఆ జ్వాల తగ్గలేదు.

అప్పుడు గంగాదేవి ఇది గౌరీ తపస్సుకు ఫలితమనిశివునికి వివరించింది. శివుడు గంగా ప్రవాహాన్ని బాగా పెంచి, దానిలో కూర్చున్నాడు. కొద్దిగా శాంతి కలిగింది. శివుడు గంగను పిలిచి గౌరీ తపస్సును పరీక్షించి రమ్మన్నాడు.

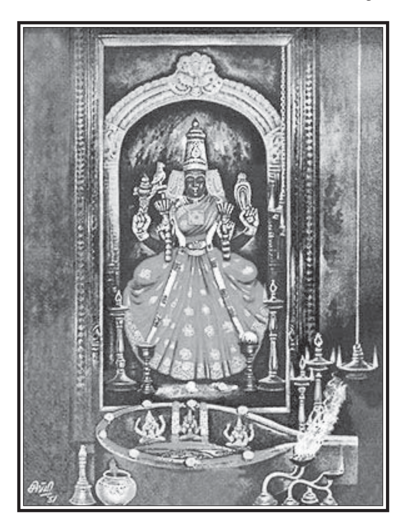
గంగ మహాప్రళయరూపిణి అయి కాంచీనగరం మీదకు దూకింది. గౌరి ఆ జలప్రవాహాన్ని చూచి తన చెతికత్తె అయిన దుర్గను ఆ జల నివారణకై పంపింది. దుర్గాదేవి విశ్వభక్షణమనే పేరుగల తన చేతి కపాలాన్ని ఎదురుగా పెట్టి, వచ్చే జలప్రవాహాన్ని అందులోకి ఆకర్షించింది. గంగతో పాటు శివుడు కూడా వచ్చి కపాలంలో పడ్డాడు. శివుడు కోపించి వేలరెట్లుగా జలప్రవాహాన్ని పెంచాడు. అంతటి ప్రవాహాన్ని ఆ కపాలం ఆపలేక పోయింది.

అది చూసి గౌరి భయపడి తన సోదరుడైన విష్ణువుని ప్రార్థించింది. విష్ణువు వచ్చి శివుడే నాకు గతి అని గట్టిగా ధ్యానిస్తూ, శివలింగాన్ని కౌగలించుకో, ఆయనే

నిన్ను రక్షిస్తాడు అని చెప్పాడు. ఆయన చెప్పినట్టుగా పార్వతి భయంతో గట్టిగా లింగాన్ని కౌగలించుకోవటం వల్ల ఆ శివలింగంమీద ఆమె కంఠాభరణాల నొక్కులు పడ్డాయి. శివుడా స్పర్శకు పులకించి ప్రత్యక్షమై గంగను ఆపై పార్వతిని దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. ఆ గుర్తులు ఈ నాటికీ ఆ లింగపైన మనకు కనిపిస్తాయి.

ఇదిలా జరుగగా అక్కడికి ప్రమధ గణాలన్నీ వచ్చి శివపార్వతుల కల్యాణం మళ్ళీ జరగాలని పట్టుబడ్డాయి. శివుడు విష్ణువును ధ్యానించి పార్వతికి, తనకూ వివాహ సన్నాహాలు చెయ్యమని కోరాడు. బ్రహ్మదేవుడు బ్రహ్మగా నిలబడగా విష్ణువు కాత్యాయనిని శివునకు కన్యాదానం చేశాడు. ఆ వివాహం రంగరంగ వైభవంగా జరిగింది. అపుడు గౌరీదేవి కేవలం తన చూపులతోనే భక్తులందరి కోరికలనూ తీర్చింది. అది చూసి శివుడామెకు కామాక్షి దేవి అని నామకరణం చేశాడు. వివాహానికి వచ్చిన దేవతల, ఋషుల ప్రార్ధనవల్ల కామాక్షి ఏకామ్రేశ్వరులు శాశ్వతంగా ఆ పట్టణంలో వుండిపోవటానికి అంగీకరించి, ఆ క్షేత్రాన్ని ముక్తి క్షేత్రంగా చేశాడు.

ఈ క్షేత్రం భూమికి కాంచీ స్థానమై (వడ్డాణపు స్థానమై) వుండటంవల్ల కాంచీక్షేత్రమని పేరు వచ్చింది. ఇక్కడ శివుడు ఏకామ్రేశ్వర రూపం లోనూ, విష్ణువు వరదరాజ రూపంలోనూ, శక్తి కామాక్షి రూపంలోనూ, ఇతర దేవతలందరూ తమ స్వరూపాలతోనూ నివసించి వున్నారు. శ్రీ కామాక్షీదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

సమీప రైల్వే స్టేషన్ : కాంచీపురం విమానాశ్రయం : మీనం బాకం (చెన్నై)

శ్రీ కామాక్షీ : చెన్నయ్ పట్టణమునకు సుమారు 85 కి.మీ. దూరములో నున్న కంజీవరము (కంచి)లో వేంచేసియున్నారు. ఈ క్షేత్రము మహా పుణ్య క్షేత్రమైన తిరుపతి తిరుమల దివ్య క్షేత్రమునకు 65 కి.మీ. దూరంలో ఉన్నది.

శ్రీ శాంకరీ మాత

శ్రీ సతి శాంకరీ దేవీ - త్రింకోమలి పురస్థితా
ఉత్తమాంగ ప్రభాగౌరీ - భక్తకామ ఫలప్రదా

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో మొదటి శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ శాంకరీదేవి.
ఈ దివ్యశక్తి శ్రీలంక క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

3. శ్రీ శాంకరీ శక్తి - శ్రీలంక

లంక అంటే చుట్టుతా నీళ్ళువున్న మెట్ట ప్రదేశం. లేదా నదిని ఆనుకుని వున్న మెట్ట ప్రదేశం. లలితాదేవి సుధాసముద్రంలో వుండే మణి ద్వీపంలో నివసిస్తుంది. అని తంత్రశాస్త్రం చెబుతోంది. కనుక. లంకలో వున్న దేవీ అంటే మణిద్వీపంలో వుండే లలితా పరాభట్టారిక అని చెప్పవచ్చును.

కొందరు ప్రస్తుతపు శ్రీలంకలో పశ్చిమ సముద్ర తీరాన గల త్రింకోమలీ పట్టణంలో గల దేవియే శాంకరీదేవి అంటున్నారు. జ్యోతిషశాస్త్ర ప్రకారం భూమధ్య రేఖను గీసి దానిలో సున్నా డీగ్రీల స్థానాన్ని గుర్తిస్తే అది లంకాపట్టణం అవుతుంది.

రావణాసురుడు పాలించిన లంకా పట్టణం భూమధ్యరేఖా లంకాపట్టణమే అని కొందరు పండితులు అంటున్నారు. ఈ పట్టణం ఇప్పుడు సముద్రంలో మునిగిపోయి వుంది. అందుకు కారణం అక్కడగల శాంకరీ దేవి రావణాసురునిపై కోపించి వెళ్ళిపోవటమే ఇందుకు ఒక పురాణ గాథ వుంది. ఒకప్పుడు రావణాసురుడు కైలాసానికి వెళ్ళి పార్వతీ దేవిని బంధించి తీసుకువద్దామని ప్రయత్నం చేశాడు. అది వాడివల్ల కాలేదు. పైగా పరాశక్తి యొక్క అస్త్రబంధానికి కట్టుబడి గిలగిల కొట్టుకోసాగాడు. ఆ తరుణంలో జ్ఞానోదయమై అమ్మవారిని పరిపరి విధాల ప్రార్థన చేశాడు. అలా ప్రార్థించగా ఆ దేవి ప్రసన్నురాలై వరం కోరుకోమంది. నీవు నా పట్టణంలో స్థిరంగా వుండు తల్లి అని రావణుడు కోరగా, దేవి ఇలా అంది.

రావణా! నీవు చేసే అకృత్యాలవల్ల ఇప్పటికే నీ రాజ్యం సముద్రంలో మునిగిపోబోతూ వుంది. ఇప్పుడు నన్ను రమ్మంటున్నావు వస్తాను. నేనున్నంత కాలం నీ రాజ్యం నిలిచి వుంటుంది. కానీ నీవు మాటను ధిక్కరించిన మరుక్షణం నేనిక్కడనుంచి వెళ్ళిపోతాను. ఇలా చెప్పి ఆదేవి లంకానగంరంలో శాంకరీదేవిగా ఆవిర్భవించింది. రావణాసురుడు ఆమెను నిత్యమూ సేవిస్తూవుండే వాడు.

కొంతకాలానికి రావణాసురుడు సీతాదేవిని తెచ్చి ఆశోకవనంలో బంధించాడు. ఆ మర్నాడు రావణాసురుడు శాంకరీదేవి దర్శనానికి వెళ్ళగా ఆ తల్లి సీతాదేవిని బంధించటం తప్పని ఆమెను తక్షణం వదిలివేయమనీ, నయానా భయానా చెప్పిచూసింది. కామమోహితుడైన రావణాసురుడు మౌనంగా అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయాడు. దానితో ఆగ్రహించిన శాంకరీదేవి ఆక్కడనుంచి ఆంతర్ధానమైపోయింది. అలా ఆంతర్ధానమై వెళ్ళిపోతున్న ఆదేవిని లంకా పట్టణంలోని ఉత్తమ సాధువులు కొందరు తల్లీ నీవు ఈ భూమిని విడిచి వెళ్ళిపోవద్దని గట్టిగా ప్రార్థించారు.

వారి ప్రార్థనలకు ఫలితంగా ఆ దేవి దక్షిణం నుంచి ఉత్తరానికి కాశ్మీరం మొదలైన క్షేత్రాలలో నిలబడి పోయింది. మహర్షి బృందాలు ఆమెను గుర్తుకోసం

బనశంకరీ అని పిలిచారు. బనం అంటే వనం. అంటే ఆడవి. వనం అంటే నీరు అని కూడా ఈ తల్లి నీటిలో వుండే వనంలో నివసించి అక్కడినుంచి ఇక్కడికి వచ్చింది. కనుక ఆమెను బనశంకరీ అన్నారు. ఈ దేవి దర్శనం సకల పాపహరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

ట్రింకోమలి సిటీ

విజయవాడ — చెన్నై — విమానయానం — శ్రీలంక

సమీప రైల్వే స్టేషన్ : కాంచీపురం విమానాశ్రయం : మీనం బాకం (చెన్నై)

శాంకరీ దేవి : శ్రీలంకలోని ట్రింకోమలి పట్టణంలో వేంచేసియున్న ఈ అమ్మవారు దర్శనమునకు శ్రీలంక ప్రభుత్వం అనుమతి అవసరము.

శ్రీ గిరిజా మాత

ఓఢ్రదేశే భువనేశీ - గిరిజానామ సంస్థితా
పాలికాఖిలలోకానాం - పల్లవారుణ పాణినీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పదకొండవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ గిరిజాదేవి. ఈ దివ్యశక్తి ఒరిస్సాలోని విరజా క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

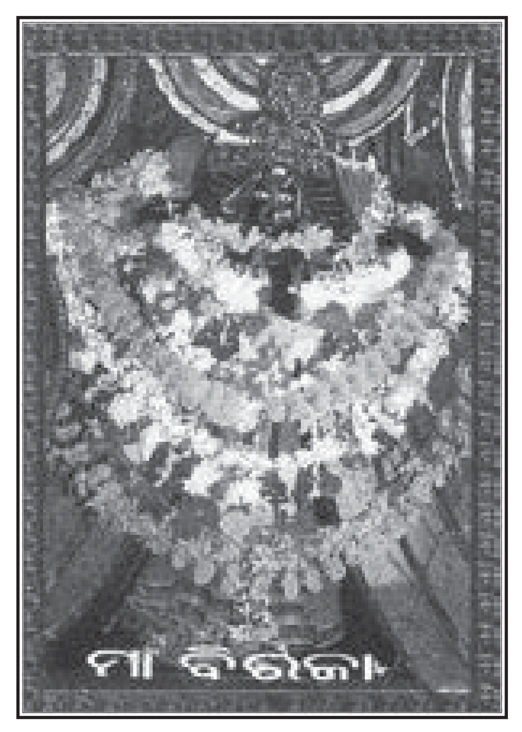
4. శ్రీ గిరిజా శక్తి - ఒరిస్సా

ఓడ్యాణము అంటే, ఓఢ్ర దేశము. అంటే ఇప్పటి ఒరిస్సా దేశము. ఈ రాష్ట్రంలో కటక్ సమీపంలో వైతరణీ నది వుంది. ఈ నదీ తీరంలో వైతరణీ అనే గ్రామం కూడా వుంది. ఇది ఇప్పటి జాజ్ పూర్ రోడ్ కి సుమారు 20 కి.మీ. దూరంలో వుంటుంది.

వైతరణీ నది అనేది జీవి శరీరం వదిలాక ముందుగా యమలోక ప్రయాణం చేసేటప్పుడు దారిలో వచ్చే నది. ఇక్కడి వైతరణి ఆ అంశతో జన్మించింది కనుక ఈ నది పిండ ప్రదానాలకు, పితృదేవతార్చనలకు ప్రశస్తమైనదని పురాణాలు వర్ణించాయి.

సతీదేవి యొక్క నాభిస్థానం ఈ వైతరణీ గ్రామంలో పడటం చేత అది మహాక్షేత్రమై శక్తి పీఠమై విరాజిల్లింది. మహాలక్ష్మి. మహాకాళీ, మహా సరస్వతీ అంశలతో కూడిన ఈ శక్తి పీఠాన్ని గిరిజా పీఠంగా మహర్షులు గుర్తించారు. స్థానికులు ఈమెను బిరజాదేవి అని కూడా పిలుస్తున్నారు. విరజానదీ తీరంలో వుండటం చేత, విరజా దేవి. బిరిజా దేవి అని స్థానిక భాషలలో మార్పు చెందటమే దీనికి కారణం.

ఇక్కడి గిరిజాదేవి ఈ నాటికీ త్రిశక్తి రూపిణిగానే పూజలను అందుకుంటోంది. ఇక్కడి దేవికి భక్తులు తలనీలాలు సమర్పించటం ఒక విశేషం. పితృ దేవతలకు పిండప్రదానాలు కూడా సమర్పిస్తారు. ఇక్కడ అనేక శివాలయాలు కూడా ఉన్నాయి. వైతరణి నదిలోని ఒక దీవిలో శ్వేత వరాహ విష్ణుమూర్తి ఆలయం వుండటం ఇక్కడి విశేషం. శ్రీ గిరిజాదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

సికింద్రాబాద్

విజయవాడ విశాఖపట్నం భువనేశ్వర్ కటక్ వైతరణి (జాజ్‌పూర్)

సమీప రైల్వే స్టేషన్ : జాజ్‌పూర్ రోడ్ విమానాశ్రయం : భువనేశ్వర్

శ్రీ గిరిజా దేవి : ఒరిస్సాలోని కటక్ పట్టణమునకు దగ్గరలో వేంచేసియున్న అమ్మవారు గిరిజాదేవి శక్తి పీఠమై అలరారుచున్నది. ఈ ప్రదేశమును ఓడ్గాపురి అని వ్యవహరించు చున్నారు

శ్రీ విశాలాక్షీ మాత

విశాలాక్షీతి విఖ్యాత - వారణాస్యాం శివపార్శ్వే
నిరతాన్న ప్రదాత్రీచ - నిర్భాగ్య జనతోషిణీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పదిహేడవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ విశాలాక్షీ దేవి. ఈ దివ్యశక్తి ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని వారణాసి క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

5. విశాలాక్షీ శక్తి - వారణాసి

శ్రీ కాశీక్షేత్రం సృష్టి అదిగా శివ నివాస స్థానం. శివునికి కైలాసంకన్నా ప్రియమైన స్థానం. ఒకానొకప్పుడు భూలోకమంతా చెడ్డ రాజుల చేతులలో పడి ఆధర్మంతో నిండిపోయింది. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు కాశీక్షేత్రంలో తపస్సులో మునిగి వున్న దివోదాసు అనే క్షత్రియుడ్ణి పిలిచి. అతనిని తపస్సు మాని రాజ్యం చేయమన్నాడు.

దివోదాసు బ్రహ్మమాట కాదనలేక అంగీకరిస్తూ తాను రాజ్యం చేయ్యాలంటే దేవతలంతా భూమిని విడిచాపెట్టి వెళ్ళిపోవాలని షరతు పెట్టాడు. ఆ షరతుకి లోబడి శివుడు కూడా కాశీ వదిలి వెళ్ళిపోవలసి వచ్చింది

దివోదాసు కాశీని రాజధానిగా చేసుకొని, తానే సమస్త దేవతా రూపాలు స్వీకరించి, అద్భుతంగా రాజ్యం చేయసాగాడు. శివుడు మాత్రం కాశీ వియోగం భరించలేక తిరిగి కాశీక్షేత్రం చేరాలని బాలా ప్రయత్నాలు చేసి విఫలుడు, అయ్యాడు. చాలా వేల సంవత్సరాలు గడిచాక శివుడు గణేశుని కాశీకి పంపగా, ఆయన దివోదాసుకు వైరాగ్యం కలిగించి, భక్తి పుట్టించి ఈతని చేతనే శివుణ్ణి ఆహ్వానింప చేశాడు. దివోదాసు శివుణ్ణి ఆహ్వానించాడు.

అతని ఆహ్వానాన్ని మన్నించి శివుడు మహానందభరితుడై సమస్త పరివార సమేతుడై శివుడు కాశీకి విచ్చేశాడు. ఆ సమయంలో శివుని ఆనందం చూచి ఆశ్చర్యపోయిన గౌరీమాత, కనులు పెద్దవి చేసుకొని కాశీలో ప్రవేశించి మహాశక్తి స్వరూపిణిగా కాశీవిశ్వేశ్వరుని సన్నిధిలో నిలిచింది. అలా పెద్దకళ్ళు పెట్టుకిని తిలకిస్తున్న ఆమెనే దేవతలంతా విశాలాక్షీ అని పిలిచి స్తుతించారు.

కాశీమహాక్షేత్రంలో గల ఈ తల్లి అష్టాదశ శక్తి పీఠాలలో ఒకటిగా అయింది. ఆ తర్వాత కొంతకాలానికి కైలాసంలో శివుడు తన రెండు నేత్రాలలో సూర్యచంద్రుల ద్వారా జగత్తులోని జీవులకు సస్యసంపదలను అందిస్తుండగా, గౌరీదేవి వెనకాల నుండి వచ్చి, ఆయన రెండు కళ్ళుమూసింది. దిగంబర యోగినీమాన రక్షణార్ధం అలా చేసింది. కైలాసంలో కొద్ది క్షణాలు భూలోకంలో అనేక యుగాలు కావటం వలన, ఇక్కడ అనేక జీవులు నశించారు. ఆ పాపం వలన గౌరీదేవి శరీరం నల్లగా మాడిపోయింది. అమో తన తప్పు తెలుసుకొని తనకు ప్రాయశ్చిత్తం ఉపదేశించమని శివుని ప్రార్థించింది. శివుడామెను కాశీకి వెళ్ళి అక్కడ అన్నదాన రూపమైన తపస్సు చేయమని ఆదేశించాడు. అందుకే గౌరీదేవి మళ్ళీ మరో రూపంతో కాశీమహాక్షేత్రానికి చేరి, చేతిలో బంగారు గరిట ధరించి రాత్రిబవళ్ళు కాశీవాసులకు నిరంతరం అన్నదానం చేయసాగింది. ఇలా అనేక యుగాలు గడిచిపోయాయి. ప్రజలంతా ఆమెను అన్నపూర్ణ అని పిలవసాగారు. క్రమంగా ఆమె శరీరం బంగారుకన్నా అధికంగా మెరిసిపోసాగింది. ఆమె ఇక కాశీని వదిలిపెట్టలేక ఒక అంశతో అక్కడే

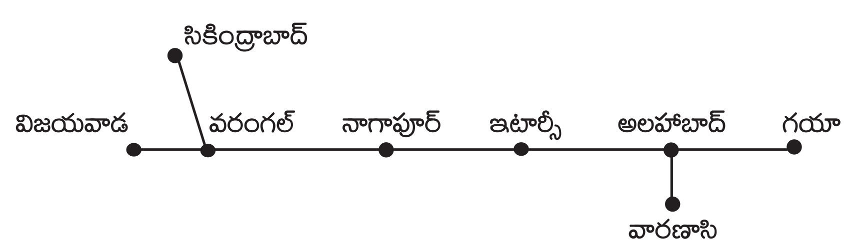
సిర్థంగా ఉండిపోయింది. మరోక అంశతో కాంచీపురానికి వెళ్ళి అక్కడ కామాక్షీదేవిగా నిలిచింది.

ఇలా ఉండగా, ఒకసారి వ్యాసమహర్షి చాలామంది శిష్యులతో కలిసి ఎంతో ఆర్భాటంగా కాశీయాత్రకు వచ్చాడు. శివుడు ఆయనను పరీక్షించదలచటం వలన, వారం రోజులైనా ఆయనకు అన్నం మెతుకు దొరకలేదు. చివరకు ఆకలికి తట్టుకోలేక వ్యాసుడు మహెూగ్రుడై కాశీవాసులందరినీ శపిస్తానని చేతిలోకి నీరు తీసుకున్నాడు. వెనువెంటనే అన్నపూర్ణాదేవి వృద్ధాంగన స్వరూపంతో వ్యాసునికి దర్శనమిచ్చి భోజనానికి రమ్మని పిలిచింది. ఆకలి బాధలో వ్యాసుడు "నేను ఒక్కడినే వచ్చేదా?శిష్యులనుకూడా తెచ్చేదా? అని అడిగాడు. ఆమె అందరినీ రమ్మంది.

సరేనని వ్యాసుడు ఆమె ఇంట్లోకి వెళ్ళి చూస్తే ఎక్కడా వంట ప్రయత్నమూ లేదు. వ్యాసుడికి కంగారుగా వుంది. "నీకెందుకు నాయనా? స్నానం, అనుష్ఠానం పూర్తిచేసుకో" అన్నది వృద్ధాంగన. అన్నట్లుగానే అందరికీ పంచభక్ష్య పరమాన్నాలతో భోజనాలు పెట్టింది. వ్యాసుడు అన్నం తిని ఆశ్చర్యంగా చూస్తుండగానే ఆ ఇల్లు శివ సభగా మారిపోయింది. సింహాసనంలో శివుని ప్రక్కన వృద్ధాంగన కూర్చుని ఉన్నది. శివుడు మహెూగ్రంగా ఉన్నాడు. "ఓ వ్యాసా! నీవు విద్యా తపో గర్వం వలన కాశీనే శపించటానికి పూనుకొన్నావు కనుక నీకిక కాశీలో స్ధానం లేదు" అని శివుడు వ్యాసుని కాశీ నుంచి బహిష్కరించేశాడు. వ్యాసుడు శివుడి పాదాలపై పడి ఆయన అనుమతితో గంగకు అవతల వ్యాస కాశీని నిర్మించుకొని అక్కడ తపస్సు చేయసాగాడు. ఇలా కాశీలో తరతరాలుగా విశాలాక్షీ దేవిని శక్తిపీఠ దేవతగా పూజలందుకుంటూ వుంది. శ్రీ విశాలాక్షీ దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ విశాలాక్షి : భారతీయుల ప్రియతమమైన వరుణ – ఆశీనదుల సంగమమైన వారణాశీ నగరమున శ్రీ విశ్వనాథుని దేవేరిగా వెలసి శక్తి పీఠమై విరాజిల్లుచున్న అమ్మవారు శ్రీ విశాలాక్షీ అమ్మవారు.

శ్రీ మాధవేశ్వరీ మాత

మాధవేశ్వరీ మాంగళ్యే - ప్రయాగ స్థల వాసినీ
త్రివేణీ సంగమే తీరే - భుక్తి ముక్తి ప్రదాయిని

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పద్నాల్గవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ మాధవేశ్వరీదేవి. ఈ దివ్యశక్తి ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ప్రయాగ క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

6. శ్రీ మాధవేశ్వరి శక్తి - ప్రయాగ

పూర్వం సరస్వతీ నది అని ఒక నది వుండేది. ఆమె గంగా యమునల మధ్యలో ప్రవహిస్తూ వుండేది. గంగా యమునలను ఇడా పింగళలు గానూ, సరస్వతి నదిని, సుషుమ్నానాడీ గానూ మహర్షులు భావించేవారు. సరస్వతి నది వెంబడి ఉత్తమోత్తములైన మహార్షులు ఎందరో నివసించే వారు. సరస్వతీనది ఉన్నంత కాలం గంగకు ఈ నాడు ఉన్న ప్రశస్తి ఉండేది కాదు. కానీ, గంగా యమునా సరస్వతులు మూడు కలసి త్రివేణి సంగమమ క్షేత్రాన్ని మహార్షులందరూ ఉత్తమోత్తమ క్షేత్రంగా భావించేవారు. అందువల్ల ఆ క్షేత్రాన్ని అందరూ సంగమ క్షేత్రమని పిలిచేవారూ.

ఆ క్షేత్ర మహత్మ్యానికి ఆకర్షితుడైన బ్రహ్మదేవుడు అక్కడ వరుసగా యజ్ఞాలు చేశాడు. ప్రజాపతి యాగాలు చేసిన స్థానం కనుక, ఆ క్షేత్రానికి ప్రయాగ క్షేత్రం అని పేరు వచ్చింది. ప్ర+యాగ, ప్ర అంటే గొప్ప అని, ప్రజాపతి అని, రెండర్థాలు. గొప్ప యాగాలు జరిగిన చోటు కనుక, ప్రజాపతి యాగాలు చేసిన చోటు కనుక, అది ప్రయాగ క్షేత్రమైంది. ఈ క్షేత్రాన్ని ఇప్పుడు అలహాబాద్ అంటున్నారు. ఇది అక్బరు చక్రవర్తి పెట్టిన పేరు. ఇదిలా ఉండగా దేవ దానవులు కలసి సముద్ర మథనం చేసారు. అమృతభాండం బయటకు వచ్చింది. విష్ణువు మోహినీ రూపంలో వచ్చి, దేవతలకు అమృతం పోసాడు. అడ్డు వచ్చిన రాహూవును నరికేశాడు. గందళగోళం మొదలైంది. ఇంచుమించు ఖాళీ అయిపోయిన అమృత భాండాన్ని అక్కడే పెట్టి మొహినీ మాయమైపోయింది.

బృహస్పతి తెలివైనవాడు మాత్రమే కాక పరుగులో సాటిలేని వాడని వేదంలోనే వుంది. ఆ బృహస్పతి టక్కున ఈ అమృతభాండం చేత పుచ్చేకొని పరుగు లంకించుకున్నాడు. అసురులు వెంటపడ్డారు. బృహస్పతి మరింత వేగంగా పరుగెత్తడంతో ఆ కుంభం లోంచి నాలుగు అమృత బిందువులు కిందికి ఒలికి సరాసరి ఈ ప్రయాగ సంగమ క్షేత్రంలో పడ్డాయి.

అప్పటి నుంచి ఈ క్షేత్రానికి అమృత తీర్థమని పేరు వచ్చి మరింత కీర్తి పెరిగింది. ఈ సంఘటనకు చిహ్నంగా ఇక్కడ 12 సంవత్సరములకు ఒకసారి కుంభమేళ జరుగుతుంది. ఈ క్షేత్రాన్ని సూర్యభగవానుడు అధికంగా సేవించటం వల్ల ఈ క్షేత్రానికి భాస్కరక్షేత్రం అని కూడా పేరు వచ్చింది. ఉత్తమ జ్ఞాన ప్రదాయిని అయిన సరస్వతి నదీ క్రమంగా భూమిలోకి ఇంకిపోయింది. అందువల్ల ఆ నదిని అంతర్వాహిని అని పిలుస్తారు. అందువల్లనే ప్రస్తుతం ప్రయాగ క్షేత్రంలో రెండు నదులే కనిపిస్తున్నప్పటికీ, అ సంగమాన్ని త్రివేణీ సంగమమనే అని పిలుస్తున్నారు. ఈ క్షేత్రం మీది గౌరవం వల్లే మన దేశంలో ఇతరత్ర రెండు నదులు ఎక్కడ కలసినా సరే మరో నది అంతర్వాహినిగా వుందని చెప్పేసి దాన్ని త్రివేణీగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇది ప్రయాగ త్రివేణి పై గల అధిక గౌరవానికి ప్రతీకగా మనం స్వీకరించాలి.

ఈ క్షేత్రంలోనే సతీదేవియొక్క చేతి వేలు ఒకటి పడటం చేత ఇక్కడ ఒక శక్తి పీఠం కూడా వెలసింది. దేవతలు, ఋషులు ఆ దేవిని మాధవేశ్వరీ అని కీర్తించారు. గంగానది నీరు స్ఫటికం లాగా తెల్లగా వుంటుంది. యమ పుత్రిక అయిన యమునా నది నీరు నాచులాగా నల్లగా వుంటుంది. ఆమె విష్ణు భక్తురాలు. అందువల్లనే విష్ణువు యొక్క రంగు ఆమెకు వచ్చింది. ఆమె విష్ణుపాదోద్భవి అయిన గంగలో కలిసిపోయే క్షేత్రం కనుక ఈ క్షేత్రానికి మాధవ క్షేత్రం అని కూడా వ్యవహారం వుండేది. అందువల్లనే ఇక్కడ వెలసిన శక్తి పీఠానికి మాధవేశ్వరి అని పేరు వచ్చింది.

ఈ దేవిని ప్రస్తుత స్థానికులు "అలోపి" దేవి అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ క్షేత్రంలో అనాదిగా ఒక వట వృక్షం వుంది. ప్రస్తుతం అది అక్బరు నిర్మించిన కోటలో వుంది. దీన్ని అక్షయ వటము అని పిలుస్తారు. ఈ వృక్షం విష్ణుమూర్తికి గొడుగు అని ప్రతీతి. ఈ క్షేత్రంలో స్నానాలు చేసేవారు ముందుగా గంగలోనూ తరువాత యమునలోనూ, విడి విడిగా స్నానాలు చేసి, ఆ తరువాత సంగమంలో స్నానం చేస్తారు. ఈ సంగమంలో పురుషులు స్త్రీలు కూడా తమ తలనీలాలను నదీ దేవికి సమర్పిస్తారు. స్త్రీలు తమ జడ కొసలు మాత్రం కత్తిరించి నదిలో వేస్తారు.

దీనికి ఒక కారణం వుంది. ఈ సంగమంలో స్నానం చేసిన వారికి అన్ని పాపాలు శరీరంలోంచి బయటకు పోయి వారి జుట్టులో దూరి కూర్చుంటాయి. అందువల్ల ఇక్కడ కేశ ఖండనం అవశ్యంగా చేసుకోవాలని పురాణాలు నిర్ణయించాయి. అనంతరం పురుషులు తమ పితృదేవలకు పిండ ప్రదానం చేస్తారు. గయ తర్వాత పిండ ప్రదానానికి ప్రయాగే ముఖ్య క్షేత్రం. గంగా యమునల మధ్యలో గల భూభాగమంతా కూడా పరమ పవిత్రమైనదని మనం ప్రతి రోజూ చేసే సంధ్యా వందనంలోనే వుంది.

అందువల్లే గంగా యమునా మధ్య ప్రదేశం ఉత్తమ దేశమని వేదం కీర్తిస్తోంది. దూరాన వున్న వారైనా సరే ఈ క్షేత్రాన్ని ప్రతిరోజూ స్మరించి ఇక్కడి మృత్తికను వంటికి రాసుకుంటే ఈ తీర్థస్నాన ఫలితం లభిస్తుంది. ఈ క్షేత్రానికి ఈ రకమైన మహత్యమంతా రావటానికి మూల కారణం ఇక్కడి మాధవేశ్వరీ శక్తి పీఠమే. శ్రీ మాధవేశ్వరీ దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ మాధవేశ్వరీ : భారతీయులందరికి ప్రియమైన ప్రయాగ క్షేత్రములో గంగానదికి ఆవలి ఒడ్డున వేంచేసి యున్న బిందుమాధవి ఆలయానికి దగ్గరలో మాధవేశ్వరీ అమ్మవారు శక్తి పీఠమై అలరారుచున్నారు.

శ్రీ మాంగళ్య గౌరీ మాత

సర్వమంగళ మాంగల్యా - గయా మాంగల్య గౌరికా
అర్థదా మోక్షదాదేవీ - అక్షయ్య వరదాయినీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పదహారవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ మాంగళ్య గౌరీ దేవి. ఈ దివ్యశక్తి బీహార్ రాష్ట్రంలోని గయా క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

7. శ్రీ మాంగల్య గౌరీ శక్తి - గయా

ఫల్గునదీ తీరంలో కోలాహలమనే పర్వతం వుంది. దానిమీద గయుడనే రాక్షసుడు ఘోర తపస్సు చేయసాగాడు. ఇంద్రుడు భయపడిపోయి బ్రహ్మ దగ్గరకు వెళ్ళి ఈ తపస్సు మాన్పించమన్నాడు. వాడికి వరమిచ్చే శక్తి నాకు లేదన్నాడు. బ్రహ్మ ఆ తర్వాత శివుడూ అలాగే అన్నాడు. విష్ణువు మాత్రం కొంచెం ఆలోచించి, దేవతలను వెనక్కి పంపించేసి తాను స్వయంగా గయాసురుడి దగ్గరకు వెళ్ళి సమాధిలో వున్న గయాసురుడ్ణి శంఖంతో ముట్టుకున్నాడు. గయాసురుడికి తెలివి వచ్చింది.

ఎదురుకుండా విష్ణువుని చూశాడు. సాష్టాంగా వందనం చేసి అయ్యా మీరు ఎందుకు వచ్చారు అన్నాడు. నీకు వరమీయడానికి వచ్చాను. అన్నాడు విష్ణువు నాకు ఏ కోరికలూ లేవు అన్నాడు. గయుడు కాదు కోరుకోవల్సిందే అన్నాడు విష్ణువు.

అలా అయితే నన్ను తాకిన ప్రతి జీవికీ, చూసిన ప్రతి జీవికీ కూడా మోక్షం ఇవ్వండి అని కోరాడు గయుడు. విష్ణువు తథాస్తు అని వెళ్ళిపోయాడు. మొదట్లో ఇంద్రుడికి చాలా సంతోషం అయింది. కానీ క్రమంగా ఇంద్రుడికే కాక సమస్త దేవతలకీ వణుకు పుట్టసాగింది. ఏమంటే ఈ గయాసురుడుతన శరీరాన్ని కొన్ని వందల మైళ్ళు ఉండేటట్లుగా పెంచేసి నుంచుంటున్నాడు. దాంతో ఎక్కడెక్కడ జీవులు, పురుగులతో సహా వీడ్ణి చూసి మోక్షం పొందుతున్నారు. అటు స్వర్గానికి గానీ, ఇటు నరకానికీ గానీ, వచ్చే జీవే లేడు. ఇక తమకు రాజ్యం ఎందుకు ఉన్నట్టు? ఇదీ, ఇంద్రాదుల సమస్య. ఇది ఇలా వుండగా యమ ధర్మరాజుకు ధర్మవ్రత అనే కూతురు పుట్టింది. ఆమో బాగానే వుండేది. కానీ ఎందుకో ఆమె పెళ్ళికి ఏ సంబంధాలూ కుదిరేవు కావు. చివరికి యమధర్మరాజు విసిగి పోయి పెళ్ళికోసం తపస్సు చేయమ్మా! అన్నాడు.

ఆమె ఘోర తపస్సు ప్రారంభించింది. ఒకనాడు బ్రహ్మమానస పుత్రుడైన మరీచి మహర్షి దారిన పోతూ ఈమెను చూసి ఎందుకు తపస్సు చేస్తున్నావు అని అడిగాడు. పెళ్ళి కోసం అన్నది. అయితే నన్నే చేసుకో అన్నాడు. ఆ విషయం మా నాన్న గారితో మాట్లాడండి అన్నది ఆమె. మరీచి మహర్షి సరాసరి యమధర్మరాజు దగ్గరికి వెళ్ళి జరిగిన విషయం చెప్పాడు. యమధర్మరాజు చాలా సంతోషపడి వెంటనే పెళ్ళి చేశాడు.

ఒక రోజున ఎండలో ఎక్కడికో వెళ్లి వచ్చిన మరీచి మహర్షి అలసిపోయి, భార్య ఒడిలో తలపెట్టి నిద్ర పోయాడు. ఇంతలో అక్కడికి బ్రహ్మ దేవుడు వచ్చాడు. వచ్చింది మామగారు పైగా బ్రహ్మ భర్తకు ఒళ్ళు తెలియడం లేదు. తాను కదిలితే ఆయన లేస్తాడేమో, మామగారు వస్తే కొడుకూ, కోడలు కదలకుండా కూర్చుంటే అది ధర్మమా ! ధర్మవ్రత ఎటూ తేల్చుకోలేక పోయింది. చివరకు ఒక నిర్ణయానికి

వచ్చి, భర్తకు మెలుకువ రాకుండా మెల్లగా తలకింద దిండు పెట్టి తను లేచి మామగారికి స్వాగతం చెప్పింది. బ్రహ్మదేవుడు ఈపరిస్థితిచూసి నేనుమళ్ళీవస్తాలే అని వెళ్ళిపోయాడు.

కానీ ఇంతలోనే మరీచి మహార్షికి మెలుకువ వచ్చింది. లేస్తూనే ఆయన ఉగ్రుడై రెండోమాట వినిపించుకోకుండా, శిలవైపొమ్మని భార్యను శపించాడు. ధర్మవ్రత ఆ శాపానికి అంగీకరించలేదు. నాతప్పు లేదు. నేను ధర్మంగానే వ్యవహరించాను కనుక నీ శాపం తగలకుండా వుండేందుకు తపస్సు చేస్తానని వెంటనే తపస్సు లోకి దిగింది. ఇటు బ్రహ్మపుత్రుడి శాపశక్తి, అటు యమ పుత్రిక తపశ్శక్తి, రెండూ పోటీ పడ్డాయి. దేవతలు గడ గడలాడి విష్ణువు దగ్గరకు వెళ్ళారు.

విష్ణువు ధర్మవ్రతకు ప్రత్యక్షమై నచ్చ చెప్పాడు. అమ్మా! మహర్షి శాపం ఆపటం ఎవరి తరమూ కాదు. దాన్ని వేరే ఉపాయంతో దాటాలి. కనుక ఏదైనా ఉపాయం అలోచించు అన్నాడు. ధర్మవ్రత ఆలోచించి ఇలా అంది. దేవా! నువ్వా అసాధ్యం అంటుంటే, నేనేమి చెప్పేది?సరే! నేను శిలనే అవుతాను కానీ ఎప్పటికీ శిలగానే వుంటాను. శాపానికి పరిహారం వద్దే వద్దు. కానీ శిలనైన నామీద నీ పాదాలు నిత్యం వుంచు. నామీద ఉన్న నీ పాదాలను స్పృశించిన వారికి బ్రహ్మలోకం ప్రసాదించు. అంతే చాలు. విష్ణువు సరేనన్నాడు. యమధర్మరాజు అవుననలేక, కాదనలేక శిలగా మారిన కూతురిని, ఇంట్లోనే పెట్టుకున్నాడు. నేను ఇచ్చిన వరం చెల్లించే రోజు వస్తుంది లేవయ్యా అన్నాడు విష్ణువు. ఇది ఇలా వుండగా, గయాసుర దర్శనం వల్ల ఉత్పన్నమైన సమస్య, మరీ ఎక్కువై స్వర్గ నరకాలు రెండూ ఖాళీ అయిపోయినాయి.

దేవతలందరూ కలిసి విష్ణువు దగ్గరకు వెళ్ళారు. ఈ సారి విష్ణువు దేవతలను తీసుకొని బ్రహ్మ దగ్గరకు వెళ్ళాడు. విష్ణువు బ్రహ్మతో ఇలా చెప్పాడు. అయ్యా! వేరే ఉపాయం తోచటం లేదు. మీరు ఆ గయాసురుడి దగ్గరకు వెళ్ళి మీరు చేయబోయే మహాయజ్ఞానికి అతడి శరీరాన్ని వేదికగా ఇమ్మని యాచన చేయాలి. అతడు మహాపవిత్రుడు, ధర్మాత్ముడు, ఉదారుడు మీరు వెళ్ళి అడిగితే కాదనడు అని అన్నాడు.

బ్రహ్మ దేవుడు గయాసురుడి దగ్గరకు వెళ్ళి, తన శరీరాన్ని యజ్ఞ వేదికగా దానం చేయమని కోరాడు. బ్రహ్మగారు వచ్చి అడిగేసరికి పరమానంద పడిన గయాసురుడు శరీరమనేది ఎప్పటికైనా కాలిపోయేదే. దాన్ని మీరు యజ్ఞవేదిక చేస్తానంటే, నాకు అంతకన్నా కావల్సింది ఏముంది? అలాగే కానీండి అన్నాడు. అయ్యా! నీమీద యజ్ఞ కుండం పెట్టటమంటే నాకు పెద్ద ప్రమాదం ఎందుకంటే మధ్యలో నువ్వు కదిలావంటే, నా యజ్ఞం చెడిపోతుంది. అన్నాడు బ్రహ్మ. అయ్యా! ఒళ్ళు కాలుతుంటే దానంతటదే కదులుతుంది. కదలకుండా చూసుకొనే బాధ్యత మీదే. ఆ ఏర్పాట్లు మీరే చేసుకోండి అన్నాడు గయుడు.

గయుణ్ణి పడుకోమన్నాడు. తల కోలాహ పర్వతం పక్కకు వచ్చింది. అతడి పాదాలు ఆంధ్రదేశంలోని పిఠాపుర క్షేత్రానికి వచ్చాయి. అంత పొడుగూ, దానికి తగ్గ లావూ వున్నది అతడి శరిరం. బ్రహ్మ దేవుడు ఆ మహాత్ముడి వక్షస్థలం మొత్తాన్ని అగ్ని కుండం చేసి, దాని నిండా కట్టెలు వేసి, బ్రహ్మాండంగా యజ్ఞం చేయసాగాడు.

రాను రానూ ఆ వేడి దుర్భరమై గయాసురుడు అప్రయత్నంగానే కదలసాగాడు. అప్పుడు బ్రహ్మ దేవుడు యముడ్ణి పిలిచి ఆయన యింట్లో వున్న పెద్ద ధర్మశిలను తెచ్చి, గయుడి శిరస్సు మీద పెట్టమన్నాడు. యముడు అలా చేసినా కూడా గయుడు ఇంకా కదులుతూనే ఉన్నాడు. అపుడు బ్రహ్మదేవుడు ఆలోచించి, ఆ ధర్మశిలమీదకి విష్ణువును ఆవాహన చేశాడు.

వెంటనే విష్ణువు సర్వదేవతా సమన్వితుడై వచ్చి ధర్మశిలపై నిబడ్డాడు. ఆ బరువుకి గయుడు ఇక కదలలేక పోయాడు. ఇలా జరిగినా కూడా అగ్ని బాధనూ, విష్ణు బాధనూ, సంతోషంగా అనుభవిసూవున్న గయాసురుడ్ణి చూసి విష్ణువు అనందించి ఏదైనా వరం కోరుకోమన్నాడు.

పూర్వం నాకు కోరికలు లేవన్న గయుడు ఈ మాటు పూర్తిగా వినీతుడై ఇలా కోరుకున్నాడు. దేవా! నాకు కోరికలు లేవు. నిజమే కానీ. నీవు ఏర్పరచిన కర్మ సూత్రాలకు భిన్నంగా అందరికీ మోక్షం రప్పించాలనే నా కోరికలో వున్న తప్పు నాకిప్పుడు తెలిసింది. కానీ దేవా! ఈ శరీరం బ్రహ్మ యజ్ఞం చేత పవిత్రమైంది. దానికి మించి ఈ ధర్మశిల, దానికి మించి ఆ శిలపై నీ పాదాలు లోకోత్తరంగా

వున్నాయి. దేవా! నా తలపై నీ పాదాలు ఇలాగే శాశ్వతంగా ఉండనీ! ఈ శిల బరువుకీ నేను ఏలాగూ భూమిలోకి పోతాను. ప్రజలు నన్ను చూడరు. కానీ, నా తలపై నిలిచిన నీ పాదాలను చూసిన వారికి ఉత్తమ గతి కలుగు గాక! ఈ నీ పాదక్షేత్రాన్ని నా పేరు మీదుగా స్మరిస్తూ ఇక్కడే కాదు. ఎక్కడ పిండ ప్రదానం చేసినా సరే! ఆ వంశం వృద్ధి చెందుగాక! ఈ ఫల్గుననదిలో సమస్త తీర్థాలసారం చేరుగాక! దేవా! నాకు ఆయుష్యం తీరగానే మరో జన్మ లేక, మోక్షం లభించుగాక! అని కోరుకోగా, విష్ణువు అనందంగా తథాస్తూ అన్నాడు. అప్పటి నుంచి గయా క్షేత్రం పిండ ప్రదాన క్షేత్రమై ప్రసిద్ధి కెక్కింది.

ఇది ఇలా ఉండగా, సతీదేవి యొక్క శరీర ఖండం ఒకటి ఇక్కడ పడి, ఒక శక్తి పీఠం ఏర్పడింది. సర్వమంగళాలను ప్రసాదించే ఈ తేజోమూర్తిని చూసి దేవతలు, మునులు ఈమెను సర్వమంగళా దేవి అని కీర్తించారు.

ఈ క్షేత్రంలో ఫల్గుణీ, మధుర, శ్వేత అనే 3 నదులు సంగమిస్తూ వుండటం వల్ల ఈ క్షేత్రానికి ప్రయాగ క్షేత్రంతో సమానమైన ఫలం కూడా ఏర్పడుతుంది. అయితే కాలచక్రమంలో, ఫల్గుననది ఎండిపోయి అంతర్వాహిని అయిపోయింది. ప్రస్తుతం మధుర, శ్వేత నదులు మాత్రమే ఇక్కడ కనిపిస్తున్నాయి.

గయాసురుడి శిరస్సు వున్న ఈ విష్ణు గయకు శిరో గయా అని, పాదాలువున్న పీఠాపుర క్షేత్రానికి పాదగయా అని పేర్లు వచ్చాయి. విష్ణుమూర్తి శిరోగయలో నిలిచిన కొంతకాలానికి, ఒక రాక్షసుడు ఆ ప్రాంతాలలోనే ఘెరంగా తపస్సు చేయసాగాడు. స్వయంగా దేవేంద్రుడు వాడికి వరం ఇవ్వడానికి వెళ్ళాడు. వాడు ఇప్పటి వరకూ ముల్లోకాలలోవున్న ఏ ఆయుధంతోనూ నేను చావటానికి వీలు లేదు అని వరం కోరాడు. ఇంద్రుడికి తథాస్తు అన్నాడు.

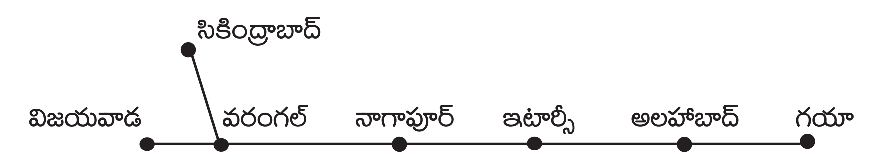
దాంతో త్రిమూర్తుల ఆయుధాలతో పాటు యముడి కాలదండం కూడా వాడి పట్ల నిర్వీర్యమే అయిపోయింది. దాంతో వాడు తనకు వరాలు ఇచ్చిన ఇంద్రుణ్ణే కిందకు లాగి, తాను స్వర్గ సింహాసనం అధిష్టించాడు. దేవతలు గయలో వున్న విష్ణుమూర్తిని ప్రార్థించారు.

ఆయన విశ్వకర్మను పిలిచి ఏదైనా కొత్త ఆయుధం తయారు చేయమని అడిగాడు. వజ్రం వంటి ఒకానొక ఎముకతో, గద అనే కొత్త ఆయుధాన్ని తయారు చేశాడు. శ్రీహరి సంతోషించి, ఆ గదతో ఆ రాక్షసుడి తలను చితక గొట్టి సంహారం చేశాడు. రక్తసిక్తమైన ఆ గదను శ్రీహరి ప్రక్షాళన చేసిన ఫల్గుననది సంగమ తీర్థానికి గదాలోల తీర్థమని పేరు వచ్చింది. ప్ర ప్రథమంగా గదను ధరించిన స్వామి గనుక గయలోని స్వామికి గదాధరస్వామి అని పేరు వచ్చింది.

బుద్ధుడు ఇల్లు విడిచి వెళ్ళాక తపస్సు చేత సిద్ధి పొందిన రావి చెట్టు ఈ క్షేత్రానికి ఆనుకొనే వుంది. దాన్ని బోధివృక్షము అని పిలుస్తున్నారు. ఆ ప్రాంతంలో వృద్ధి చెందిన నగరాన్ని బుద్ద గయ అని పిలుస్తున్నారు. అక్కడ పెద్ద బుద్ధాలయం వుంది. ఇక్కడ క్షేత్రంలో సుమారు 50 రకాల వివిధ శ్రాద్ధాలు, దానాలు చేయాలని శాస్త్రాలు చెపుతున్నాయి. అంత చేతకాక పోయినా, జన్మకు ఒక్కసారైనా పితృదేవతలకు గయలో పిండాలు సమర్పించటం, పుత్రులకు విధి. దాని వల్ల ఆ పితృదేవతలకు అక్షయ తృప్తి, శాశ్వత బ్రహ్మలోక నివాసం లభిస్తాయి.

ఇక్కడ గల సర్వమంగళాదేవి ఈ క్షేత్రాన్ని సేవించేవారిని, వారి పితృతేవతలనూ కూడా నిత్యమూ అనుగ్రహిస్తూనే వుంటుంది. కొందరు ఈ దేవి గయ నుంచి కాశీ వెళ్ళే దారిలో బ్రహ్మ యోని పర్వతం మీద వుందంటున్నారు. శ్రీ మాంగళ్య గౌరీ దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ సర్వ మంగళాదేవి : పెద్దలకు పిండ ప్రదానము చేయు పుణ్యస్థలమయిన గయ పట్టణములో అక్షయ వట వృక్ష సమీపమున వేంచేసియున్న శక్తిపీఠం.

శ్రీ శృంఖలా మాత

ప్రద్యుమ్నే వంగరాజ్యాయాం - శృంఖలా నామ భూషితే
విశ్వ విమోహితే దేవీ - శృంఖలా బంధనాశనీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో మూడవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ శృంఖలాదేవి. ఈ దివ్యశక్తి పశ్చిమబెంగాల్‌లోని ప్రద్యుమ్న క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

8. శ్రీ శృంఖలా శక్తి - ప్రద్యుమ్నం

ప్రద్యుమ్న దేశం ప్రస్తుతం పశ్చిమబెంగాల్‌లోని హంగ్లీ జిల్లా ప్రాంతమని పండితులు చెప్తారు. అక్కడి ప్రజలు కూడా అలాగే అంటున్నారు. వంగదేశం అనాదిగా శాక్తేయులకు నిలయం. ఇప్పటికీ అక్కడ తాంత్రిక శాక్తేయ సంప్రదాయం చాలా ప్రబలంగా వుంది. అక్కడ అమ్మవారి ఆలయంలేని గ్రామమే వుండదని చెప్పవచ్చు. ఆ ప్రాంతాన్ని వంగదేశమనీ, గౌడదేశమనీ పిలిచేవారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ఉత్తరాగ్రంలో కళింగం. దాని పక్కన అంగదేశం. దాని పక్కన వంగదేశం వున్నాయి. అంగ, వంగ, కళింగ దేశాలు మూడూ కూడా శాక్తేయ

సంప్రదాయానికి ప్రసిద్ధికెక్కినవే. ఒక్క వంగదేశంలోనే సతీదేవి అవయవాలు పడిన క్షేత్రాలు 10కి పైగా వున్నాయని ఆ రాష్ట్రం వారు చెపుతున్నారు. ఇక్కడ పూర్వకాలంలో గొప్ప గొప్ప ఆలయాలు ఆనేకం వుండేవి కూడా. కానీ శత్రు దేశాల తాకిడివల్ల, ప్రకృతి ఉప ద్రవాలవల్ల అనేక ఆలయాలు, క్షేత్రాలు నామరూపాలు లేకుండా పోయాయి. అనేక చోట్ల ఉత్తమ ఉపాసకులైన మహాత్ములు క్షేత్రదేవతలను వేరేవేరే చోట్లకు తీసుకు వెళ్ళారని కూడా కొందరంటారు.

ప్రస్తుతం పశ్చిమ బెంగాల్‌గాను, బంగ్లాదేశము గానూ బెంగాల్‌గానూ విడిపోయి వుంది. ఈ రెండు ప్రాంతాలలోనూ శృంఖలాదేవి అనే క్షేత్రం ప్రస్తుతం ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. (కొందరు హంగ్లీ జిల్లాలోని పాండుపా గ్రామంలో గల దేవియే శృంఖలాదేవి అంటున్నారు).

ఇలా కనిపించక పోవటానికి శత్రువుల తాకిడివంటి రాజకీయ కారణాలే కాక, మరికొన్ని ఆధ్యాత్మిక కారణాలు కూడా ఉన్నాయి. శృంఖలాదేవి అనే పదంలోని శృంఖలా అనే పదానికి సంకెల అని అర్ధం. అప్పుడు శృంఖలాదేవి అంటే సంకెళు ్ళ విడిపించే దేవి అని అర్ధం చెప్పాలి. కానీ సత్యమిది కాదు. పచ్చి బాలింతరాలు వేసుకునే నడికట్టుకి శృంఖల అనేపేరు వుంది. కొత్తగా ప్రసవించి చంటివాడికి పాలిస్తున్న రూపంలోవున్న తల్లి కనుక, ఆమెను శృంఖలాదేవి అన్నారు.

ఈ క్షేత్రంలో సతీదేవియొక్క కన్ను పడ్డదని కొందరూ, స్తనమే పడ్డదని కొందరూ చెబుతున్నారు. దేనికీ సరైన పురాణ ప్రమాణం కనిపించటంలేదు. అష్టాదశ పీఠాలలో వుంది కనుక సతీదేవియొక్క ఆవయవం ఏదో ఒకటి మాత్రం ఇక్కడ పడి వుండక తప్పదు. అది అలా వుంచితే. ఈ క్షేత్రంలోని మూర్తి ప్రతిబింబించే మాతృప్రేమను అర్ధం చేసుకోలేని పాథకులకు. ఇది ప్రమాదకర క్షేత్రంగా వుండేది కనుక, అనాటి గురువులు తమ శిష్యులలో ఉత్తములను మాత్రమే ఈ క్షేత్రానికి వెళ్ళనిచ్చేవారు.

త్రేతాయుగంలో దశరథ పుత్రిక అయిన శాంతను వివాహం చేసుకున్న ఋష్యశృంగమహర్షి సతీసమేతుడై ఈ దేవిని చాలా కాలం ఉపాసించాడు. చాలాకాలం ఉపాసించాక ఆయనకు ఆ దేవియొక్క విచిత్రమైన అజ్ఞ ఒకటి మనస్సులో వినిపించ

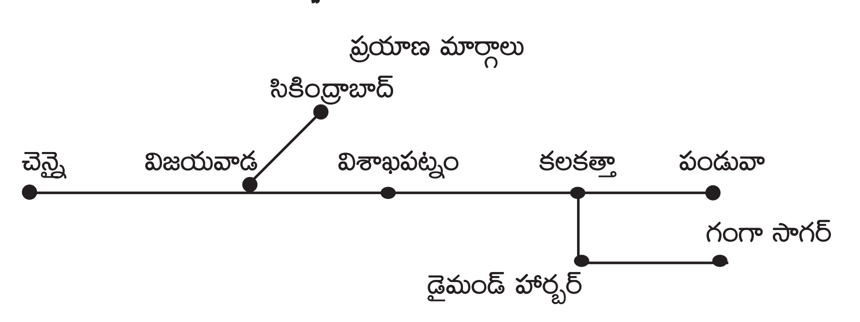
సాగింది. ఆ ఆజ్ఞకు బద్ధుడై ఋష్యశృంగ మహాముని అక్కడినుంచీ దక్షిణపశ్చిమంగా బయలుదేరి శృంగగిరి మహాక్షేత్రానికి వచ్చాడు. వచ్చేటప్పుడు శృంఖలాదేవి యొక్క దివ్యశక్తిని పూర్తిగా తనలో నింపుకొని వచ్చేశాడు. అలా వచ్చిన ఆ మహర్షి శృంగగిరి శిఖరంపై దీర్ఘకాలం తపస్సు చేసి, ఆత్మానంద మగ్నుడయ్యాడు.

ఆ తరువాత శృంఖలాదేవి ప్రేరితుడై ఆ గిరికి ప్రదక్షిణంగా సంచరిస్తూ, ఆ శృంగగిరి ప్రాంతాలలోనే కొన్ని శక్తిక్షేత్రాలను ఏర్పరిచి వాటిలో శృంఖలాదేవి శక్తిని భాగాలుగా స్థాపించాడు. శృంగ మహర్షి స్థాపించిన దేవతలు కనుక, స్థానికులు ఆ దేవతలను శృంగలా దేవతలుగా కూడా పిలుస్తారు. ఆయన స్థాపించిన శక్తిక్షేత్రాలు ఇప్పటికీ భక్తులను అనుగ్రహిస్తూనే వున్నాయి. ఆ తరువాత కొంతకాలానికి ఋష్యశృంగ మహర్షి మళ్ళీ శృంగగిరి శిఖరానికి వెళ్ళి అక్కడే స్థిరపడిపోయాడు.

ఆ తరువాత రెండు యుగాలు దాటాక మూడవ యుగంలో అంటే కలియుగంలో, మూడువేల ఏళ్ళు గడిచాక, ఆదిశంకర భగవత్పాదులవారు శారదా దేవిని మహిష్మతీ నగరం నుంచీ తీసుకొని వస్తూ, శృంగగిరి ప్రాంతానికి వచ్చేసరికి అక్కడగల శక్తి తరంగాలకు, స్వాతిక తరంగాలకు పరవశించిపోయారు. ఆ శారదాదేవి కూడా ఆ స్థానాన్ని మెచ్చి అక్కడే నిలబడి వేదధర్మ రక్షణ చేయాలని భావించింది.

అలా ఇద్దరి భావనలు ఏకమై శృంఖలా క్షేత్రాల ప్రాంతాలోనే శారదాపీఠం స్థాపించబడి శారదాదేవి కొలువుండిపోయింది. శ్రీ శృంఖలాదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

శ్రీ శృంఖలాదేవి : బెంగాలు రాష్ట్రములోని ప్రధ్యుమ్నంలో వేంచేసియున్న అమ్మవారు శక్తి పీఠమై అలరారుచున్నారు. వీరినే సింహలాదేవి అని కూడా ఆరాధిస్తారు. కోల్‌కత్తా నగరానికి 70 కి.మీ. దూరంలో గల పండువాలోనే ఈ శక్తి పీఠం ఉండేదని కొందరు – కోల్‌కత్తా సమీపాన గల సాగర సంగమంలో గంగానది ప్రవేశించే 'గంగా సాగర్' లో ఉన్న అధినాధ క్షేత్రమే శృంఖలా దేవి శక్తి పీఠమని కొందరు చెబుతారు అలాగే గుజరాత్ రాష్ట్రములోని జునాగడ్ సమీపమునున్న అంబాజీ అమ్మవారిని కూడా శృంఖలాదేవి శక్తి పీఠము అని కూడా వ్యవహరిస్తారు.

గంగాసాగర్ : గంగానది కోల్‌కత్తా వద్ద సాగర సంగమం చేరే ప్రదేశాన్ని గంగా సాగర్ అంటారు. కోల్‌కత్తా నుండి స్టీమరులో ఈ ప్రాంతానికి వెళ్ళవచ్చును. ఇక్కడ గల పురాణ ప్రసిద్ధమైన కపిలముని ఆశ్రమం తప్పక దర్శించదగినది.

శ్రీ కామరూపా మాత

కామరూపిణీ విఖ్యాత - హరిక్షేత్రే సనాతనీ
యోని ముద్రాత్రిఖండేశీ - మాసే మాసే నిదర్శతా

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పదమూడవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ కామరూపాదేవి. ఈ దివ్యశక్తి అస్సాంలోని నీలాచల క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

9. శ్రీ కామరూపా శక్తి - నీలాచల

అస్సాం రాష్ట్రంలో కొండలు ఎక్కువ అందువల్ల ఆ రాష్ట్రాన్ని "అసమ" దేశం అని పిలిచేవారు. అంటే మెట్ట పల్లాలుగా వుండే చోటు అని అర్థం. అసమ పదమే అస్సాంగా మారింది. ఇక్కడ ప్రధాన నది బ్రహ్మపుత్ర.

ఈ ప్రాంతం హిమాలయాలకు దగ్గరగా, తూర్పుగా వుంటుంది. ఇక్కడ నీలాచలమనే ఒక పర్వతం వుంది. ఇది విష్ణుస్వరూపంగా, క్షేత్రంగా భావించబడేది. అందువల్ల ఈ ప్రాంతానికి హరిక్షేత్రమని కూడా పేరు వుండేది. సతీదేవి యొక్క

దేహ భాగాలలో యోని భాగం ఈ పర్వతం మీద పడ్డది. సతీదేవి దేహత్యాగం అనంతరం శివుడు తపస్సులోకి వెళ్ళిపోవటం. తారకాసురుడు విజృంభించటం, దేవతలు మన్మథుడ్ని శివుడి మీదికి పంపడం – అందరికీ తెలిసిన కథే.

సాహసించి శివుడి మీదికి బాణం వేయడానికి బయలు దేరిన మన్మథుడు తను దాక్కోవటానికి అనువైన ప్రదేశాలు వెతుక్కుంటూ తనకు తెలియకుండానే నీలాచల పర్వతం మీద సతీదేవి యోనిభాగం పడిన చోటుకి వచ్చి, ఒక అనువైన చోట దాక్కోని బాణం వేయటానికి గురి చూస్తూన్నాడు మన్మథుడు అంటే శ్రీహరి అంశ అతడు స్వయంగా దేవీ భక్తుడు. ఈ కారణాల చేతనే అతడు సరిగ్గా ఆ ప్రదేశానికే వచ్చాడు. శివుడుపై బాణం వేశాడు. ఆ శక్తి పీఠం దగ్గరే భస్మం అయిపోయాడు. వెను వెంటనే రతీదేవి, ఇతర దేవతలు మొరపెట్టుకున్నారు. ఫలితం దక్కలేదు. కాముడితో పని లేకుండానే పార్వతీ కళ్యాణం జరిగిపోయింది. ఇది జరిగాక అమ్మవారు ప్రార్థించగా శివుడు మన్మథుడ్ని మళ్ళీ బతికించి ఆ పదవిలోనే వుంచాడు. ఈ పనివల్ల కాముడికి శివ విజేత అన్న ఖ్యాతి వచ్చింది. దాంతో దేవతలకు, మునులకు అతడు చచ్చి బ్రతికిన చోటుపై దృష్టి పడింది. పడటం తోటే అక్కడ శక్తి క్షేత్రం వుందని వారికి అర్థమైంది. వెంటనే దేవతలు, ఋషులు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి పరిశీలించారు. నీలాచలంలో ఒకచోట స్త్రీ యోని వంటి శిల ఒకటి వుంది. ఆ శిలలోని సన్నటి జలధార వస్తున్నది. ఆ జలధార సంవత్సరానికి ఒకసారి 3రోజుల పాటు ఎర్రగా మారుతున్నది.

ఇది కాక మహాద్భుతమైన శక్తి వైభవం అక్కడ తేజరిల్లుతోంది. కాముడికి ఖ్యాతి వచ్చిన క్షేత్రం కనుక దేవతలు ఆ దేవిని కామాఖ్యా దేవీ అని ఆ క్షేత్రాన్ని కామాఖ్యా క్షేత్రమని పిలిచారు. కాముడికి తిరిగి రూపం వచ్చిన చోటు గనుక ఆ చోటును కామరూప క్షేత్రమని కూడా కొందరు మునులు కీర్తించారు. ఆ దేవిని కామరూపా దేవి అని కూడా అన్నారు. అఖండమైన భక్తితో భూలోక వాసులు ఆ దేవిని ఉపాసించసాగాడు. త్రేతాయుగంలో పరశురాముడు తన తండ్రి ఆజ్ఞ ప్రకారం తన తల్లి తలను నరికి వేశాడు. ఆ తరువాత ఆమె మళ్ళీ బతకాలని తండ్రిని వరం

కోరాడు. ఆమె మెండెం చిన్నమస్తా దేవిగానూ, ఆమె తల ఏకవీరా దేవిగానూ, ఇద్దరు దేవతలుగా జీవించారు. పరశురాముడికి తల్లి మాత్రం తిరిగి రాలేదు.

దానికే అతడు కుమిలిపోతూవుంటే అతడికి తల్లిని నరికిన గొడ్డలి అంటుకుపోయి వదలలేదు. ఏం చేయాలో తోచక వివిధ క్షేత్రాలకు వెళ్ళి వివిధ తీర్థాలలో స్నానాలు చేసి నానాయాతనా పడసాగాడు పరశురాముడు. చివరికి అతడు కామాఖ్యా క్షేత్రానికి వచ్చి, కొంత కాలం ఉపాసన చేశాడు. అక్కడ వున్న రోజుల్లో ఒకనాడు అనుకోకుండా దేవి ఆలయానికి తూర్పుగా ఉన్న బ్రహ్మకుండంలో స్నానం చేశాడు. ఆశ్చర్యం, అతని గొడ్డలి వూడి వచ్చేసింది. మాతృ హత్యా పాతకం కూడా ఈ క్షేత్రం వల్లా, ఈ కుండం వల్లా తొలగిపోయిందని గ్రహించిన పరశురాముడు ఆ క్షేత్ర కీర్తిని చేతనయినంత ప్రచారం చేశాడు.

తరువాత అతడు క్షత్రియ సంహారం చేయవలసి వచ్చింది. ఆ పనులన్నీ పూర్తి అయి కామఖ్యాదేవికి గొప్ప ఆలయం నిర్మించి బ్రహ్మకుండానికి మెట్లు కట్టించాడు. అప్పటి నుంచీ ఆ కుండానికి “పరశురామకుండం” అని కూడా పేరు వచ్చింది.

పరశురాముడు ఉత్తములైన అర్చకుల కుటుంబాలను కూడా అక్కడకు తరలించి ఆ ప్రాంతంలో నివాస యోగ్యమైన గ్రామాలను ఏర్పరచి, కామాఖ్యా దేవికి నిత్య పూజలు జరిగే ఏర్పాటు కూడా చేశాడు. నీలాచలానికి సమీపంలో వున్న మహానగరం “ప్రాక్ – జ్యోతిషపురం”.ఇది అనాదిగా గొప్ప నగరం. దీన్ని ఇపుడు గౌహతి అని పిలుస్తున్నారు. ద్వాపర యుగం వచ్చేటప్పటికి ఇక్కడి రాజ్యం అసుర వంశాల చేతిలోకి వెళ్ళింది. అసురులు అనగానే కోరలు, పెద్దగోళ్లు వగైరా వుండే విచిత్ర జీవులు కాదు. వారూ మానవులే. అయితే ఆ జాతిలో దుర్మార్గుల శాతం ఎక్కవ.

అంత మాత్రం చేత ఆ జాతి వారందరూ దుర్మార్గులే అనుకోరాదు. వారిలో కూడా సాధువులు, మహాత్ములు వున్నారు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ ద్వాపరయుగం చివరి ప్రాతంలో అవతరించాడు. అంతకు కొంచెం ముందుగానే నరకుడు అనే దానవుడు

ప్రాక్-జ్యోతిషపురానికి రాజై కామాఖ్యాదేవిని పూజిస్తూ వున్నాడు. ఇంతలోనే అతనికి బాణాసురుడు అనే మరో అసుర రాజుతో స్నేహం పెరిగింది. ఇతడు దేవతలు దానవులు సమానులేననీ, అందులోనూ నరకుడు అందరికన్నా మహా బలవంతుడు కనుక దేవతలకన్నా గొప్పవాడనీ, నరకాసురుడికి నూరిపోశాడు.

అంతేకాక ఈ కామాఖ్యా దేవత పెళ్ళి కాని పిల్ల అని, అందువల్లే ఆమెకు ఆ పేరు వచ్చిందనీ, మిగిలిన కథలన్నీ కట్టుకథలనీ, ఉపదేశాలు చేశాడు. ఆ రోజుల్లో కామాఖ్యాదేవి ఏకాంతంగా వున్నప్పుడు సాయంత్రాలలో ఆనంద నృత్యం చేసుకుంటూ వుండేది.

ఒక రోజున నరకాసురుడు ఆలయానికి వచ్చేసరికి అమ్మవారు నృత్యం చేసుకుంటూ వున్నది. బాణాసురుడి ఉపదేశాలు తలకెక్కిన నరకాసురుడు ఆ సుందర రూపానికి సమ్మోహితుడై “తనను వివాహం చేసుకోమని” ఆ దేవిని కోరాడు. చిత్రంగా ఆ దేవి అందుకు ఒప్పుకుంది. కానీ ఒక షరతు విధించింది. “పాక్-జ్యోతిష పురం నుంచీ ఈ క్షేత్రం దాకా రథాలు వచ్చేంత రహదారులను నిర్మించి, కొండకు మెట్లు చెక్కించి, వచ్చే జనులకు నీటి ఎద్దడి లేకుండా సరిపోయేటంత పెద్ద చెరువులు తవ్వించి, ఆలయ ప్రాకారాలు వృద్ధి చేయాలి. ఆ పని అంతా రేపు తెల్లవారి కోడి కూసే లోపల అయిపోవాలి. అలా చేసేటట్లయితే తాను వివాహానికి ఒప్పుకుంటా”నని అంది-కామాఖ్యా దేవి. “సరే” అన్నాడు నరకాసురుడు.

“దేవతలు నీకు విఘ్నాలు కల్పిస్తారు. వాటిని తట్టుకొనే బాధ్యత నీదే” అని హెచ్చరించింది. దేవి నరకుడు వికటంగా నవ్వి తన రాక్షస శక్తులతో వేగంగా పనులు చేయసాగాడు. చెప్పిన పనులన్నీ మహా వేగంగా సాగిపోతున్నాయి. అర్ధరాత్రి దాటిపోయింది. దేవతలెవరికీ ధైర్యం చాలలేదు. ఇక లాభం లేదని విష్ణుమూర్తి ఒక కోడి రూపంలో వచ్చి కూశాడు.

విష్ణుమాయను గ్రహించలేని నరకాసురుడు తన ఓటమికి మండిపడి తను కట్టిన ఆలయాన్ని తనే కూల్చి వేశాడు. ఆ దేవి ఇక వాడికి కనిపించ లేదు. ప్రజలకు మంచి రహదారులు మాత్రం లభించాయి. అప్పటి నుంచీ నరకాసురుడు మరింత

క్రూరుడై దేవీ భక్తులను, విష్ణు భక్తులను కూడా పీడించి అమ్మవారిమీద ద్వేషంతో పదహారువేలమంది కన్యలను బంధించి వేశాడు.

ఆ పాపాలకు ఫలితంగానే శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ నరకాసుడి మీదకి యుద్ధానికి వచ్చి ముందుగా అతడిని సత్యభామ చేత కొట్టించి తరువాత తను సంహరించాడు. శ్రీకృష్ణుడు నరకాసురుడి మీదకి ముట్టడి చేయడానికి ప్రధానంగా అశ్వసైన్యం తెచ్చాడు. ప్రత్యేక శిక్షణ పొందిన ఆ అశ్వాలు ప్రాక్–జ్యోతిషం చుట్టూ గల కొండలను అవలీలగా ఎక్కిదిగాయి. కృష్ణుడు స్వయంగా అశ్వారూఢుడై ఎక్కిన కొండను అప్పటి నుంచీ అశ్వక్రాంతమని పిలుస్తూనే వున్నారు. ఈ పర్వతం గౌహతికి ఉత్తరంగా వున్నది. దాని మీద గుఱ్ఱపు డెక్కల గుర్తులు వున్నాయి.

ఇలా వుండగా 13వ శతాబ్ది ప్రాంతాలలో బిష్వ సింహుండు, శివసింహుడు అనే ఇద్దరు రాజ యువకులు ఒకసారి అడవిలో పోతూ నీలాచలం మీదకి వచ్చారు. ఆ కీకారణ్యంలో వారికొక చిన్న గుడిసె కనిపించింది. ఆ దగ్గరలోనే ఒక మంట వంటి వెలుగు, ఆ వెలుగు పక్కన ఒక ముసలమ్మ కనిపించారు. వేరే నరసంచారం లేదు. వారు ఆ ముసలమ్మను మంచినీరు కావాలని ప్రార్థించారు. ఆమె కొద్దిగా దూరం నడిపించి బ్రహ్మకుండం చూపింది. రాజయువకులు నీరు త్రాగి సేద తీరారు.

"ఆ జ్వాల ఏమిటని ఒంటరిగా ఏలా జీవిస్తున్నావని" వారు ఆ వృద్ధాంగనను అడిగారు. ఆమె ఇది కామాఖ్యా క్షేత్రమని, గుడి కూలిపోయిందని, ఈ దేవి అనుగ్రహిస్తే రాజ్యం వస్తుందని, వివరంగా చెప్పింది. ఆ యువకులు సంతోషపడి "మా సైన్యం తప్పిపోయింది. అది దొరికితే మాట విశ్వసిస్తా' మన్నారు. కొద్దిసేపటికే చాలా గుఱ్ఱాలు వస్తున్నట్లు చప్పుడు వినిపించింది. గుఱ్ఱాల డెక్కల చప్పుళ్ళకు భయపడి చెట్లెక్కిన ఆ యువకులు ఆ వచ్చేది తమ సైన్యమే అని గుర్తించి ఆశ్యర్యపోయారు.

అందరూ కలిసి కామాఖ్యాశక్తిని సేవించి తమకు రాజ్యం వస్తే బంగారు గుడి కట్టిస్తామని మొక్కుకున్నారు. రాజ్యం వచ్చింది. మొక్కు మరచిపోకుండా కామాఖ్యా క్షేత్రాన్ని వెతుక్కుంటూ వచ్చి చాలా ప్రయాసపడి అడవిలో ఆ చోటు గుర్తుపట్టారు. కూలిపోయిన ఆలయం పునాదుల పైననే మళ్ళీ గోడలు కట్టించ సాగారు. శిఖరాలు

చివరికి వచ్చాయి. ఉన్నట్లుండి కట్టడం మొత్తం కూలిపోయింది. రాజ యువకులు భోరు భోరున విలపించారు. ఆ రాత్రి దేవి కలలో కనిపించి., "బంగారు గుడి కట్టిస్తామని వాగ్దానం చేసి రాతి గుడి కట్టిస్తూన్నారేమిటి? అని అడిగింది. "తల్లీ ! అంతటి పెద్ద రాజ్యం దక్కలేదు" అని విన్నవించారు. ఆ దేవి నవ్వి "అందుకే ఒళ్ళు తెలియకుండా మొక్కుకొరాదు. సరే ! ఈ మీద రాళ్ళ మధ్యలో కొద్ది కొద్దిగా బంగారు ముక్కలు వేసి గుడి కట్టండి నిలుస్తుంది" అని దేవి పలికింది.

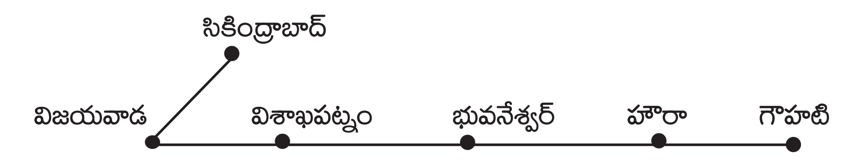
త్వరలోనే వారు ఆలయం పూర్తి చేసి, మళ్ళీ అర్చక కుటుంబాలను తెచ్చి నిత్యార్చన వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేశారు. ఆ క్షేత్రంలో ఇతర ఆలయాలు కూడా అనేకం నిర్మించారు. 16వ శతాబ్ధి వచ్చేసరికి నరనాయణుడు, చిలారై అనే రాజ సోదరులు ఈ ఆలయాన్ని పునరుద్ధరించ దలిచారు. అందుకై మహారాం బైశ్య అనే వ్యక్తిని నియమించారు. కూలిపోయిన గోడల్లో బంగారపు ముక్కలు దొరికేసరికి ఆ వ్యక్తి ఆశను చంపుకోలేక బంగారం పోగుచేసుకోసాగాడు. దేవి రాజుకి ఈ విషయం కలలో చెప్పింది. రాజు అతనికి యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించి మేఘామక్ డోస్ అనే వ్యక్తి ద్వారా ఆలయాన్ని నిర్మింపచేశాడు. అతడు నిర్మించిన ఆలయమే ఇప్పటికీ దర్శనమిస్తోంది.

ఈ ఆలయంలో ఇప్పటికీ శ్రీ కామాఖ్యాదేవి అనుక్షణం తన మహిమలను చూపుతూనే వుంది. ఈ క్షేత్రం చుట్టూ ఇంకా అనేక తీర్థాలు ఆలయాలు వున్నాయి. ఆలయ సమీపంలోని ఊర్వశీకుండం ఎంతో ప్రసిద్ధమైంది. ఈ కుండంలో స్నానం చేసి కామాఖ్యా ఆలయంలోకి ప్రవేశించాలి. ఆలయం పల్లంగా వుంటుంది. మోట్లు దిగి వెళ్ళాలి. ఈ మెట్లు చాలా పవిత్రమైనవి. కామాఖ్యా పీఠ దర్శనం చేసి అక్కడ జలధారను తీర్థంగా స్వీకరించాలి. మృగశిర కార్తె వెళ్ళి ఆర్ద్రకార్తె ప్రవేశించేటప్పటికి, భూమి రజస్వల అవుతుందని దేవీ భాగవతంలో వుంది.

సామాన్యంగా ఇది ఆషాఢమాస ప్రారంభమవుతూ వుంటుంది. వర్షఋతువు మరోక నెల దూరంలో వున్నప్పటికీ మొదటి వాన చినుకులు ఈ కార్తెలోనే పడతాయి. సరీగా అదే సమయానికి కామాఖ్యా పీఠంలోని జలధార ఎర్రగా మారుతుంది.

అప్పుడు 3 రోజులు పాటు అమ్మవారి ఆటయాన్నీ చుట్టు పక్కల అన్ని అలయాలను 3 రోజుల పాటు మూసివేస్తారు. ఈ సమయాన్ని "అంబుబాషి మేళ" అని పిలుస్తారు. ఈ సమయంలో అమ్మవారికి కట్టిన వస్త్రాలు ఎర్రబడతాయి. వాటిని ఉపాసకులు అత్యంత శ్రద్ధతో పూజలలో పెట్టుకొని అర్చిస్తారు. నాలుగవ రోజున అమ్మవారి ఆలయాలు తెరుస్తారు. శ్రీ కామరూపాదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ కామరూపిణీ : అస్సాము రాష్ట్ర రాజధాని నగరమున గౌహతీ నగరములో వేంచేసి యున్న అమ్మవారు. వీరినే కామాఖ్యాదేవి – కామాక్షీ దేవి అని కూడా వ్యవహరిస్తారు.

శ్రీ వైష్ణవీ మాత

తుహినాద్రి స్థితామాతా - జ్వాలాముఖేతి విశ్రుతా
జ్వాలా మాలా ప్రభాదేవీ - జ్ఞాన వైరాగ్య వర్ధినీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పదిహేనవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ వైష్ణవీ దేవి.
ఈ దివ్యశక్తి హిమాచల్‌ప్రదేశ్‌లోని జ్వాలాముఖి క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

10. శ్రీ వైష్ణవీ శక్తి - జ్వాలాముఖ్

పఠాన్ కోట్ నుంచీ జోగేంద్రనగర్ వెళ్ళే దారిలో, జ్వాలాముఖీ రోడ్ అనే రైల్వే స్టేషన్ వుంది. అక్కడికి 20 కిలోమీటర్ల దూరంలో జ్వాలాముఖీ క్షేత్రం వుంది. ఇదే అష్టాదశ పీఠాలలోని జ్వాలా వైష్ణవీక్షేత్రం.

ఇక్కడ కాలధరమనే పర్వతం వుంది. ఈ పర్వతం మీద సతీదేవియొక్క జిహ్వ (నాలుక) నిలువుగా పడింది. ఆ క్షణం నుంచీ ఇప్పటి వరకూ ఈ స్థానంలో అగ్ని జ్వాల బయటకు వస్తూనే వున్నది. ఈ అగ్ని జ్వాలనే జ్వాలాముఖీశ్వరీ దేవి

అని, జ్వాలాజీ అని భక్తులు పిలుస్తున్నారు. శక్తిదేవి ప్రత్యక్షంగా జ్యోతిస్వరూపంతో వెలసిన ఏకైక క్షేత్రం ఇదే. జ్యోతిస్సు సర్వత్రా వ్యాపిస్తుంది. వ్యాపించే వస్తువును విష్ణువు అంటారు. అందుచేత ఈ దేవిని వైష్ణవీ అని కూడా మహర్షులు వ్యవహరించారు.

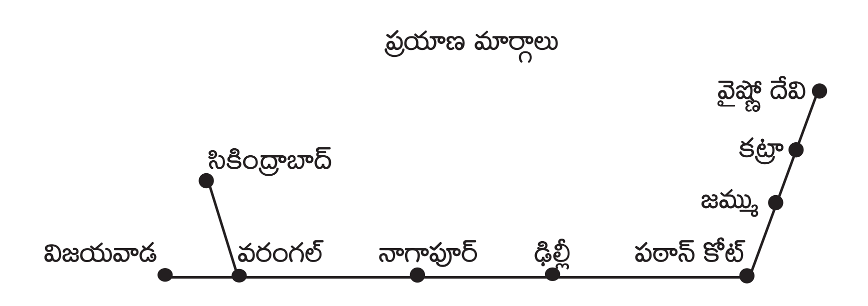
జ్వాలారూపంలో వున్న వైష్ణవి గనుక, జ్వాలా వైష్ణవి. ఇక్కడ ఒక చిన్న గుహాలయం వుంది. దీని ప్రవేశ ద్వారానికి ఎదురుగా 3 అడుగుల ఎత్తున ఒక గూడు వున్నది. ఆ గూటిలో సుమారు 6 అంగుళాల పొడవుగల అగ్ని జ్వాల వున్నది. ఈమెయే జ్వాలాముఖీ దేవి. ఈ దేవికి ఎదురుగా 3 అడుగుల చదరంలో, ఒక హోమ కుండం వున్నది. దీనిలో అగ్ని నిరంతరం ప్రజ్జ్వరిల్లుతూ వుంటుంది. జ్వాలా దేవికి సమర్పించే నైవేద్యాలన్నీ ఈ హోమ కుండంలోనే హోమం చేస్తారు. ఈ గర్భాలయానికి, ఎడమ పక్కన 4 అడుగుల లోతుగల జల ప్రవాహం ఒకటి ప్రవహిస్తూ వుంటుంది. జ్వాలా దేవి యొక్క గర్భగుడికి 2 అడుగుల చదరం గల ఒక చిన్న ప్రవేశ ద్వారం వుంది. దానిలో నుంచీ తలదూర్చి లోపలికి చూస్తే, జ్వాలాదేవి బాగా దర్శనమవుతుంది. ఆ దేవి పక్కన 40 అడుగుల త్రిశూలం వుంది. ఈ జ్వాలా దేవి అడుగు భాగం మల్లెపూవులాగా తెల్లగా వుంటుంది. పై భాగం ఎరగ్రా వుంటుంది. ద్వారం లోపలికి తలపెట్టి “రాధేశ్యామ్” అని మనం ఎంత పెద్దగా అరిస్తే లోపలి జ్వాలఅంత పెద్దది అవుతుంది. వేరే ఏ ధ్వని చేసినా జ్వాల పెరగదు. రాధేశ్యామ్ అన్నప్పుడు పెరగటం వల్ల కూడా ఈ దేవిని వైష్ణవి దేవి అంటున్నారు.

ఈ ఆలయంలో మరికొన్ని చోటులలో కూడా, ఇలాంటి జ్వాలలు వున్నాయి. కానీ. అవి రాధేశ్యాం అంటే పెరగవు. ఈ పర్వతం కింద సహజ వాయువులు, పెట్రోలియం పదార్థాలు, ఉన్నాయనీ, అందువల్లే ఈ జ్వాల ఇలా వస్తోందనీ, కొందరు భావిస్తూ వుంటారు. దానిపై అనేక పరిశోధనలు కూడా చేశారు. కానీ, అంతు దొరకటం లేదు.

ఒకప్పుడు అక్బరు చక్రవర్తి ఈ క్షేత్ర పూజను మూఢ నమ్మకంగా భావించి, ఈ జ్వాల వచ్చే చోటును ఇనుప రేకులతో మూయించి వేశాడు. అయినా జ్వాల

ఆగలేదు. అక్కడితో ఆగక దగ్గరలో గల ఒక నీటి ఊటను దారి మళ్ళించి, ఈ జ్వాలమీదికి నిరంతరం ప్రవహించేటట్లు చేయించాడు. అయినా జ్వాల ఆగలేదు. ఇలా నీటిని మళ్ళించిన రోజున అక్కడి ఢిల్లీలో, అక్బరుకు కళ్ళు కనిపించటం మానేశాయి. దాంతో అక్బరు స్వయంగా వచ్చి, అమ్మవారికి పూజలు చేయించి, మొక్కులు మొక్కుకుని, కంటి చూపును పొందాడు. తన అపరాధానికి క్షమార్పణగా, అనాడు అక్బరు చేయించినట్లు పెద్ద వెండి గొడుగు, ఇప్పటికీ ఆలయంలో వుంది. శ్రీ వైష్ణవీ దేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ మాతా వైష్ణవీదేవి : త్రికూట పర్వతము మీద ఒక పవిత్రమైన గుహలో ఉన్న శ్రీ మాతా వైష్ణవీ దేవి మందిరమునకు నిరంతరం లక్షల మంది భక్తులు తరలి వచ్చి ఆ దేవిని దర్శించుకుంటారు. ఇచ్చటికి చేరుటకు జమ్ము నుండి 48 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్న కట్రా నుండి 13 కిలో మీటర్ల దూరంలో శ్రీ మాతా వైష్ణవీదేవి గుహాలయం ఉన్నది.

శ్రీ వైష్ణవీదేవి ఆలయమునకు నడిచిగానీ, గుర్రములు (ఇక్కడ వీటిని పోనీలు అంటారు) మీదగానీ, డోలీలపై గాని వెళ్ళ వచ్చును. గుహాలయము వరకు మార్గమంతా సిమెంట్ రహదారితో ఉండి చక్కని విద్యుత్తు సౌకర్యములు ఉన్నవి.

శ్రీ సరస్వతీ మాత

జ్ఞాన ప్రదా సతీమాత - కాశ్మీరేతు సరస్వతి
మహావిద్యా మహామాయా - భుక్తి ముక్తి ప్రదాయిని

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పద్దెనిమిదవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ సరస్వతీ దేవి. ఈ దివ్యశక్తి జమ్మూకాశ్మీర్ రాష్ట్రంలోని కాశ్మీర్ క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

11. శ్రీ సరస్వతీ శక్తి - కాశ్మీరు

శివ పార్వతుల వివాహం అయినాక నవదంపతులు ఇద్దరూ చాలా కాలం హిమాలయ శిఖరాలలో విహరిస్తూ కాలక్షేపం చేశారు. వారికి ఇద్దరు పిల్లలు కూడా పుట్టారు. పిల్లలు పెరుగుతున్నకొద్దీ, పార్వతీదేవికి, తనకు ఒక ఇల్లు కావాలని గట్టిగా అనిపించ సాగింది. దీనికి తోడు ఒకనాడు నారద మహర్షి వచ్చి వైకుంఠంలో విష్ణు భవనం యొక్క సౌందర్యాన్ని, బ్రహ్మలోకంలో బ్రహ్మ భవనం యొక్క సౌందర్యాన్ని ఘనంగా వర్ణించి వెళ్ళాడు. దాంతో తమకు అంతకు మించిన భవనం కావల్సిందే అని పార్వతి పట్టుపట్టింది. శివుడు ఎంత చెప్పినా వినలేదు.

విశ్వకర్మ "సదే" నని "ఎక్కడ కట్టమన్నా"రని అడిగాడు. శివుడు పార్వతినే చెప్పమన్నాడు. పార్వతి ఆలోచించుకొని "నా భవనం మా నాన్న భవనం కన్నా పెద్దదిగా వుండాలి. అంతచోటు ఈ ప్రాంతాలలో ఎక్కడా లేదు. అందువల్ల దక్షిణ సముద్రం మధ్యలో పెద్ద దీవిని ఏర్పరచి, ఒక రాజ్యమంత ఇల్లు కట్టు" అన్నది.

విశ్వకర్మ "సరే" అని సముద్రంలో లంకా పట్టణ నిర్మాణం చేశాడు. దాన్ని చూసి దేవతలే అసూయ పడ్డారు. పార్వతీ దేవి చాలా సంతోషపడ్డది. ఇక గృహప్రవేశం చేయాలి. దానికి బ్రహ్మత్వం ఎవరికి ఇవ్వాలి**?** అని చర్చ వచ్చింది. ఇంతలో రావణాసురుడి తపస్సు తీవ్రమై, అతడి పిలుపులు కైలాసంలో వినిపించసాగాయి. సంతోషంలో వున్న పార్వతి దేవి చాలా జాలిపడి "అతడ్ణి పిలిపించి వరాలి" మ్మని శివుడ్ణి ప్రార్థించింది. శివుడు "అలాగే" నని రావణాసురుడ్ణి పిలిపించాడు. చాలా కాలంగా తపస్సు చేస్తున్నందు వల్ల మంచి తాపసి వేషంలో వుండి బ్రహ్మ వర్చస్సు తొణికిసలాడుతున్న రావణాసురుడ్ణి చూసే సరికి పార్వతీదేవికి చాలా సంతోషమై "ఇతడు బ్రహ్మ దేవుడి మునుమడు కదా! పులస్త్యబ్రహ్మ పుత్రుడు కదా! ఇతడే మనకు బ్రహ్మత్వం వహిస్తే బావుండు కదా!" అన్నది. శివుడు " నీ యిష్ట ప్రకారమే కానీ"! అన్నాడు. "శివ పార్వతులకే బ్రహ్మనవుతున్నాను" అనే సంతోషంలో రావణుడు ఒప్పుకున్నాడు.

గృహ ప్రవేశం చాలా బ్రహ్మాండంగా చేయించాడు. నాలుగు వేదాల మంత్రాలతో శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించాడు. లంకాభవనంలోని ప్రతి గదిలోనూ, సంప్రోక్షణలు చేయించాడు. ఆ భవన సౌందర్యం చూస్తున్న కొద్దీ, రావణాసురుడికి తలతిరిగిపోతున్నది. గృహ ప్రవేశం పూర్తి అయింది. పార్వతీ దేవి ఆనందానికి మేర లేదు. అతిథుల భోజనాలన్నీ అయినాయి. చివరికి బ్రహ్మత్వ దక్షిణా సమయం వచ్చింది. ఆనందం పట్టలేకుండా వున్న పార్వతి రావణాసురుడ్ణి చూసి "నీకు దక్షిణ ఏమి కావాలో కోరుకో నాయనా! కాదనకుండా ఇస్తాను" అన్నది. రావణాసురుడు అనుమానంగా శివుడి వంక చూశాడు. శివుడు "ధర్మశాస్త్ర ప్రకారం బ్రాహ్మణుడు నాకింత దక్షిణ కావాలని కోరకూడదు" అన్నాడు.

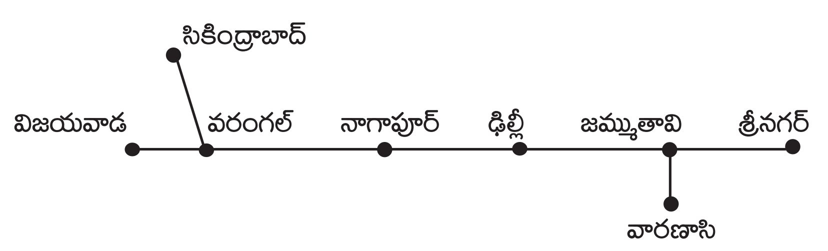
కానీ, పార్వతి "నేను కోరుకోమన్నాను గనుక తప్పులేదు" అన్నది. "నీయిష్టం" అన్నాడు శివుడు. రావణాసురుడిలోని రాక్షసత్వం పది తలలలోనూ ఒక్కసారిగా విజృంభించింది. "అమ్మా! మాట ఇచ్చావు. ఈ లంకా భవనమే నాకు దక్షిణగా కావాలని కోరుకుంటున్నాను. ఆపైన నీదయ" అన్నాడు. పార్వతీదేవి కుప్పకూలి పోయింది. కానీ ఆడిన మాట తప్పడం ఇష్టం లేక ఆ భవనాన్ని దక్షిణగా ధారాదత్తం చేసింది. ఇక ఆ దుఃఖం ఆపుకోలేక పార్వతీదేవి వెంటనే హిమాలయాల పర్వతం దగ్గరికి వచ్చేసింది. ఆమె అలా ఉగ్రంగా వెళుతుంటే దేవతలంతా భయపడి బ్రహ్మను ప్రార్థించారు. "నీ మనుమడి వల్ల ఇంత పని జరిగింది." అన్నారు. బ్రహ్మదేవుడు ఈ సమయంలో తను వెళ్ళటం బావుండదని సరస్వతీ దేవిని పంపాడు.

సరస్వతీ దేవి బయలు దేరి ఉగ్రంగా వస్తున్న పార్వతీ దేవిని కశ్మీర రాష్ట్రంలో కలుసుకుంది. కలుసుకొని అనేక రకాలుగా శాంతి వచనాలు పలికింది. పార్వతీ దేవి కక్కలేక, మింగలేక "ఇన్ని శాంతి వచనాలు అక్కరలేదు లేవమ్మా! నీ చిలక పలుకలు ఆపు. నీవు ఇక్కడే వుండిపో! నేను ఎవనరిమీదా కోపగించనులే" అనేసి కైలాసానికి వెళ్ళిపోయింది. పార్వతీదేవి మాట మీద గౌరవంతో సరస్వతీ దేవి అప్పటినుంచీ ఒక అంశతో అక్కడే వుండి పోయింది. మునులంతా ఆమెను కాశ్మీర సరస్వతీ అని కీర్తిస్తూ, సేవించుకో సాగారు. చిలక పలుకలు పలికిన ఆ తల్లిని, ఆ స్థానికులు "శారికా దేవీ" అని కీర్తించారు. ఇప్పటికీ కాశ్మీర రాష్ట్రంలో శారికాదేవి ఆలయం భక్తులకు విద్యనూ, సుందరమైన వాక్కునూ, జ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తూ వున్నది. కొందరు కాశ్మీరులోగల శంకరాచార్య మఠంలోనే ఈ దేవి వున్నదంటున్నారు. శ్రీ సరస్వతీ దేవి దర్శనం సకల పాపహరణం.

శ్రీ సరస్వతీ ఆలయం
శ్రీనగర్ (జమ్మూకాశ్మీర్)

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ శారదాదేవి : కాశ్మీరులోని శ్రీనగర్ పట్టణమునకు సుమారు 80 కిలోమీటర్ల దూరములో వేంచేసియున్న అమ్మవారి శక్తి పీఠం.

శ్రీ మహాకాళీ మాత

ఉజ్జయిన్యాం మహాకాళీ - మహాకాళేశ్వరేశ్వరీ
క్షిప్రా తీరస్థితామాతా - వాంఛితార్థ ప్రదాయినీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో తొమ్మిదవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ మహాకాళీ దేవి. ఈ దివ్యశక్తి భోపాల్ దగ్గరలోని ఉజ్జయిని క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

12. శ్రీ మహాకాళీ శక్తి - ఉజ్జయినీ

ఉజ్జయినీ క్షేత్రం అనాది ప్రసిద్ధి గల క్షేత్రం. దీనికి ఆవంతీ, కుశస్థలి, కనకశృంగి, పద్మావతి, అమరావతి, విశాల మెదలైన పేర్లు వున్నాయి. ఇది సప్తమోక్ష పట్టణాలలో ఒకటి.

ఇక్కడ శివుడి పేరు మహా కాళేశ్వరుడు జ్యోతిర్లింగం. దేవి పేరు మహాకాళి, శక్తి పీఠం. సతీదేవి మోచేయి పడిన చోటు ఇది. ఇక్కడ క్షేత్రం ఏర్పడటానికి పెద్ద కథ వుంది. తారకాసురుడికి ముగ్గురు కొడుకులు వుండేవారు. విద్యున్మాలి, తారాకాక్షుడు, కమలాక్షుడు అని.

వారు బ్రహ్మను గూర్చి తపస్సు చేసి యథేచ్ఛా సంచారం చేయగల మూడు పట్టణాలను సంపాదించారు. దానితో వారు విహరిస్తూ పట్టణాలు గ్రామాల మీద వాలి వాటిని భూస్థాపితం చేస్తూ వుండేవారు. దేవతలంతా బ్రహ్మను వెంట పెట్టుకొని శివుణ్ణి ప్రార్థించారు. శివుడు తనకు సహాయం కావాలన్నాడు. భూమి రథమైంది. మేరు పర్వతం ధనస్సు అయింది. విష్ణువు బాణమయ్యాడు. ఇలా సమస్త దేవతలూ శివుడికి సహాయకులుగా వచ్చారు.

ఇంత ఆర్భాటంగా దేవలతందరినీ వెంట బెట్టుకొని వెళ్ళిన శివుడు త్రిపురాసురులను చూస్తూనే, వికటాట్టహాసం చేశాడు. ఆ వికటాట్టహాసం లోంచి, ఒక అగ్ని బయలుదేరి త్రిపురాలను ఏకకాలంలో కాల్చి వేసింది.

శివుడు విజయం సాధించిన ఆ ప్రదేశానికి ఉజ్జయినీ అని పేరు పెట్టారు. తరువాత చాలా కాలానికి దూషణుడు అనే రాక్షసుడు ఆ నగర ప్రాంతంలోనే రత్నమాల పర్వతాలలో నివసిస్తూ రోజూ ఊరివారికి పీక్కు తినసాగాడు.

చాలాకాలం గడిచాక, ఆ వూరి పెద్దలంతా విచారించి, ఆ వూళ్లోనే ఊరి బయట ఏకాంతంగా, ప్రశాంతంగా నివసిస్తున్న ఒక బ్రాహ్మణుడి దగ్గరకు వెళ్ళి, ఈ ఆపద నుంచి రక్షించమని కోరారు. గుట్టు చప్పుడు కాకుండా మహా తపస్సు చేస్తున్న ఆ బ్రాహ్మణుడు ఊరి వారి మాటలను కాదనలేక అక్కడి జ్యోతిర్లింగేశ్వరుని ప్రార్థించగా. ఆ స్వామి ప్రత్యక్షమైన దూషణాసురుణ్ణి సంహరించి వేశాడు.

కాల రుద్ర స్వరూపుడై వున్న ఆ స్వామిని అక్కడే వుండి పొమ్మని ఆ భక్తుడు ప్రార్థించాడు. అప్పటి నుంచీ మహాకాళేశ్వర లింగ స్వరూపంతో, స్వామి అక్కడే నిలబడిపోయాడు. ఆ సమీపంలోనే పార్వతీ దేవి మహాకాళీ రూపంలో ఆవిర్భవించగా, ఆ భక్తుడు అక్కడ శ్రీ చక్రస్థాపన చేశాడు. కాలం పుంలింగమైతే, కాళి స్త్రీ లింగము. ఆయన కాలాన్ని మించినవాడు కనుక మహా కాలుడు. అక్కడి శక్తి మహాకాళి.

ఒకానొకప్పుడు కైలాసంలో శివపార్వతులు సరదగా చదరంగం ఆడుతున్నారు. ఆ సమయంలో ఆదేవి యొక్క మరో రూపమైన హరా దేవి కాపలా కాస్తోంది. ఇంతలో చండ–ప్రచండులచే రాక్షసులు ఇద్దరు అమ్మవారి భవనం బయట

గోల చేయసాగారు. కాపలా వున్న హరాదేవి ఆరాక్ష సులను ఆడ్డుకోలేక లోపలి పార్వతీ దేవిని మనసారా ప్రార్థించింది. వెంటనే ఆ దేవి ఒక అంశతో ప్రత్యక్షమై ఆ రాక్షసులు ఇద్దరినీ సంహరించింది.

అలా క్షణంలో సంకల్ప సిద్ధి సాధించిన హరాదేవికి హరసిద్ధి అని పేరు వచ్చింది. ఈమె యొక్క ఆలయం మహాకాళేశ్వర ఆలయానికి ఎదురుగా వుంది. ఇక్కడి అన్నపూర్ణ, హరసిద్ధి, గౌరీ అనే దేవతలు ఒకరి పైన ఒకరు మలచబడి వున్నారు. వీరు కూడా మహాకాళీ దేవియొక్క రూపాంతరాలే. ఇక్కడ మహాకాళేశ్వరుని, మహాకాళిని ఆరాధించిన వారికి సమస్త సిద్ధులూ లభిస్తాయి. మహాకవి కాళిదాసు ఇక్కడి మహాకాళిని అర్చించి కాళిదాసుగా ఖ్యాతి పొందాడు. ఈ క్షేత్రం భూమికి నాభి స్థానం అని చెప్తారు. మధ్యయుగ జ్యోతిష శాస్త్రవేత్తలు ఈ పట్టణాన్ని భూమధ్యరేఖ యొక్క సున్నా డిగ్రీ స్థానంగా భావించారు. శ్రీ మహాకాళి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ఉజ్జయిని మహాకాళి ఆలయం

మహా కాళేశ్వరమునకు వెళ్లుటకు ప్రయాణ మార్గాలు

ఉజ్జయిని, మధ్య ప్రదేశ్

సికింద్రాబాద్

విజయవాడ — వరంగల్ — నాగపూర్ — భోపాల్ — ఉజ్జయిని

దగ్గరలో ఉన్న విమానాశ్రయం ఇండోర్. ఉజ్జయిని, నగడా భోపాల్ రైలు మార్గములో ఉన్న రైల్వే జంక్షన్. ఉజ్జయిని భోపాల్‌కు 184 కి.మీ. దూరంలో ఉన్నది. బస చేయుటకు రైల్వే రిటైరింగ్ రూములు, ధర్మశాలలు, అతిథి గృహములు, హెూటళ్ళు కూడా కలవు.

శ్రీ మహాకాళికా : పౌరాణికముగా అవంతీ పురముగా ప్రసిద్ధినొంది నేడు మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉజ్జయినీ పట్టణముగా విరాజిల్లుచున్న నగరములో సిప్రానది ఒడ్డున శక్తి పీఠమై వెలసిన కాళీమాత అమ్మవారు ప్రజల అభీష్టములను నెరవేర్చుచున్నారు.

శ్రీ మహాలక్ష్మీ మాత

మహాలక్ష్మీఖిదా దేవీ - కరవీర పుర స్థితా
పురుషార్థ ప్రదామాతా - సంపూర్ణామృత వర్షిణీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో ఏడవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ మహాలక్ష్మీదేవి.
ఈ దివ్యశక్తి మహారాష్ట్రలోని కొల్హాపూర్ క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

13. శ్రీ మహాలక్ష్మీశక్తి - కొల్హాపురం

పూర్వం తమోగుణ ప్రాబల్యంతో కూడిన రజోగుణంతో పుట్టిన మహిషాసురుడు దేవతలను, ముల్లోకాలను పీడించగా, సత్వగుణ ప్రాబల్యంతో కూడిన రజోగుణంతో శ్రీ మహాలక్ష్మీదేవి అవతరించి వాడ్ని సంహరించింది. (ఈమె విష్ణు పత్నికాదు. ఈమె అష్టాదశ (18) భుజములు గలది)

అప్పుడు దేవతలు మాకు శత్రుపీడ కల్గినప్పుడల్లా నీవు వచ్చి రక్షిస్తూ ఉండాలని మహాలక్ష్మీ దేవిని కోరారు. అంతట ఆ దేవి పెన్నానదీ తీరంలో పద్మావతం

అనే పురంలో ఒక అంశతో స్థిరమూర్తిగా నిలిచిపోయింది. ఈ పురాన్ని పూర్వం యదు పుత్రుడైన పద్మవర్ణుడు నిర్మించాడు. ఇలా ఉండగా ఒకప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు మానవ సృష్టి చేస్తూ గయుడు, లవణుడు, కోలహుడు అనే ముగ్గురు మానస పుత్రులను సృష్టి చేశాడు. ఈ ముగ్గురూ మహాశక్తి వంతులయ్యారు. కానీ. కారణాంతరాలవల్ల విష్ణువు, గయ లవణులను సంహరించాడు. ఆ సందర్భంగానే గయాక్షేత్రం ఏర్పడింది.

కోలహుడు మూడవవాడు. కోలహుడు అనగా అడవి పందులను చంపేవాడు. అని అర్థం. మహావీరుడని భావం. ఈ పదమే కోల్హా అయినది. ఈ పేరువల్ల ఇతడు తీవ్ర తమోగుణవంతుడు అని తెలుస్తున్నది. ఆ గుణం వల్లనే అతడికి దేవతలపైనా, విష్ణువుపైనా పగ బయల్దేరింది. అప్పటికతడు పద్మావతపుర చక్రవర్తిగా ఉండేవాడు. రాజ్యపాలన సవ్యంగానే చేసేవాడు. ఎంత పగ బట్టినా, బ్రహ్మపుత్రుడు కనుక తపస్సు తోనే దేవతలను గెలవాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఇతడు తీవ్రమైన తపస్సులో ఉండగా సుకేశి అనే రాక్షసుడు ఇతని రాజ్యాన్ని ఆక్రమించి, ధర్మ వ్యవస్థ ను ఛిన్నా భిన్నం చేసి, దేవతలను కూడా పీడించాడు. దేవలకు సుకేశిని ఎదురించటం సాధ్యంకాక కోల్హుడి తపస్సు పూర్తయితే అతడే సుకేశిని సంహరించగలడని ఎదురు చూడసాగారు. కోల్హుడి తపస్సుకి బ్రహ్మదేవుడు సుప్రసన్నుడై కోరిన వరాలన్నీ ఇచ్చాడు.

కోల్హుడు వరాలు పొంది స్వపురానికి చేరేసరికి అది అన్యాక్రాంతమై వుంది. దాంతో అతడు కోపించి ఘోరయుద్ధంలో సుకేశిని సంహరించాడు. అటుపైన తనపెద్ద కొడుకైన కరవీరుడ్ని యువరాజుగా చేసి, మిగిలిన ముగ్గురినీ అతనికి సహాయకులుగా పెట్టి, రాజ్య నిర్వహణ బాధ్యత వారికి అప్పచెప్పాడు.

పేరుకు తగ్గట్టే కరవీరుడు సుకేశిని మించి ఘోర కృత్యాలు చేశాడు. దేవతల ప్రార్థనల వల్ల శివుడు కరవీరుడ్ని, అతడి సోదరులను, సంహరించాడు, మరణించే ముందు కరవీరుడి కోరిక ప్రకారం పద్మావతపురం పేరును శివుడు కరవీరపురంగా మార్చాడు.

తన కొడుకులు నలుగురూ మరణించేసరికి కోల్హుడికి దేవతలపై కోపం పెరిగింది. కానీ అతడు మేధావి. "శ్రీమహలక్ష్మిదేవి దేవతలకు అండగా ఉంది గనుక వారిని జయించటం కష్టంగా ఉంది." అనుకున్నాడతను. అతడు మళ్ళీ

తపస్సు చేసి మహాలక్ష్మిని ప్రత్యక్షం చేసుకుని "ఒక వందసంవత్సరాల పాటు నీవు ఈ పట్టణంలో ఉండరాదు" అని వరం కోరాడు. దేవికి వరం ఇవ్వక తప్పలేదు. అప్పటిదాకా రాజ్యపాలనలో ధర్మంగానే ఉన్న కోల్హుడు దేవల మీద ద్వేషంవల్ల ధర్మాన్ని ధ్వంసం చేయసాగాడు. గతిలేక దేవతలందరూ మళ్ళీ మహాలక్ష్మి దేవిని ఆశ్రయించారు. ఆమె వందయేళ్ళ దాకా ఆగక తప్పదంది.

విజయ పరంపరలలో ఉన్న కోల్హుడు గడువు మాట మరచి పోయాడు. నానాటికి అతని దుష్టత్వం పెరుగుతూనే ఉన్నది. గడువు తీరగానే దేవసేనా సమేతురాలై శ్రీమహాలక్ష్మి దేవి కరవీరపురాన్ని ముట్టడించింది. యుద్ధం పెరిగి పెరిగి కోల్హుడే స్వయంగా యుద్ధానికి దిగి, దేవి చేతిలో చావుదెబ్బలు తిన్నాడు. అప్పటికి కళ్ళు తిరిగి అతనిలో అంతర్గతంగా ఉన్న బ్రహ్మ పుత్రత్వం బయటకువచ్చి, దేవిని స్తుతించాడు.

మరణావస్థలో అతడు చేసిన స్తుతికి దేవి ప్రసన్నురాలై వరాలు కోరుకోమంది. అతడు మూడు వరాలు కోరాడు. ఒకటి "అమ్మా నన్నుక్షమించు, నీవు ఈ స్థానంలో స్థిరంగా సంపూర్ణకళతో నివసించు". రెండు "ఈ క్షేత్రాన్ని సిద్ధక్షేత్రంగా చెయ్యి", మూడు ఈ క్షేత్రానికి నా పేరు ఉండేలా చెయ్యి" అని, ఆమె సరే అని వరమిచ్చి తరువాత అతన్ని బ్రహ్మాస్త్రంతో సంహరించింది.

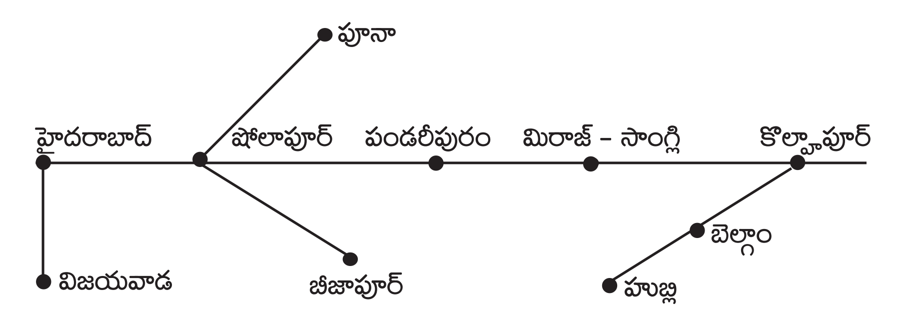
దేవతలంతా అనందపడి అక్కడ దేవికి విశ్వకర్మచేత మండపం కట్టించారు. విశ్వకర్మ అక్కడ ఒక శ్రీ యంత్రాన్ని కూడా నిర్మించాడు. దేవి తనకు యుద్ధంలో సహాయం చేసిన దేవతల పేర్లతో తన చుట్టూతా అనేక తీర్థాలను ఏర్పాటు చేసింది.

ఇక్కడి ఈ దేవికి నాలుగు చేతులున్నాయి. పైకుడి చేతిలో క్రిందికి దిగి ఉన్న పెద్ద గద, క్రింది కుడిచేతిలో మాతలుంగ ఫలము. (దీనినే మాదీ ఫలమంటారు) పై ఎడమ చేతిలో డాలు, క్రింది ఎడమ చేతిలో పానపాత్ర ఉన్నాయి. ఈ దేవి శిరస్సు మీద ఒక నాగ పడగ దానిలో శివలింగము, యోనిముద్ర ఉన్నాయి.

దత్తాత్రేయేడు ప్రతి రోజు మధ్యాహ్నం ఈ కొల్హాపురలక్ష్మి దగ్గరకు వచ్చి ప్రతిరోజూ భిక్షను స్వీకరించేవాడట. అలవాటుగా పెట్టుకున్నాడు. కొల్హాపురంలో అనేక తీర్థ ఘట్టాలు దేవతా ప్రతిష్టలు ఉన్నాయి. శ్రీ మహాలక్ష్మిదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

బ్రహ్మగిరి పర్వత పాదంలో పంచగంగా తీరంలో మహారాష్ట్రలోని మిరాజ్ - సాంగ్లి జంట నగరాల సమీపంలో కొల్హాపూర్ క్షేత్రం విరాజిల్లుతోంది.

సమీప రైల్వే స్టేషన్ : కొల్హాపూర్ విమానాశ్రయం : బెల్గాం

శ్రీ మహాలక్ష్మీ : మహారాష్ట్రలో కరవీరపురముగా ప్రసిద్ధినొంది నేడు కొల్హాపురముగా పిలువబడుచున్న పట్టణములలో పీఠముగా అలరారుచున్నారు.

శ్రీ ఏకవీరా మాత

ఏకవీరా మహాశక్తి - మాహుగ్రామ గుహాస్థితా
భవానీ వీర విఖ్యాతా - ధర్మ రక్షణ తత్పరా

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో ఎనిమిదవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ ఏకవీరా దేవి. ఈ దివ్యశక్తి మహారాష్ట్రలోని మాహూర్ క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

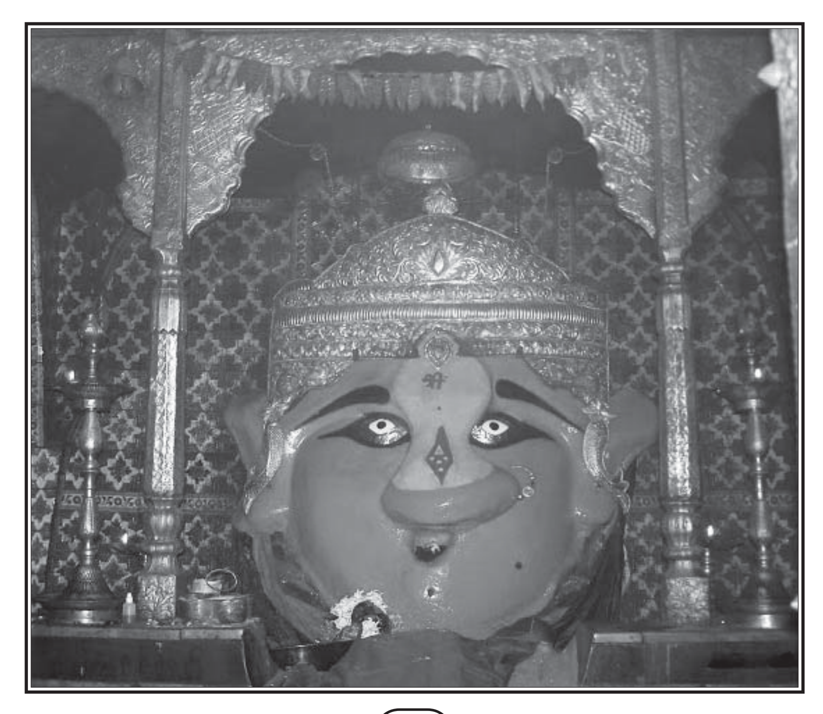
14. శ్రీఏకవీరా శక్తి - మాహురం

దత్తాత్రేయ స్వామి జన్మక్షేత్రమని ప్రసిద్ధి పొందిన మాహుర క్షేత్రం మహారాష్ట్రంలో వుంది. దీన్నే మాయూర గ్రామం అంటున్నారు. ఇది మహారాష్ట్రలోని నాందేడ్ జిల్లాలో నాందేడ్ కి 128 కిలోమీటర్లలో వుంది. ఇక్కడ మూడు కొండ శిఖరాలు వున్నాయి. వీటిలో ఒక శిఖరం మీద దత్తాత్రేయ స్వామి, మరోక శిఖరం మీద అత్రి, అనసూయాదేవి ఆలయాలు వున్నాయి.

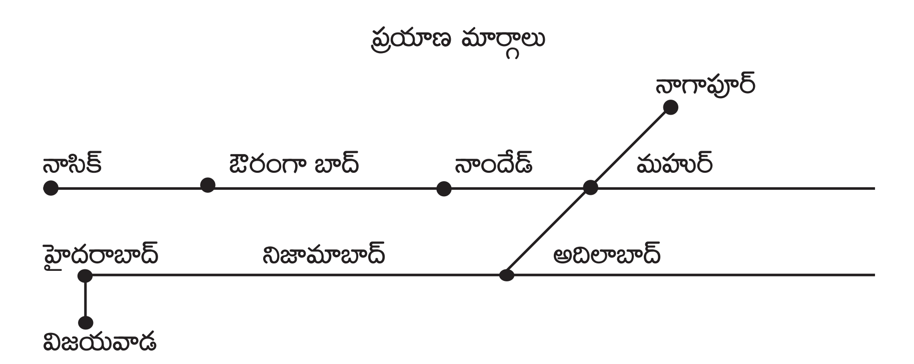
మూడవ శిఖరాన్ని శ్రీ క్షేత్రం అని పిలుస్తారు. సతీ దేవి యొక్క కుడి స్తనము పడిన చోటుగా వర్ణిస్తారు. ఈ శిఖరం మీద ఏక వీరా దేవి విగ్రహం భయకరంగా దర్శనమిస్తుంది. ఆమెనే ఏకవీర్యకా, రేణుకా మాతా అని కూడా పిలుస్తారు.

ఇక్కడ అమ్మవారి పెద్ద తల మాత్రమే వుంటుంది. మెడ కూడా వుండదు. తలలో కూడా నోరు, ముక్కు వంకర తిరిగి ముఖం భయంకరంగా వుంటుంది. దానికి తోడు ఆ ముఖమంతా గంగ సింధూరం పూస్తారు.

ఇక్కడ తాంత్రిక విధానంలో అమ్మవారిని అధికంగా ఆరాధిస్తారు. క్షుద్రవిద్యలు కావల్సిన వారు జంతుబలులు ఇస్తారు. దీన్ని మాహు గ్రామమని గూడా అంటున్నారు. తులజాపూర్ అని గూడా అంటున్నారు. ఇక్కడి దేవిని శివాజీ ఆరాధించాడని ప్రతీతి. శ్రీ ఏకవీరాదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ ఏక వీర్యకా : మహారాష్ట్రలోని నాందేడ్ జిల్లాలో నాందేడ్‌కి 128 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. మహారాష్ట్రలోని మహుర్యము అను గుహయందు భవానీ అన్న నామముతో ఆరాధించబడుచున్నది.

శ్రీ జోగులాంబా మాత

జోగులాంబా మహాదేవీ - రౌద్ర వీక్షణ లోచనా
అలంపురీ స్థితా మాతా - సర్వార్థ ఫల సిద్ధిదా

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో ఐదవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ జోగులాంబాదేవి. ఈ దివ్యశక్తి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అలంపురం క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

15. శ్రీ జోగులాంబా శక్తి - అలంపురం

అలంపురానికి పూర్వ నామధేయం హలంపురం. మరో పేరు హేమలాపురం. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వుంది. పూర్వం ఇది హరి హర శక్తి క్షేత్రంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. కానీ కాలాంతరంలో దాని ప్రభావం మరుగున పడిపోయింది.

ఇలా వుండగా ముక్తి క్షేత్రమైన కాశీ పట్టణంలో, ఒక శిల్పి కుటుంబంలోని మహిళ బాల వితంతువు అయింది. ఆమె అపార భక్తితో కాశీ విశ్వేశ్వరుని సేవిస్తూ

వుండేది. ఒకనాడు ఆమె భక్తికి మెచ్చి కాశీ విశ్వేశ్వరుడు సాక్షాత్కరించి, తన హృదయంలో ఆమె భర్తను దర్శింప చేశాడు. ఏమి వరం కావాలో కోరుకోమన్నాడు.

విశ్వేశ్వరుడిలో 'భర్తను' చూసిన ఆ మహా సాధ్వి తనకొక పుత్రుడ్ణి ప్రసాదించమంది. పుత్రుడు కలిగాడు. లోకం ఆమెను అనుమానంతో నిందించ సాగింది. పుట్టిన పిల్లవాడు ఊహగలవాడయ్యేసరికి, అవమానాలు భరించలేక, తన తండ్రి ఎవరని తల్లిని నిలదీశాడు. విశ్వేశ్వరుడే నీ తండ్రి అన్నది ఆ తల్లి.

అయినా ఆ కుర్రవాడు అన్నం ముట్టలేదు. నీరు ముట్టలేదు. శ్వాసకదల్చలేదు. విశ్వేశ్వరుడ్ణి హృదయంలోంచి కదలనీయలేదు. చిరకాలం ఆ బాలకుని తపస్సు కొనసాగింది. ఒకనాడు విశ్వేశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై కుర్రవాడ్ణి ఒదార్చి ఇలా బోధించాడు.

నాయనా! లోకంలో ధర్మవ్యవస్థ ఒకటి వుంది. అది నేను నిర్మించిందే. ఇది గాక లోకోత్తర కార్యాల కోసం ఉత్తమజీవులు జన్మిస్తూ వుంటారు. వారి మార్గాలు విభిన్నంగా వుంటాయి. వారు చేయవలసిన పనులుకూడా లోకాతీతంగా వుంటాయి. వారి ముక్తి విధానం కూడా లోకాతీతమే. నీతల్లి, నీవు ఆ కోవలోని వారు. నీవు చేయవలసిన మహత్తర కార్యం ఒకటున్నది. నువ్వు ఇక్కడి నుంచీ బయలుదేరి శ్రీశైలానికి పశ్చిమ ద్వారమైన హలంపురానికి వెళ్ళు. అది దక్షిణ కాశి ఎందుకంటే?

ఒక్కడ కాశిలో ఉత్తర వాహినీ గంగ వున్నట్లే, ఈక్కడ హలంపురంలో ఉత్తర వాహీనీ తుంగభద్ర వుంది. ఇక్కడ కాశీకి ఇటూ అటూ వరణ –అసి నదులు వున్నట్లే అక్కడ హలంపురానికి ఇటూ అటూ వేదవతీ – నాగావళి నదులు వున్నాయి.

ఇక్కడ కాశీకి దగ్గరలో త్రివేణీ సంగమం వున్నట్లే అక్కడ తుంగభద్రా కృష్ణా సంగమం వుంది. ఇక్కడ 18 తీర్థాలు, 64 స్నానఘట్టాలు వున్నట్లే, అక్కడా వున్నాయి. ఇక్కడ నేనూ విశాలాక్షీ దేవి వున్నట్లే అక్కడ బాలబ్రహ్మేశ్వరుడు జోగులాంబ వున్నారు.

ఈ జోగులాంబ అనాది శక్తి పీఠాలలో ఒకటి. కాశీలో లాగానే తుంగభద్ర నదితీరంలో అనాదిగా మహర్షులు కోటిలింగాలను ప్రతిష్టించా రు. నేను అక్కడ బాలబ్రహ్మేశ్వరుడుగా అవతరించటానికి ఒక కథ జరిగింది.

ఒకప్పుడు బ్రహ్మకి సృష్టి చేసే శక్తి తగ్గిపోయింది. అందువల్ల ఆయన నన్ను గూర్చి, జోగులాంబ సన్నిధిలో తపస్సు చేశాడు. నేను అప్పుడు ఆయనకు ఒక బాల బ్రహ్మచారి రూపంలో దర్శనమిచ్చాను. ఆయన నన్ను గుర్తు పట్టి వెంటనే శివస్వరూపంగా ఆరాధించాడు. అందువల్ల అక్కడి నా మూర్తిని మునులందరూ బాల బ్రహ్మేశ్వరుడు అని పిలిచారు.

ఇలా కొన్ని యుగాలు గడిచింది. నా అంశతో జమదగ్ని మహర్షి జన్మించాడు. ఆయన జోగులాంబాంశతో జన్మించిన రేణుకా దేవిని వివాహ మాడి హలంపురంతో నా సన్నిధిలో తపస్సు చేస్తూ వుండేవాడు. మహా పతివ్రత అయిన రేణుకాదేవి రోజూ తుంగభద్రలో స్నానం చేసి, అక్కడి ఇసుకతో కుండచేసి, దానితో నీళ్ళు తెచ్చి పతిసేవ చేసేది. చాలా ఏళ్ళు జరిగాక, ఒక రోజున రేణుకాదేవి నదిలో స్నానం చేస్తూ వుండగా, ఒక గంధర్వ దంపతులు జలక్రీడలాడుతూ వుండటం ఆమె కంట పడింది. వారి ఐశ్వర్యానికి ఆశ్చర్యపోతూ, ఆమె అలా చూస్తూ వుండిపోయింది.

కొంతసేపటికి తెలివి వచ్చి గబగబా స్నానం ముగించి ఇసుకతో కుండ చెయబోగా ఆ రోజు కుండ తయారు కాలేదు. ఆమె కంగారు పడి విశేషంగా ధ్యానించి ఎలాగోలా కుండ తయారు చేసి నీళ్ళు తీసుకు వెళ్ళింది. ఇంటికి వెళ్ళేసరికి, భర్త ఉగ్రుడై వున్నాడు. కుండ తయారు చేయడంలో ఆలస్యం ఎందుకు జరిగిందో, ఆయన గ్రహించాడు. ఆగ్రహంతో పుత్రులను పిలిచి ఆమె తల నరికి వేయమన్నాడు. మొదటి నలుగురూ దానికి ఆంగీకరించలేదు. ముని మరింత మహోగ్రుడై ఐదవ పుత్రుడైన పరశురాముడ్ణి పిలిచి తల్లిని అన్నలనూ కూడా నరికి వేయమన్నాడు. మహా వేధావి అయిన పరశురాముడు అరక్షణంలో ఏదో అలోచించి, కన్ను మూసి కన్నుతెరిచే లోపల ఐదు తలలూ నరికేశాడు. పూర్తిగా చల్లబడిపోయిన జమదగ్ని మహర్షి కొడుకును కౌగిలించుకొని ఇష్టం వచ్చిన వరం కోరుకోమన్నాడు.

"అన్నలనూ, తల్లిని బ్రతికించు, జరిగిన సంఘటనలు వారికి గుర్తులేకుండా చేయి" – అన్నాడు పరశురాముడు. జమదగ్ని పరశురాముడి తెలివికి ఆశ్చర్యపోతూ తథాస్తు అన్నాడు. అన్నలు బతికారు. రేణుకాదేవి మొడెం కదలసాగింది. తలా బతికింది. కానీ, ఎందుకో ఆ తల వచ్చి మొండానికి అతుక్కోవటం లేదు. జమదగ్ని

ఆశ్చర్యపోయి ఏమిటా అని చూసేనరికి రేణుకా దేవి శిరస్సు కుండలు చేసే వారి చేతిలో వుంది. వారు అంతకు ముందే నుంచే ఆమెను తమకు మాతృమూర్తిగా భావిసున్నారు కనుక తెగిన రేణుకా దేవి తల వెళ్ళి వారి చేతిలో పడ్డది. మళ్ళీ బ్రతికినా సరే ! ఆ తల ఇక వెనక్కిపోవటం లేదు.

ఇది గమనించిన జమదగ్ని మహర్షి రేణుకాదేవి మొండెమును బాలబ్రహ్మేశ్వర స్వామికి ఎడమవైపున భూదేవిగా స్థాపన చేశాడు. రేణుకాదేవి శిరస్సును కుమ్మరివారు తమ కుల దేవతగా ఆరాధించుకునే ఏర్పాటు చేశారు. ఆనాటి నుంచి ఈమెను కుమ్మరివారు 'ఎల్లమ్మ' అనే పేరుతో గ్రామదేవతగా ఆరాధిస్తున్నారు.

ఆ తరువాత తుంగభద్రా, కృష్ణానదీ సంగమం స్థానంలో పరశురాముడు సంగమేశ్వర ప్రతిస్థాపన చేసి, అక్కడి పిండప్రదానాలు చేశాడు. అప్పటి నుంచీ హాలంపురానికి పరుశురామ క్షేత్రం అని కూడా ప్రసిద్ధి వచ్చింది. బాల భక్తా! నీవు ఆ క్షేత్రాన్ని ఉద్ధరించడానికి జన్మించావు. నామరూపాలు లేకుండా శిథిలమైపోయి వున్న అక్కడ దేవతా మూర్తులకు నీవు వినూత్న మందిరాలు నిర్మించి భక్తులకు ఉపకారం చేయాలి.

రేణుకాదేవి ఇసుకలో కుండ చేసిన రసవిద్యనూ, దాని కంటే మహత్తరమైన బంగారం తయారుచేసే రసవిద్యనూ కూడా నీకు నేను అనుగ్రహిస్తున్నాను. శిలలు నీకు జీవవంతములై మాట వింటాయి. క్షేత్ర నిర్మాణ సంకల్పాలను నేను అనుగ్రహిస్తాను. నిన్నూ నీ తల్లినీ ఆ బాల బ్రహ్మేశ్వరుడే తగిన కాలంలో తనలో లయం చేసుకుంటాడు. నీవు నిర్మించిన హాలంపురం క్షేత్రంలో నివసించే వారికి శ్రీశైల శిఖర దర్శనంకన్నా, కాశీ మరణంకన్నా అధికమైన ఫలాన్ని నేను అనుగ్రహిస్తాను అన్నాడు శివుడు.

ఈ విధంగా కాశీ విశ్వేశ్వరుడు చేసిన ఉపదేశం వల్ల, ఆ బాల భక్తుడు రససిద్ధుడై, తల్లిని వెంట బెట్టుకొని దక్షిణ దిక్కుగా బయలు దేరాడు. ప్రతిరోజూ అతడు ధ్యాన సమాధిగతుడై జ్ఞాన నేత్రంలో ఆలయాలను దర్శించేవాడు. కళ్ళు తెరిచి, రాళ్ళను అభిమంత్రించి కూలి వారితో, ఆలయ నిర్మాణం సాగించేవాడు. తన రసయోగంతో రాతి ముక్కలను బంగారు ముక్కలుగా మార్చి కూలీలకు జీతాలు

ఇచ్చేవాడు. అలా బంగారాన్ని అకర్షిస్తూ ఉన్నందువల్ల క్రమంగా ఆ పురానికి హేమలాపురం అనే పేరు కూడా వచ్చింది.

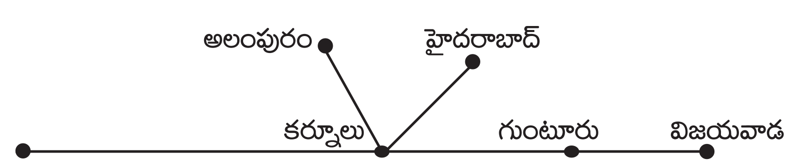
చూస్తుండగానే ఆకాశాన్నంటే గోపురాలతో ఆలయ సమూహాలు గుత్తులు గుత్తులుగా వెలశాయి. మధ్యలో బాల బ్రహ్మేశ్వరాలయం దానికి ఇటూ అటూ కుమార బ్రహ్మ, అర్క బ్రహ్మ, వీర బ్రహ్మ, విశ్వ బ్రహ్మ, తారక బ్రహ్మ, గరుడ బ్రహ్మ, స్వర్గబ్రహ్మ, పద్మ బ్రహ్మ అనే నవ బ్రహ్మల ఆల యాలు వెలశాయి. ఆ నవ బ్రహ్మలు లింగాకారంలోనే వుంటారు. ఆలయాలన్నీ ఒకే మూసగా ఉంటాయి. బాల బ్రహ్మేశ్వరుడి తలపై మాత్రం చిన్న చిన్న గుంటలు వుంటాయి. ఈ లింగం చుట్టూ నారాయణ సాలగ్రామాలు వుంటాయి. ఈ లింగం మీద ఎన్ని నీళ్ళు పోసినా ఆ నీళ్ళు ఎటు పోతాయో కనిపించవు. రససిద్ధుడు బాలబ్రహ్మేశ్వర ఆలయంలోని గర్భగుడి లోనే జోగులాంబా దేవిని కూడా ప్రతిష్టించి, ఆమెకు ఇటూ అటూ చండీ, ముండీ విగ్రహాలను స్థాపించాడు. ఇసుకతో గణపతి విగ్రహం చేసి దానిని రససిద్ధి వినాయకుడు అనే పేరుతో గుడిలోని ఒక గూటిలో స్థాపించాడు. ఈ ఆలయంలోనే సప్తమాతృకా విగ్రహాలను కూడా ఆయన స్థాపించాడు. రససిద్ధి వినాయకుణ్ణి తడిమి చూస్తే గరుకుగా వుంటాడు. గట్టిగా రాస్తే ఇసుక రాలుతుంది.

బాల బ్రహ్మేశ్వరాలయానికి ఎదురుగా ఒక మండపంలో నాలుగు శిరస్సులతో బ్రహ్మమూర్తిని స్థాపించాడు. శివ, విష్ణు అభేద ప్రతి పాదకంగా, ఒక నరసింహస్వామి ఆలయాన్ని, చెంచులక్ష్మి ఆలయాన్ని, మాధవీశక్తి ఆలయాన్ని, ఆంజనేయ ఆలయాన్ని కూడా నిర్మించాడు. ఇలా ఏరోజు కారోజు పెరిగి పోతున్న ఆలయ సంఖ్యతో తుంగభద్రా తీరమంతా కూడా, ఆలయాలతో నిండిపోయింది. జోగులాంబాక్షేత్రం శక్తిపీఠంగా ఖ్యాతి పొందింది. శ్రీ జోగులాంబాదేవి దర్శనం సకల పాపహరణం.

శ్రీ జోగులాంబాదేవి ఆలయం

ప్రయాణ మార్గాలు

సమీప రైల్వేస్టేషన్ : అలంపురం విమానాశ్రయం : హైదరాబాద్

శ్రీ జోగులాంబా : కర్నూలు పట్టణము నుండి హైదరాబాదు వెళ్లు మార్గములో తుంగభద్రనది ఒడ్డున అలంపురము గ్రామములో వెలసి యున్నారు. అమ్మవారు రౌద్ర రూపములో ఉన్నారు కనుక ప్రక్క నుండి చూడవలయును.

శ్రీ భ్రమరాంబా మాత

శివ పార్శ్వ స్థితా మాతా - శ్రీశైలే శుభ పీఠకే
భ్రమరాంబా మహాదేవీ - కరుణారస వీక్షణా

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో ఆరవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ భ్రమరాంబా దేవి.
ఈ దివ్యశక్తి ఆంధ్రదేశంలోని శ్రీశైల క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

16. శ్రీ భ్రమరాంబా శక్తి - శ్రీశైలం

పూర్వము "అరుణాసురుడు" అనే రాక్షసుడు ఉండేవాడు. వాడు తమోగుణ ప్రధానంగా "గాయత్రి" మంత్రం జపిస్తూ బ్రహ్మను గూర్చి పదివేల సంవత్సరములు తపస్సు చేశాడు. బ్రహ్మ వచ్చి వరము కోరుకోమన్నాడు అతడు అమరత్వము కావాలని కోరాడు. "నాకే కాలము తీరాక శరీరము వదలక తప్పదు. ఇక నీకు అమరత్వం ఎలా ఇస్తాను"? అన్నాడు బ్రహ్మ.

అయితే "ఆయుధాల చేతగాని, స్త్రీపురుషుల చేతగాని నాకు మరణం రారాదు" అని అరుణుడు కోరుకున్నాడు. ఆ వరబలంతో వాడు స్వర్గాన్ని ఆక్రమించి

లోకాలను పీడించసాగాడు. దేవతలు శివ, విష్ణువులను ప్రార్థించారు. అరుణుడికి గాయత్రీ జపం వల్ల ఈ శక్తి వచ్చింది. కనుక శివ, విష్ణువులు దేవతల చేత "అంబా యజ్ఞం" చేయించారు.

ఆ యాగం జరుగుతుండగానే బృహస్పతి అరుణాసురుడి దగ్గరకు వెళ్ళి "మేము ఉపాసించే గాయత్రినే నీవు ఉపాసిస్తున్నావు. కనుక నీవు కూడా దేవ జాతిలో వాడివే, కనుక నా శిష్యుడవే" అన్నాడు. ఆ మాటవిని అరుణుడు కోపించి గాయత్రీజపమే వదిలివేశాడు. ఇక్కడ దేవతలు రోజూ దేవీ ఉపాసన చేస్తుండగా, చివరకు ఒక రోజున దేవి సుందర రూపంతో ప్రత్యక్షమైంది. ఆ దేవి చుట్టూ కోట్లకొలది తుమ్మెదలు ఝుంకారాలు చేస్తూ ఉన్నాయి.

తరువాత దేవి ఆజ్ఞ వలన కోట్లకొలది ఆ తుమ్మెదల దండ్లు ఝుంకారిస్తూ అరుణాసురుడి, పురం మీద వ్రాలి రాక్షసులందరి తలకాయలు కొరికివేసాయి. బ్రహ్మ వరం ప్రకారమే ఆరుణాసుర సంహారము జరిగిన తర్వాత భ్రామరీ దేవి భక్తులను అనుగ్రహించటానికి భూలోకంలోనే ఉండదలచి సరైన ప్రదేశం కోసం అన్వేషించ సాగింది. అమె సహ్యాద్రి పంక్తుల వెంట తిరుగుతుండగా అద్భుతమైన మల్లె పొదల వాసన ఆమెను ఆకర్షించింది.

అక్కడి మల్లికార్జున జ్యోతిర్లింగాన్ని ఆమె దర్శించి అక్కడే ఉండిపోవాలని నిశ్చయించుకుంది. ఈమె మల్లికార్జున లింగానికి పశ్చిమంగా, కొంచెం ఎత్తుగా ఉన్నచోట స్థిరమూర్తి అయి నిలిచింది. ఈ దేవిని దేవతలు ఋషులు "భ్రమరాంబ" అని స్తుతించారు. ఆ కాలంలో ఆమెకు పద్దెనిమిది భుజాలు ఉండేవి. ఆ సమయములోనే మహిషాసురుడు అనే రాక్షసుడు విజృంభించగా వాడిని ఆమె సంహరించింది.

కానీ, వాడు ఆపై కల్పంలో తిరిగి జన్మించాడు. మళ్ళీ జన్మించిన జీవులను కథా సౌకర్యము కొరకై అదే పేరుతో వ్యవహరించటం పురాణముల సంప్రదాయం. ఈ రెండవ మహిషాసురుని కూడా ఈ దేవియే సంహరించింది. అప్పటికి ఆమె అష్టభుజి అయింది. ఆపై కల్పంలో కూడా మరల మహిషాసురుడు జన్మించాడు. అప్పటికి వాడు కొంత పవిత్రుడై దేవిని గుర్తించి తనను వాహనంగా స్వీకరించమని

ఆమెను ప్రార్థించాడు. దేవి ఇలా చెప్పింది.

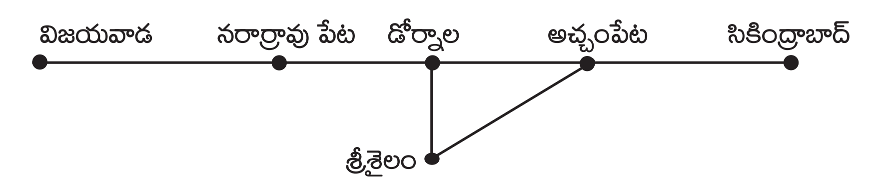
ఓ మహిషా! మొదటి జన్మలో ఉగ్రచండీ రూపంతో (18 చేతులు) నిన్ను సంహరించాను. తరువాత జన్మలో భద్రకాళి రూపంతో నిన్ను సంహరించాను. ఇప్పుడు దుర్గారూపంతో నిన్ను నీ పరివారాన్నీ సంహరించబోతున్నాను. కానీ పూర్వం నిన్ను నేను నాపాదాలతో తాకలేదు. ఇపుడు వరం కోరుతున్నావు కనుక, నా పాదాల దగ్గర వుండేలా నిన్ను అనుగ్రహిస్తాను అని అన్నది.

అందువల్లనే ఇప్పటి భ్రమరాంబామూర్తికి 8 చేతులు, ఈమెకు వాహనం మహిషాసురుడే. ఈ క్షేత్రంలో అర్థనారీశ్వరీదేవి అనాదిగా మల్లికార్జున శివలింగమునకు ప్రక్కనే ఉన్నప్పటికీ – భ్రమరాంబ వచ్చినప్పటినుంచీ ఈమే ఇక్కడి ప్రధాన శక్తి అయినది. భ్రమరాంబ మల్లికార్జునుల వివాహం గురించి జానపద కథలు, కన్నడ దేశీయ కథలు చాలా వున్నాయి. కానీ, వాటికి పురాణాధారం లేదు భ్రమరాంబా పీఠం అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో ఒకటిగా ఎంతో ఖ్యాతి పొందింది. శ్రీ భ్రమరాంబాదేవి దర్శనం సకల పాపహరణం.

శ్రీశైల క్షేత్రమునకు వెళ్లుటకు ప్రయాణ మార్గాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్నూలు జిల్లా

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని దాదాపు అన్ని పట్టణాల నుండి శ్రీశైలంకు బస్సు సౌకర్యము కలదు. శ్రీశైలం హైదరాబాద్ నుండి 232 కి.మీ.దూరంలోను, విజయవాడ నుంచి డోర్నాల ద్వారా 260 కి.మీ. దూరంలోను, మరియు డోర్నాల నుండి 50 కి.మీ దూరంలోనూ ఉన్నది. శ్రీశైలంలో బస చేయుటకు దేవస్థానం కాటేజీలు, అతిథి గృహములతో పాటు, అనేక ధర్మశాలలు ఉన్నవి.

శ్రీ భ్రమరాంబ : ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కర్నూలు జిల్లా యందున్న పవిత్ర శ్రీశైల క్షేత్రములో శ్రీమల్లిఖార్జున జ్యోతిర్లింగ స్వామి వారి దేవేరిగా విరాజిల్లుచున్నారు.

శ్రీ పురుహూతికా మాత

పురుహూతీ సతీమాతా - పీఠికాపుర సంస్థితా
పుత్రవత్పాలితా దేవి - భక్తానుగ్రహదాయినీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పదవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ పురుహూతికాదేవి. ఈ దివ్యశక్తి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పిఠాపురం క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

17. శ్రీ పురుహూతికా శక్తి - పిఠాపురం

పిఠాపురం అనాదిగా కుక్కుటేశ్వర స్వామి క్షేత్రం. ఇక్కడ శివలింగం కుక్కుటాకారంలో వుంటుంది. అంటే కోడి ఆకారంలో వుంటుంది. దీనికో కథ చెపుతారు. ఏలుడనే మహర్షి శివుడి జటాజుటం నుంచి, ఒక చిన్న నదిని తీసుకురాదలచి శివుని గూర్చి తపస్సు చేశాడు.

శివుడు ఒక చిన్న గంగాపాయ ఇచ్చాడు. కాని అది పెద్ద నది కావటం శివుడికి ఇష్టం లేక పోయింది. అందువల్ల ఏలముని ముందుకు నడుస్తుండగా, ఒకచోట తాను కోడి లాగా కూశాడు. ఏలముని వెనక్కి చూశాడు. కోడి ఆకారంలో

వున్న శివుడు అక్కడే అలాగే శివలింగమై పోయాడు. ఆయనే కుక్కుటేశ్వర స్వామి. ఏలముని వెంట వచ్చిన నదికి “ఏలా నది” అని పేరు వచ్చింది. ఆ నదిని ఆ ముని అక్కడి కోనేరులో కలిసేటట్లు చేశాడు. పూర్వ యుగాలలో గయాసురుడనే రాక్షసుడు మహా తపస్సు చేసి, చాలా పవిత్రుడయ్యాడు. కానీ తన శరీరాన్ని వేల యోజనాలు పెంచేశాడు. అపుడు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులే కలిసి, అతని శరీరం మీద ఒక మహా యజ్ఞం చేసేడట్లుగా ఆ రాక్షసుడితో ఒప్పందానికి వచ్చారు. ఆ ఒప్పందం ప్రకారం అతడు కాళ్ళు చాచుకొని పడుకోగా, అతని శిరస్సు బీహారులోని గయ దగ్గరకు, పాదాలు పిఠాపురంలోని కుక్కుటేశ్వర స్వామి ఆలయం దగ్గరకు వచ్చాయి. ఆ పాదాలు వున్నచోట గొప్ప కొలను ఏర్పడింది. దానికి పాద గయ అని పేరు వచ్చింది. అప్పటి నుంచి పిఠపుర క్షేత్రం మరింత ప్రసిద్ధి కెక్కింది.

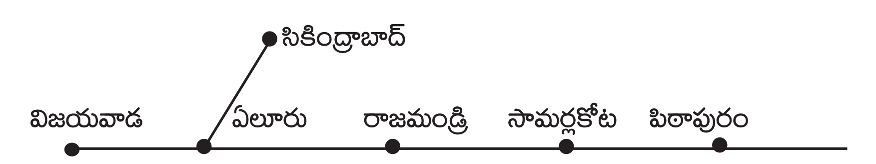
అదే క్షేత్రంలో సతీదేవి యొక్క అవయవ ఖండం కూడా పడింది. అప్పటి నుంచి అక్కడ ఒక శక్తి పీఠం వెలసింది. ఆ పీఠాన్ని మున్ముందు గా ఇంద్రుడు గుర్తించి ఆరాధించటం వల్ల ఆ దేవికి పురుహూతికా దేవి అని పేరు వచ్చింది. ఈ క్షేత్రంలో కుక్కుటేశ్వర స్వామి దక్షిణాభిముఖంగా వుంటాడు. ఆ స్వామికి ఎదురుగా ఒక చిన్న ఆలయంలో ఉత్తరాభి ముఖంగా పురుహూతికా శక్తిపీఠం నెలకొని వుంది. ఇలా ఈశ్వర, విష్ణు శక్తి పీఠాలతో పవిత్రమై ప్రకాశిస్తూ వున్న ఈ క్షేత్రంలోనే దత్తాత్రేయ స్వామి శ్రీపాద శ్రీవల్లభుడిగా అవతరించారు. శ్రీ పురుహూతికాదేవి దర్శనం సకలపాప హరణం.

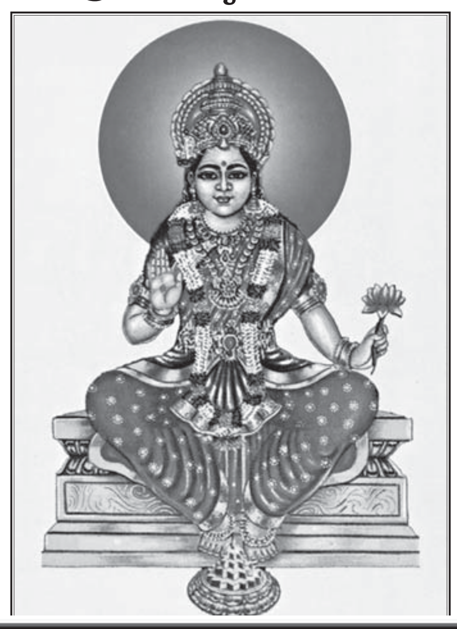
పిఠాపురం శ్రీపాద శ్రీవల్లభ సంస్థానం

ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ పురుహూతికా : ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పిఠాపురము పట్టణములోని (తూర్పుగోదావరి) పాదగయ అయిన కుక్కుటేశ్వర స్వామి (పురుహూత స్వామి) వారి దేవేరిగా అలరారుచున్నారు. ఆలయములోపలి భాగములో ఉత్తరము ప్రాకారమై (గోడలో) నిక్షిప్తమై ఆదిశంకరుల వారిచే బహిర్గతమైన దేవేరిని పురుహూతికా అమ్మవారు. పూజారుల సహకారముతో దర్శన భాగ్యము పొందవచ్చును.

శ్రీ మాణిక్యాంబా మాత

ద్రాక్షావటీ స్థితాశక్తిః - విఖ్యాతా మాణిక్యాంబికా
వరదా శుభదాదేవీ - భక్త మోక్ష ప్రదాయినీ

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలలో పన్నెండవ శక్తిపీఠ దేవత శ్రీ మాణిక్యాంబాదేవి.
ఈ దివ్యశక్తి ఆంధ్రదేశంలోని ద్రాక్షారామ క్షేత్రంలో కొలువై వున్నది.

18. శ్రీ మాణిక్యాంబా శక్తి - ద్రాక్షారామం

దక్ష ప్రజాపతికి దక్షిణాపథంలో కొంత రాజ్యభాగం వుండేది. రాన్ని దక్షవాటిక అని పిలిచేవారు. దక్షుడు ఆ ప్రాంతాన్ని విలాసమయంగా భోగ భూమిగా రూపొందించాడు.

దక్షయజ్ఞ భంగం తరువాత సతీదేవి యొక్క "కణిత" (కంటి పక్కన గల ఎముక భాగం, కొడితే ప్రాణం పోయే చోటు) ఒకటి ఈ దక్షవాటికలో పడ్డది. అప్పటి నుంచీ అక్కడ "మాణిక్యాంబిక" అనే పేరుతో ఒక శక్తి పీఠం వెలసి, అది ఒక క్షేత్రంగా వన్నెకెక్కసాగింది. ఇది ఇలా వుండగా తారకాసురుడు శివుని గూర్చి తపస్సు చేయసాగాడు. తారాకాసురుడు ఇలా శివుని గురించి తపస్సు చేసి రెండు

వరాలు పొందాడు. శివుడి అమృత లింగాన్ని తన హృదయంలో ధరించి వుండాలని ఒకటి. శివుడికి జన్మించిన పుత్రుడు మాత్రమే తనను సంహరించగలగాలని మరొకటి. శివుడికి పుత్రుడే పుట్టడనీ, ఎలాగో పుట్టినా తన హృదయంలో అమృత శివలింగం వుంటుంది కనుక, తనకు చావు సంభవించదనీ, వాడి ఆశ. కానీ శివ పార్వతీ కల్యాణం జరగనే జరిగింది. కుమార స్వామి జన్మించాడు. దేవతలు ఆయనను ప్రార్థించారు.

ఆయన దేవతల సేనాపతి అయ్యాడు. యుద్ధానికి వచ్చాడు. ఆ యుద్ధంలో కుమారస్వామి తన శక్తి ఆయుధంతో నేర్పుగా తారాకాసురుడి హృదయంలో గల అమృత శివలింగాన్ని బయటకు ఎగురగొట్టాడు. ఎగిరిన ఆ లింగం ఐదు ముక్కలై అయిదు చోట్ల పడి పొడుగాటి శివలింగాలుగా ఎదిగింది. అమృత ప్రభావం వల్ల ఆ అయిదు చోట్లా పంటలు, తోటలు బాగా పెరిగాయి. ఆ ఐదు ప్రదేశాలకీ పంచారామ క్షేత్రాలని పేరు వచ్చింది. ఆరామమంటే తోట.

దాక్షారామం అంటే వెనుకటి రోజులలో దక్ష ప్రజాపతి పాలనలో వుండిన దక్షవాటికే. తరువాత కాలాలలో అక్కడ ద్రాక్ష తోటలు బాగా పెరగటం చేత దాన్ని ద్రాక్షారామమని గూడా పిలువసాగాడు. దాన్ని బట్టే ద్రాక్షారం అనే వ్యవహార నామం వచ్చింది. ఆ విధంగా శక్తి పీఠంతో పాటు ఇక్కడ అమృత శివక్షేత్రం కూడా వచ్చేసరికి, క్షేత్ర ప్రశస్తి మరింత పెరిగింది. ఇక్కడి శివుడికి భీమేశ్వరుడని పేరు వచ్చింది.

ఇలా వుండగా సప్తరుషలకు ఈ స్వయం ప్రతిష్ఠితులైన భీమేశ్వర స్వామికి మాణిక్యాంబకు పునఃప్రతిష్ఠోత్సవాలు చెయ్యాలని ఉత్సాహం పుట్టింది. దానికి మరొక ముహూర్తం నిశ్చయించుకొన్నారు. ముహూర్తం రేపనగా వారు దక్షారామం చేరారు. కానీ గోదావరి బహుదూరంలో ధవళేశ్వరం వద్ద వుండటం చేత ఈ క్షేత్రానికి తీర్థస్నాన సౌకర్యం లేకపోవటం వారికి బాధగా తోచింది. తామైతే ఆకాశ గమనంలో పోగలం. మరి సామాన్యుల మాటేమిటి? పైగా శివుడి నిత్యాభిషేకానికి నదీ జలం కావద్దా? అందువల్ల ఆ తెల్లవారు ఝామున వారు ధవళేశ్వరం వెళ్ళి, గోదావరీ స్నానం చేసి, ఆ నదీమ తల్లిని దక్షవాటిక పక్క నుంచీ ప్రవహించమని ప్రార్థించారు.

గోదావరి వారి వెంట బయలుదేరింది. సప్తర్షులు ఆకాశంలో సాగుతున్నారు. నది భూమి మీద పరుగులు తీస్తోంది. దారిలో "తుల్యభాగా" అని గోదావరీ

ఉపనది ఒకటి వుంది. ఆ నదీ తీరంలో కొందరు మునులు భక్తి శ్రద్ధలతో యజ్ఞం చేస్తున్నారు. వస్తున్న వరద గోదావరి ఆ యజ్ఞశాలను పూర్తిగా ముంచేసింది. దాంతో కోపగించిన మునులు "గోదావరిని ఎండిపొమ్మని" శపించారు. అది విని ఆగ్రహించిన సప్తర్షులు "తుల్యభాగా నదిని తాకితే పాతకాలు అంటుకొంటా" యని శపించారు. ఇలా గందరగోళం జరుగుతుండగా, పూజ్యులైన తుల్యభాగ మహాముని వారిద్దరి మధ్యలోకి వచ్చి ఇరువర్గాలను శాంతింపచేశాడు.

నిజానికి ఈ మహర్షి సన్నిధి వల్లనే ఆనదికి తుల్యభాగా అని పేరు వచ్చింది. ఈయన దేవదానవులిద్దరికీ పూజ్యుడుగా వుండేవాడు. ఆయన వచ్చి ఆగమనే సరికి ఇరు వర్గాలవారూ కొంచెం తగ్గి, తిట్లు ఆపారు. ఆయన ఇద్దరి తగవులూ విని "ఇద్దరూ మంచిపనే చేస్తున్నారు. ఇద్దరూ లోకహితమే చేస్తున్నారు. మరి జీవనదులనిలా శపించటం తగునా! ముందు మీ శాపాలను ఉపసంహరించండి". అని నచ్చ చెప్పాడు. జరిగిన దానికి ఇరు వర్గాల వారు నొచ్చుకున్నారు. కానీ శాపాలను ఉపసంహరించటం సాధ్యం కాదు కనుక సవరణలు చేశారు.

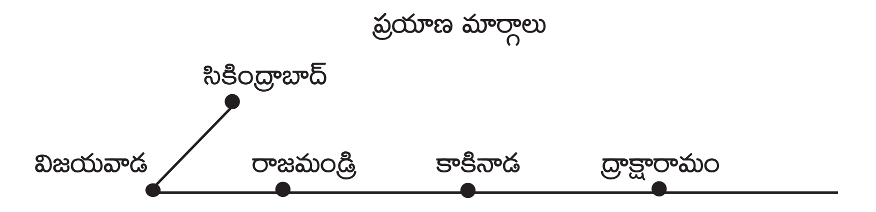
''గోదావరి ఇక్కడ ఇంకిపోయినా అంతర్వాహినిగా సాగి మళ్ళీ బయటపడుతుంది" అన్నారు దానవ మునులు "తుల్యభాగను రోజూ తాకరాదు కానీ. విశేష పర్వాలన్నిటిలోనూ తాకవచ్చు. అపుడు వందరెట్లు ఫలం వస్తుంది" అన్నారు. సప్తర్షులు.

ఆ విధంగా రాజీ కుదిరి సప్తర్షులు గోదావరీ నదిని దక్షవాటి ప్రాంతానికి తీసుకువెళ్ళె సరికి, శివ లింగం ప్రతిష్టకు వాళ్ళు పెట్టుకున్న ముహూర్తం దాటిపోయింది. హడావిడి పడుతూ సప్తర్షులు వెళ్ళి చూసేసరికి భీమేశ్వర లింగాన్ని ఎవరో ప్రతిష్ట చెయ్యటమే కాక బ్రహ్మాండంగా పూజ గూడా చేసేశారు. సప్తర్షులకు, ముహూర్తం దాటి పోకుండా ప్రతిష్ట అయిందని ఒక పక్క సంతోషం, మరో పక్క తమకు ఆ అదృష్టం తప్పిపోయిందే అని దుఃఖమూ కలిగింది. ఎవరా ఈపని చేసింది అని వారు అలోచిస్తున్నంతలో సూర్య భగవానుడు దిగివచ్చి "మునులారా! తొందర పడకండి మీ ముహూర్తం గొప్పది స్వామి ప్రతిష్టయిపోయాడు. ఆయన్ని ఎవనూ ప్రతిష్ట చెయ్యలేదు. అది గమనించి నేను పరుగు పరుగున వచ్చి మొదటి పూజ చేశాను. నా తరువాత బ్రహ్మ, విష్ణువు, ఇతర దేవతలు కొందరు అర్చనలు చేశారు" అని చెప్పాడు.

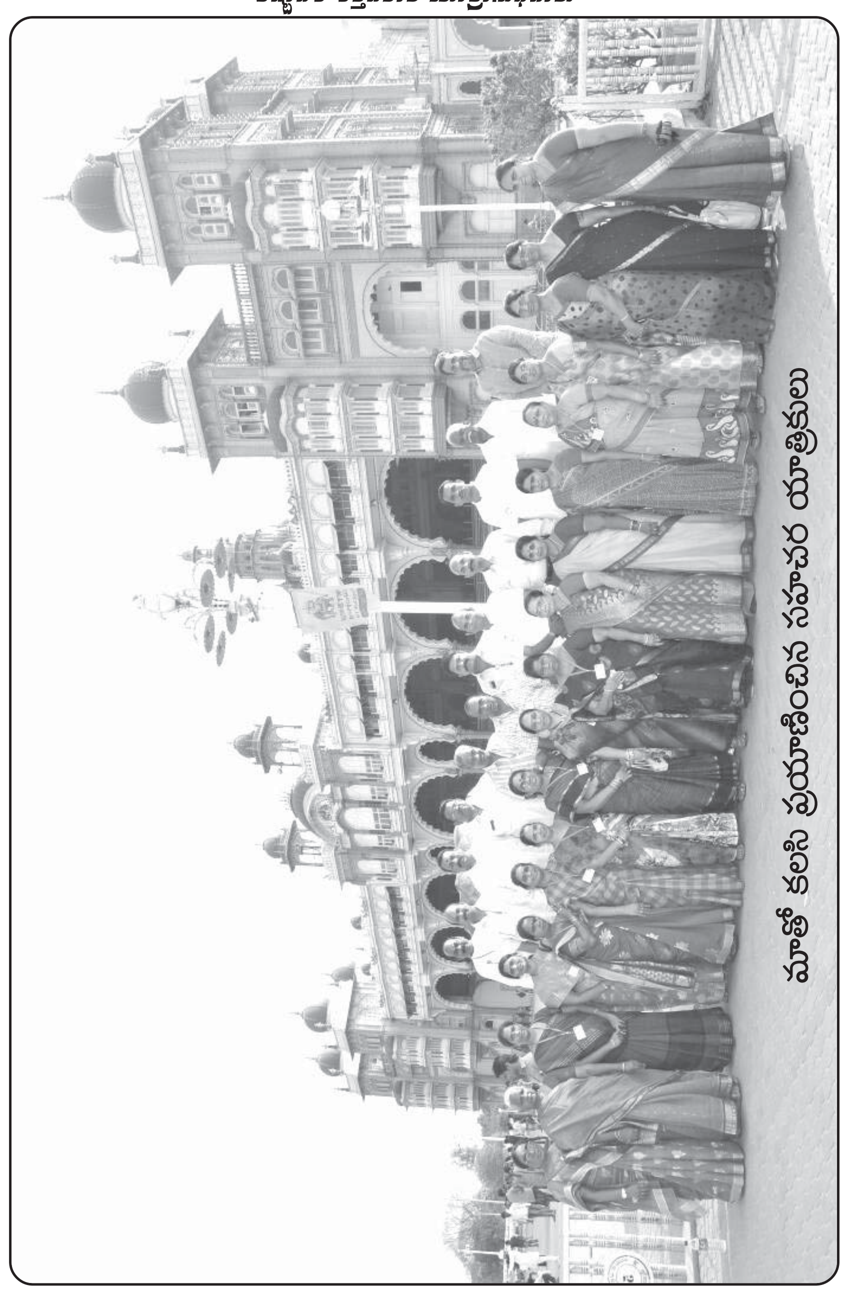
"ఇదేమిటి? ఇలా జరిగిపోయింది" అని సప్తర్షులు బాధపడుతుంటే ఆకాశంలో అశరీరవాణి వినిపించింది. "మహర్షులారా! బాధపడవద్దు. మీ భక్తికి మెచ్చే భీమేశ్వరుడిలా చేశాడు. స్వామి నిత్యాభిషేకానికి గోదావరిని తెచ్చి వాకిట నిలిపారు. అది సామాన్యమైన పనా? మీరు పెట్టిన ముహూర్తం దాటి పోరాదనే స్వామి తనంత తానుగా ప్రతిష్ట పొందాడు. ఇక మీరు అర్చన చేయలేదని బాధపడవద్దు. మీరు ఏడుగురు మొదటి అర్చకుడు ఈ సూర్యుడు ఇక పైన మీ గోత్రాలవారికే ఈ స్వామికి అర్చన చేసే హక్కు వుంటుంది. ఆ విధంగా ఎనిమిది వంశాల వారు అక్కడి అర్చకులయ్యారు. అక్కడి గోదావరికి సప్తర్షుల వల్ల సప్త గోదావరము అని పేరు వచ్చింది. సప్తర్షులు మాణిక్యాంబా భీమేశ్వరులను స్తుతించారు. ప్రస్తుతం వున్న ఆలయం 14వ శతాబ్ధిలో రెడ్డి రాజులు నిర్మించారు. ఈ ఆలయం ఊరి మధ్యలో 3ప్రాకారాలతో 4గాలిగోపురాలతో వుంది. ఇక్కడ ప్రస్తుత మాణిక్యాంబికా విగ్రహాన్ని శంకరాచార్య స్వామివారు ప్రతిష్ఠించారని ప్రతీతి.

ఆంధ్ర దేశానికి త్రిలింగ దేశమని పేరు వుంది. ఆ త్రిలింగాలు శ్రీ కాళహస్తి, శ్రీశైలం, శ్రీకాళేశ్వర లింగాలని ఒక పక్షం. శ్రీకాళహస్తి, శ్రీశైల, దాక్షారామ భీమేశ్వర లింగాలని ఒక పక్షం. మాణిక్యాంబాకా శక్తి భీమేశ్వర స్వామికి ఉత్తర దిక్కుగా వున్నది. మాణిక్యాంబికా శక్తి వల్లనే భీమేశ్వరం పంచరామాలలో మరింత ప్రసిద్ధ క్షేత్రంగా విరాజిల్లుతోంది. శ్రీ మాణిక్యాంబా దర్శనం సకలపాప హరణం.

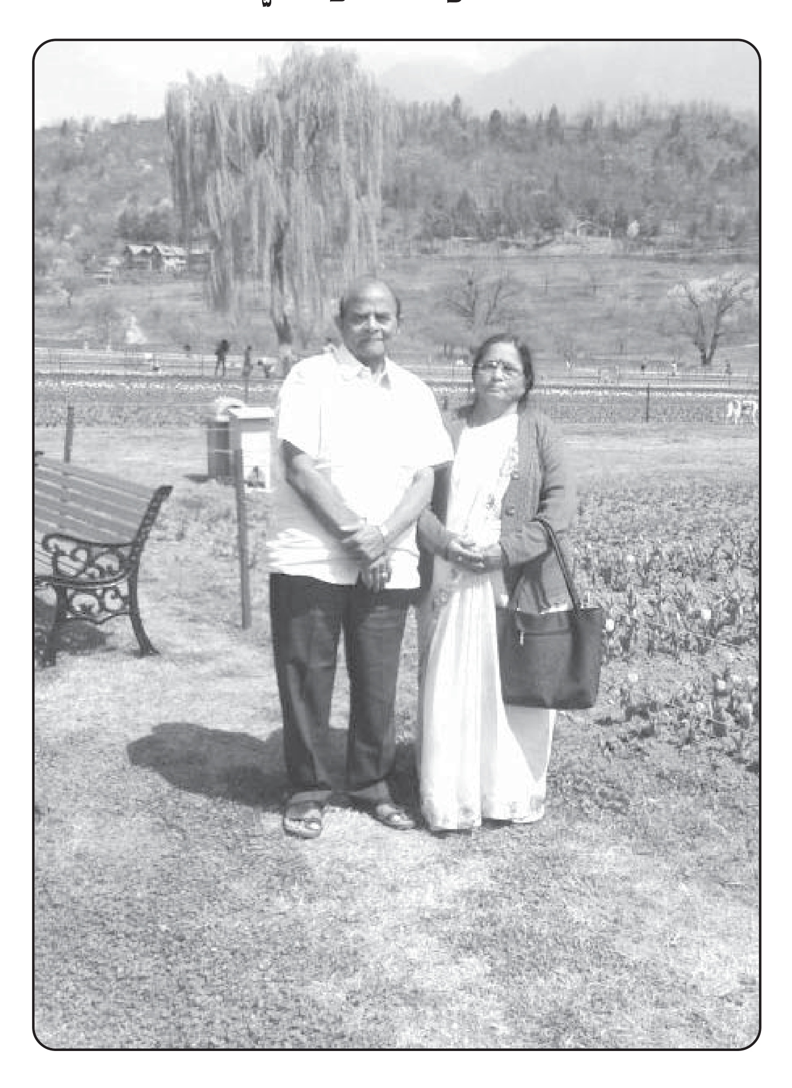
ప్రయాణ మార్గాలు

శ్రీ మాణిక్యాంబ : ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో రామచంద్రపురమునకు సుమారు 12 కిలోమీటర్ల దూరములో ద్రాక్షారామము పట్టణములో వేంచేసి యున్న శక్తి పీఠము.

మాతో కలిసి ప్రయాణించిన సహచర యాత్రికులు

శ్రీనగర్‌లోని తులిప్ గార్డ్‌న్స్‌లో
వ్యాసకర్త రోశారావు ధర్మపత్ని పద్మావతి

ముక్తాయింపు

మా అష్టాదశ శక్తిపీఠ యాత్రకు దారి తీసిన పరిస్థితులను ముందుమాటలో వివరించడం జరిగింది. పీఠాల విశిష్టత, స్థల పురాణం గురించి కూడా వివరించడం జరిగినది. సాధ్యమైనంత వరకు మరియు వీలున్నంత వరకు అన్ని వివరాలను కూలంకషంగా మీ ముందు ఉంచుటకు కృషి లోపము లేకుండా ప్రయత్నం చేయుట జరిగింది. ఈ పద్దెనిమిది శక్తి పీఠాలే కాకుండా దగ్గరగా ఉన్న కొన్ని పుణ్యక్షేత్రములను కూడా దర్శించుకొనుట జరిగినది. వాటి యొక్క వివరాలు కూడా పాఠకుల ముందు ఉంచకపోతే నా యాత్రానుభవ విశేషాలు సంపూర్ణము కాదు అనే ఉద్దేశ్యముతో తారీఖుల వారీగా రైళ్లు, విమానాలు మరియు బస్సుల వివరాలను కూడా ఈ క్రింది ప్రకారముగా జరిగినవని మీకు తెలియజేయుటకు సంతసిస్తున్నాను. అయితే విశేషం ఏమిటంటే మేమందరము ఎట్లా వెళ్లామో, ఎంత మంది వెళ్ళామో అంతమందీ అదే ప్రకారముగా పూర్తి ఆరోగ్యముతో ఏ డాక్టరు వద్దకూ వెళ్లకుండా తిరిగి వచ్చామంటే అది జగన్మాత రాజరాజేశ్వరి అనుగ్రహము సంకల్ప బలము అని చెప్పక తప్పదు. ఇక వివరాలలోకి వెళితే...

4-3-17న సాయంత్రం హౌరానుండి వచ్చే రైల్లో యశ్వంత్‌పూర్ (బెంగుళూరు) వెళ్ళడం జరిగింది.

5-3-17 ఉదయానికల్లా యశ్వంతపూర్ (బెంగుళూరు) చేరుకొని 183 కిలోమీటర్ల దూరంలోఉన్న మైసూర్‌కు చేరటం జరిగినది. స్నానపానాదులు పూర్తి చేసుకుని చాముండీశ్వరి అమ్మవారిని దర్శనం చేసుకుని మరియు మైసూర్ మహారాజా ప్యాలెస్ దత్తాత్రేయ ఆశ్రమం చూసుకొని రాత్రికి అక్కడే బసచేసినాము.

6-3-17న 250 కిలోమీటర్ల దూరంలో నున్న శృంగేరీ వెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడ జగద్గురు ఆదిశంకరాచార్యుల వారు ప్రతిష్టించిన శారదా మాతను దర్శించుకున్నాము. సూర్యభగవానుడి లేత కిరణాలు అమ్మవారి పాదాల మీద పడి గర్భాలయమంతా కూడా అఖండ దేదీప్యమానముగా వెలిగిపోవడం దానిని మేము కళ్ళారా చూసి తన్మయత్వం చెందడం మా అదృష్టం. (కాశ్మీరులోనున్న సరస్వతీ అమ్మవారిని ఆదిశంకరాచార్యుల వారు తీసుకుని వచ్చి ఇక్కడ ప్రతిష్ట చేశారని కూడా చరిత్రకారులు చెబుతున్నారు)

7-3-17 న శృంగేరి నుండి బయలుదేరి నలభై ఐదు కిలోమీటర్ల దూరంలోనున్న హొరనాడులోని బంగారు అన్నపూర్ణమ్మను (శక్తిపీఠం కాదు) దర్శించుకుని రాత్రికి బెంగుళూరు చేరినాము. దారిలో బేలూరులోనున్న లక్ష్మీచెన్నకేశవస్వామి మందిరమును దర్శించుకున్నాము. దేవాలయ శిల్ప సౌందర్యాన్ని వ్రాయనలవి కాదు. అమరశిల్పి జక్కన్న కళా వైదుష్యమంతా చెప్పనలవికాని అనుభూతిని మిగిల్చింది. మందిర నిర్మాణం పూర్తి చేయుటకు నూట పదమూడు సంవత్సరములు పట్టినదని ఆలయములో ఉండే పూజారులు చెప్పడం జరిగినది. రాత్రి పది గంటల ముప్పయ్ నిముషములకు రైల్లో బెంగుళూరు నుండి చెన్నైకు ఉదయానికల్లా చేరుకుని చెన్నై నుండి కంచి వెళ్లి కామాక్షి తల్లిని, ప్రసిద్ధి గాంచిన వరద రాజస్వామి దేవాలయములను దర్శించుకున్నాము. మాలో కొంతమంది కంచిలో షాపింగ్ చేయుట జరిగినది. ఎందుకంటే కంచి పట్టు చీరలకు ప్రసిద్ధి గనుక.

8-3-2017న కంచి నుండి చెన్నై వచ్చి మీనంబాకం విమానాశ్రయం నుండి 9-3- 2017న కొలంబో (శ్రీలంక) చేరుకుని అక్కడ నుండి ట్రింకోమలై వెళ్లి, శాంకరీ దేవి శక్తి పీఠాన్ని దర్శించుకొనుట జరిగినది. 9-3-2017, 10-3-

2017, 11-3-2017 న శ్రీలంకలోని మిగిలిన చూడదగ్గ ప్రదేశములు అనగా సీతా సాధ్వి అగ్ని ప్రవేశం చేసిన స్థలము, సీతా మాతను అశోక వనంలో ఉంచిన ప్రదేశాలను స్వామి చిన్మయానంద గారిచే స్థాపించబడిన చిన్మయా కోవిల్, రామ పాదుకలు ఉంచిన దేవాలయం, భరతుని దేవాలయము మొదలగు దేవాలయములన్నీ బోటులో వెళ్ళి చూడడం, సాయంత్రానికల్లా కొలంబో విమానాశ్రయానికి వచ్చి, అక్కడ నుండి 12-3-2017న ఉదయానికల్లా చెన్నై వచ్చి అక్కడ నుండి రైల్లో భువనేశ్వర్‌కు 13-3-2017న చేరుకున్నాము. ఉదయం అల్పాహారం అనంతరం పూరీలో ఉన్న బలబద్ర జగన్నాథ స్వామివార్లను దర్శనం చేసుకుని భోజనానంతరం బస్సులో జాజిపూర్‌లోని గిరిజా దేవి శక్తి పీఠం ను దర్శనం చేసుకుని అక్కడి నుండి కటక్ చేరుకుని 14-3-2017 సాయంత్రానికి వారణాశి విశ్వేశ్వర స్వామి సన్నిధికి చేరుకొనడం జరిగింది. 14-3-2017, 15-3-2017, 16-3-2017 వారణాశిలో బస చేసి అన్నపూర్ణమ్మ తల్లి, విశాలాక్షమ్మ తల్లి, కాలభైరవ దేవాలయము, విశ్వేశ్వరాలయము, దశాశ్వ ఘాటు, కేదార ఘాటు, హరిశ్చంద్ర ఘాటు తదితర క్షేత్రములను చూసకొని 17-3-2017న శ్రీ రామచంద్రమూర్తి సీతా లక్ష్మణ సమేతుడై వనవాసం చేసిన చిత్రకూట పర్వతం దర్శించుకుని రాత్రికి అలహాబాదు చేరుకొనుట జరిగినది. 18-3-2017న అలహాబాదులో వెలసియున్న ప్రయాగే మాధవేశ్వరి శక్తి పీఠాన్ని దర్శించుకొనుట జరిగినది.

అయితే ఇక్కడే ఇంకో లలితా దేవి అమ్మవారి పీఠం కూడా ఉన్నది. దానిని కూడా శక్తిపీఠమని (ఆధారాలు లేవు) అని చెప్పినందువల్ల ఆ చల్లని తల్లి ని కూడా దర్శనం చేసుకొనుట జరిగినది.

19-3-2017న గయ చేరి పిండ ప్రదానములు చేసుకునేవారు చేసుకొనిన పిమ్మట విష్ణుపాదం, వగైరా దేవాలయములను దర్శించుకొని, మాంగల్యగౌరి శక్తి పీఠాన్ని దర్శనం చేసుకొని, కలకత్తాకు ది. 20-3-2017 ఉదయానికల్లా రైలులో చేరడం జరిగినది. 20-3-2017, 21-3-2017, 22-3-2017లలో కలకత్తాలోనే రాత్రి బసచేసి చూడ వలసిన ప్రదేశములు కలకత్తా కాళీ మాత (అష్టాదశ శక్తి పీఠం కాదు) రామకృష్ణ పరమ హంస ఆశ్రమం, స్వామి వివేకానంద ఆశ్రమంతో బాటుగా 90 కిలోమీటర్ల దూరంలో నున్న పాండువా గ్రామంలోని శృంఖలాదేవి

శక్తి పీఠాన్ని దర్శించుకొనుట జరిగినది. మరియు గంగా సాగర సంగమ స్నానం, కపిల మహర్షి ఆశ్రమం చూసుకొని, 23-3-2017న ఉదయాన్నే విమానములో డమ్ డమ్ విమానాశ్రయం నుండి గౌహతి (అస్సాం రాష్ట్రం)లోని కామాఖ్య అమ్మవారి పీఠాన్ని దర్శించుకుని, రాత్రికల్లా విమానములో ఢిల్లీ చేరి అక్కడ నుండి మూడుగంటలు ప్రయాణం చేసి, కురేక్షేత్రం చేరుట జరిగినది.

24-3-2017న కురుక్షేత్రంలోని దర్శనీయ స్థలములయినటువంటి భీష్మాచార్యులవారి దేవాలయము, వారి అంపశయ్య, మరియు శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అర్జునునకు గీతోపదేశం చేసిన స్థలము, బ్రహ్మ మానస సరోవరం మొదలగునవి దర్శించుకుని రాత్రికి అమృత్‌సర్ వెళ్లి అక్కడ నున్న స్వర్ణదేవాలయము జలియన్‌వాలా బాగ్ లను చూసి 25-3-2017 న హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనున్న దర్మశాల (మెక్‌డోల్ గంజ్) లోని బౌద్ధుల మత గురువు దలైలామా ఆశ్రమానికి వెళ్లుట ఒక పెద్ద అనుభూతిని కలిగించింది. చిన్నకారులో చాలా ఎత్తుమీదనున్న ఆశ్రమంలోనికి వెళ్ళి కిందకి చూస్తే మనం ఇంతపైకి వచ్చామా అని సంభ్రమాశ్చర్యాలకు లోనయ్యాము. ఆశ్రమాన్ని చూసుకుని జ్వాలాముఖి చేరడం జరిగినది.

26-3-2017న జ్వాలాముఖి అమ్మవారిని దర్శనం చేసుకుని రాత్రికి కాత్రా చేరడం జరిగినది. 27-3-2017న కాత్రాకు పదమూడు కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్న శక్తిపీఠమయిన వైష్ణవీ మాతను కొంత మంది గుర్రాలపైన, కొంతమంది డోలీల పైన మరికొంత మంది హెలికాప్టర్‌లోనూ, నడవ గలిగిన వారు నడకతో వెళ్లి తల్లిని దర్శనం చేసుకొనుట జరిగినది. ఆ మరుసటి రోజు నుంచే దేవీ నవరాత్రులు అవటంలో ఆ తల్లికి విశేషంగా పూలతో అలంకరణ చేసి మాకు దర్శన భాగ్యమును కలగ జేసిన దేవస్థానం వారికి మనసులోనే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకున్నాము. మరియు విఘ్నేశ్వరుని విగ్రహాన్ని కూడా పూలతో తయారు చేసి భక్తులందరకు మహదానంద భాగ్యమును కలుగజేసినారు.

28-3-2017న కాత్రా నుండి బయలుదేరి జమ్ము విమానాశ్రయం చేరుకుని, శ్రీనగర్ చేరుట జరిగినది. శ్రీనగర్‌లోని సారికా మాత, ఖీర్ భవానీ మాతలను దర్శించుకుని అక్కడే ఉన్న జగద్గురు శంకారాచార్యుల వారిచే ప్రతిష్టించబడిన శివుని విగ్రహం 250 మెట్లు ఎక్కి దర్శనం చేసుకుని శంకరాచార్యులవారు నివశించిన

గుహను కూడా దర్శించు కొనుట జరిగినది. ఖీర్ భవానీ అమ్మవారు నీళ్లలో ఉండి దర్శనమిస్తుంది. ఆ నీళ్లు కూడా పాలవలె స్వచ్ఛముగా తెల్లగా ఉంటాయి. రాష్ట్రానికి ఏదయినా విపత్తుగాని ఆపదగానీ వస్తే ఆ నీళ్లు రంగు మారుతాయని, శ్రీలంకలో ఉన్న పార్వతీ దేవిని ఆంజనేయస్వామి ఆమె కోరికపై ఇక్కడ ప్రతిష్టించినట్లు అక్కడ పూజారులు వివరించడం జరిగినది.

శ్రీనగర్‌లో డాల్ సరస్సు మరియు తులిప్ గార్డెన్సు (దివంగత ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ స్మృత్యర్థం ఆమె కోడలు సోనియాగాంధీ గారిచే ప్రారంభింపబడినది.) భారత దేశంలో ఇటువంటి పూ దోటలు, శ్రీనగర్‌లో తప్ప మరెక్కడా లేవు. మనోరంజకంగా, ఎంతో అందముగా ఈ పూ దోటలను చూసి అభినందించని వారు ఎవరూ ఉండరు. సంవత్సరములో రెండు నెలలు మాత్రమే ఈ పూదోటలో పూలు పూస్తాయి.

29-3-2017న హేవళంబి నామ సంవత్సర ఉగాది వేడుకలను మా యాత్రీకు లందరూ కలసి శ్రీనగర్‌లోని మేము బస చేసిన హొటల్లోనే జరుపుకొని, వేప ప్రసాదములను స్వీకరించి ఒకరినొకరు ఆనందోత్సాహాలతో అభినందనలు తెలియపరచు కొనుటం జరిగినది. సాయంత్రం శ్రీనగర్ నుండి ఢిల్లీ చేరి రాత్రి పది గంటలకు ఢిల్లీ నుండి ఉజ్జయినికి 30-3-2017 ఉదయం పది గంటలకల్లా చేరుకున్నాం. ఉజ్జయినిలోని మహాకాళి శక్తి పీఠం, మహాకాళి జ్యోతిర్లింగం శ్రీ కృష్ణపరమాత్మ విద్యను అభ్యసించిన సాందీపుని యొక్క గురుకులం, విక్రమాదిత్య సింహాసనాన్ని, రాత్రికి పరమ శివునికి జరిగే భస్మాభిషేకం చూసుకుని మరుసటి రోజు అంటే 31-3-2017న ఉజ్జయిని నుండి బయలుదేరి ఓంకారేశ్వర్‌లోని ఓంకారేశ్వర్, అమరేశ్వర్, జ్యోతిర్లింగాలను దర్శించుకొనుట జరిగినది. 1-4-2017న ఇండోర్ నుండి బయలుదేరి పూనాకు మరుసటి రోజు అనగా 2-4-2017న మధ్యాహ్నానికి చేరుకుని పూనా నుండి 240 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న కొల్హాపూర్ చేరుకొనుట జరిగినది.

3-4-2017న మహాలక్ష్మి అమ్మవారి శక్తి పీఠాన్ని దర్శనం చేసుకుని పూనాకు తిరిగి చేరుకున్నాము. పూనా నుండి నాందేడ్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో బయలుదేరి 4-4 -2017న నాందేడ్ చేరుకున్నాము. నాందేడ్ నుండి మినీ వ్యాన్‌లో బయలుదేరి

మాహ్యూర్‌లోని ఏకవీరికా అమ్మవారి పీఠాన్ని దర్శనం చేసుకొనుట జరిగినది. అయితే ఇదే గ్రామంలో పరశురాముని తల్లి అయిన రేణుకా దేవి దేవాలయము కూడా ఉన్నది. కొంత మంది ఇదే అసలయిన శక్తి పీఠం అని చెప్పుట జరిగినది. మేము అక్కడ వారిని విచారించగా దక్షిణాది రాష్ట్రాల నుండి వచ్చేవారు ఏక వీరికా అమ్మవారే శక్తి పీఠమనియు, ఉత్తరాది రాష్ట్రాల నుండి వచ్చేవారు రేణుకాదేవి పీఠమే అసలయినదనియు చెప్పుట జరిగినది అందువలన మేము ఏక వీరికా అమ్మవారితో బాటుగా రేణుకా దేవి అమ్మవారి ఆలయం కూడా సందర్శించుట జరిగినది. ఇంకా అక్కడ ఉన్న సతీ అనసూయ, గణేశ్ మందిర్, దత్తాశ్రమములను కూడా దర్శించు కొనుట జరిగినది.

అయితే రేణుకా దేవి దేవాలయమునకు సుమారు 250 మెట్లు ఉన్నవి. ఇవి కాకుండా ఇంకా అక్కడ చూడవలసిన ముఖ్యమైన దేవాలయములను చూసుకొని 5 - 4- 2017 ఉదయం దేవగిరి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో సికింద్రాబాదుకు చేరుట జరిగినది. ఈ దినం శ్రీరామనవమి పండుగ వడపప్పు, పానకం చేసి శ్రీరామచంద్రమూర్తికి నైవేద్యం సమర్పించి యాత్రీకులందరూ భక్తి శ్రద్ధలతో ఆ పరమాత్మకు నమస్కరించి ప్రసాదాన్ని స్వీకరించి ఒకరినొకరు ఆప్యాయతగా పలకరించుకొని శుభాభినందనలను తెలుపుకొనుట జరిగినది. సికింద్రాబాద్ చేరినప్పుడు మాలో ఉండే కొంత మంది యాత్రికుల బంధువులు మిత్రులు మా దగ్గరికి వచ్చి అందరినీ పలకరించి, పరామర్శించి మిఠాయిలు ఇవ్వడం జరిగినది. అక్కడ నుండి బస్సులో కర్నూలు వెళ్లి ఆరాత్రికి అక్కడ బస చేసి మరుసటి రోజు ఉదయం జోగులాంబాదేవిని దర్శించుకొనుట జరిగినది.

6-4-2017 ఆలంపురం నుండి బస్సులో బయలుదేరి రాత్రికి శ్రీశైలం చేరుట జరిగినది. ఆ రాత్రికి శ్రీశైలంలో బస చేసి 7-4-2017 ఉదయాన్నే మల్లికార్జున స్వామికి అభిషేకములు చేయించుకుని స్వామి దర్శనం చేసుకుని భ్రమరాంబికా అమ్మవారి శక్తి పీఠమును దర్శనము చేసుకుని విజయవాడ మీదుగా రాత్రికి రాజమండ్రి చేరినాము. మా ప్రయాణములోకెల్లా ఇదియే అత్యంత దూరమైన బస్సు ప్రయాణము. సుమారు పన్నెండు పదమూడు గంటలు బస్సులోనే ప్రయాణము చేయుట జరిగినది. 8-4-2017 మా యాత్రలో ఆఖరి రోజు చివరి రోజు. రాజమండ్రిలో అల్పాహారం

చేసి అక్కడి నుండి బయలుదేరి ద్రాక్షారామంలోని మాణిక్యాంబ శక్తి పీఠంను దర్శించుకుని పిఠాపురంలోని పురుహూతికా శక్తిపీఠం దర్శించుకుని, రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు విజయవాడకు చేరుటతో ఈ యాత్ర పరిసమాప్తమయినది.

పై వివరాలు కొంత మందికి విసుగు పుట్ట వచ్చును. యాత్రలు చేయాలన్నవారికి సంతోషము కలగవచ్చును. ఏమైతే ఏంటి యాత్ర దిగ్విజయంగా, సంపూర్ణంగా పూర్తి చేసుకుని ఎవరెవరి స్వస్థాలాలకు క్షేమంగా, సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతో చేరుట మాకు ఎంతో ఆనందాన్ని, సంతోషాన్ని మిగిల్చింది. శ్రీశ్రీశ్రీ విజయ రాజ రాజేశ్వరీ దేవత అనుగ్రహము, శ్రీ వాసుదేవానందగిరి స్వామీజీవారి దివ్య ఆశీస్సులు, యాత్రికుల చల్లటి మనస్సు స్నేహ పూర్వక అనుబంధం, టూర్ ఆపరేటర్‌లోని అకుంఠిత దీక్ష – యాత్రను దిగ్విజయం చేయాలనే బావుకతో ఈ యాత్ర పరిసమాప్తం కావడానికి కారణాలు అని చెప్పక తప్పదు. మాతో కలసి ప్రయాణం చేసిన వారికి ఇది చదివిన వారికి సమస్త జనులకు జగన్మాత ఆశీస్సులు, కరుణా కటాక్ష వీక్షణాలు మెండుగా వుండాలని ఆశిస్తూ,

శెలవు తీసుకుంటూ....

మీ సోదరతుల్యుడు

పి.రోశారావు

ఈ క్రింద మాతోపాటు యాత్ర చేసిన సోదర సోదరీమణుల వివరాలను వారి వారి ఫోటోలతో సహా ఇవ్వడమయినది దయచేసి గమనించగలరు. పాఠకుల సౌకర్యార్థమై మేము వివిధ ప్రాంతాలలో బస చేసిన హొటళ్ల చిరునామాలు కూడా ఇవ్వడమైనది. గనుక గమనించలగలరు.

1

1.**Sri Sri Sri vsasudevanandagiri swamiji**, D.No -1-105, Pedapulipaka, Krishna Dt. 521 137, Ph : 8341433329

2. **G.Leela Mallikharjuna Rao,** D.No.27-12-55, Alibag veedhi, Near Ashoka Hotel, Governarpet, Vijayawada - 520002,Ph: 9848126968

3. **G.V.L.Ratna Kumari**

4.**G.Chalapathi Rao,** Plot No - 06, LIC Colony, Kagidha Pattarai, Saidapet, Vellore - 632012, Ph: 9344644614

5. **G.Lakshmamma**

6. **M.Venu Gopala Rao**, D.No. 11-62-53, cannal Road, Near Nemali Building, Radham Center, Vijayawada - 520 001 Ph: 9392100958

7.**M.VijayaLakshmi**

8. **M.Mohan Rao,** D.No. 27-12-70, Alibeg veedhi, Near Annapurna Talkies, Governorpet, Vijayawada - 520 002, Ph: 9848122837

9. **M.Lakshmi Kumari**

10. **D.Upendra Rao,** D.No. 11-40-84, Pulipativari st.Vijayawada - 520001, Ph:9392102400

11.**D.Lakshmi Parvathi**

14. **K.Ramadevi**, D.No.76-8-10/2,Flat No. 103, S.S.Enclave, Bhavanipuram, Vijaywada - 520 002, Ph: 9160093888

17.**P.Rosa Rao**, H.No. 54-14-2, Flat No. 201, Sai Charan Residency,SrinivasaNagar,Bank Colony, Vijayawada 520008,Ph:9963096662

18. **P.Padmavathi**

12. **A.Venkateswara Rao,** D.No. 27-1-150, Near Challapalli Bunglow, Eluru Road, Vijayawa - 520002, Ph:9392976310

13. **A.Padmavathi**

15. **D.Srinivasa Reddy**, D.No. 41-20/1-29A, Gunturuvari street, Krishna Lanka, Vijayawada-520013, Ph: 9490794399

16. **D.Sreevani**

19. **M.RamaChandra Raju,**D.No. 25-8-4, Peddetivari st. Sri Rama Puram, Bhimavaram, West Godavari - 534 202, Ph:9490110255

20. **P.Thirupathi Reddy**, D.No. 1-102./2,Pedapulipaka, Krishna dt. - 521137, Ph: 9866195187

21. **P.Hemalatha**

22.**G.Ranganayakamma,** H.No.1-33-7,Addavari st, Nazarpet, Tenali,Ph: 9290847504

23. **M.Narasinga Rao**, c/o Cement and Hardware, Near One way Traffic, mainroad, S.Kota, Vijayanagaram-535145,Ph:9866562772
24. **M.Gunna Raju**

25. **k.Sudhakar Rao** Maruthi Hardware stores D.No. 27-37-146 M.G. Road, Beside Mahesh Bank, Vijayawada - 520002,Ph:9440606520
26. **K.Parvathi**

27. **D.Hemanth Kumar,** D.No. 10-14/2-24, Mallikharjunapeta, Akulavari Veedhi, Vijayawada - 520 001, Ph: 9848124759

28. **R.Indra Kumari,** D.No. 58-6-12, Karnavari st, Patamata, Vijayawada, Ph: 9440090660

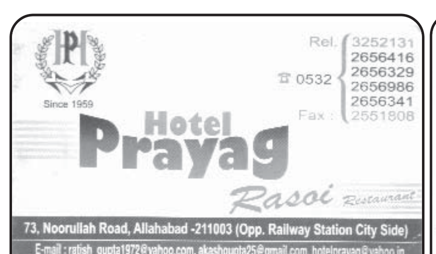

29. **B.Swapna** 12, Karnavari st, Patamata, Vijayawada, Ph: 8985884678

30. **P.Venkateswara Rao,** c/o Venkatadri cloth stores, D.No. 1-144, Main Road, Sabbavaram, Vishakhapatnam(dt)-531035,Ph:9985049545
31. **P.Venkata Lakshmi**

బస చేసిన హోటళ్ల వివరాలు

1434, Gol Bagh,
Opp. Railway Station,
Amritsar- 143001 (Punjab)

Ph. : 0183-2547111
0183-2557111

E-mail : hotelgrandhrideyamritsar@gmail.com
Website : www.hotelgrandhridey.com

C.S. No. 453, B/2, 'E' Ward,
Opp. Market Yard, Kolhapur- 416005.
Tel. : 0231-2666685, 2656685
Website : www.hotelkolhapursonypalace.com
Email.: hotelsonypalace@gmail.com

Manoharamma Hotel Investments Pvt., Ltd.,
26-3-7, JAMPET, RAJAMAHENDRAVARAM 533 103. A.P.
2461201 (4 LINES), 2465401 (6 LINES); FAX:0883-2461204
Visit us at: www.hotelanandregency.com

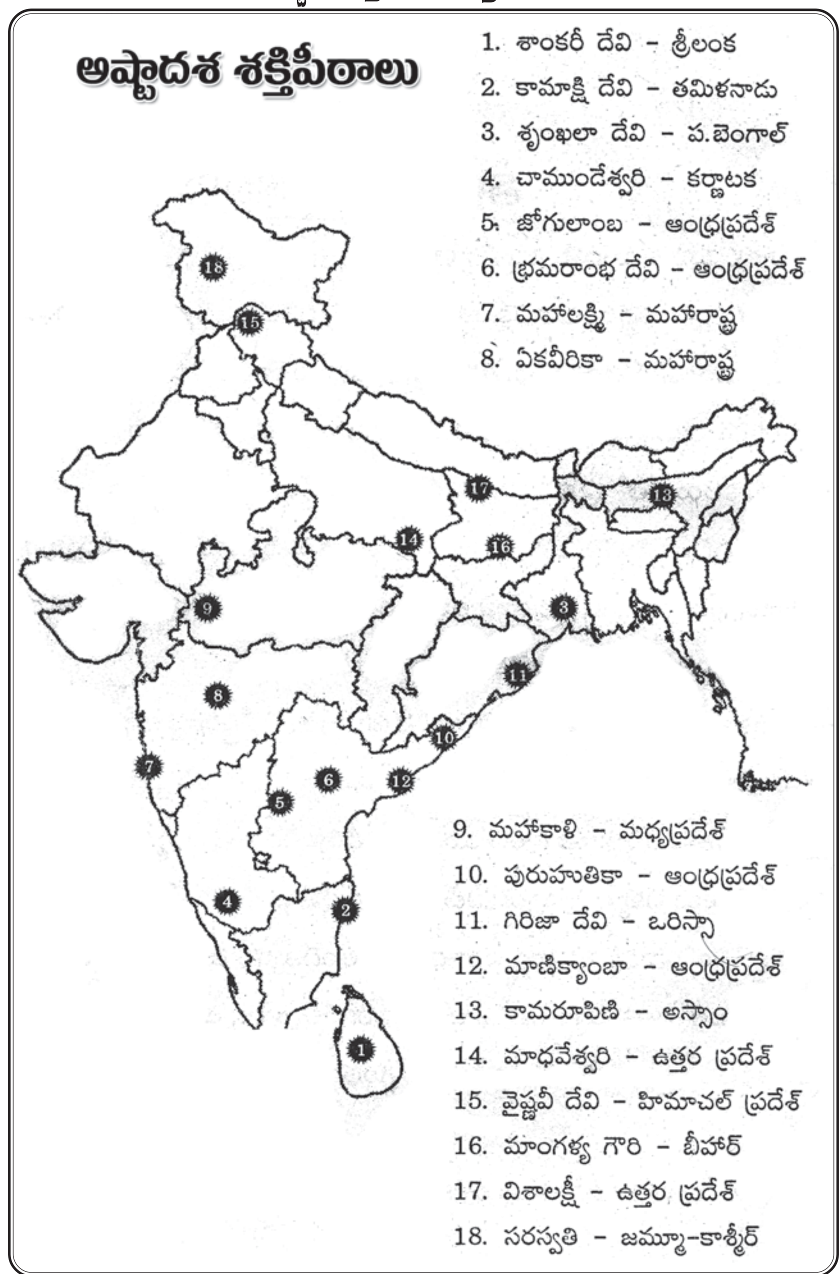
P-11, DOBSON LANE, Howrah - 711 101
Phone : 033-2666- 4333, Fax : 033-2666-4343
E-mail : kapoorhotels@gmail.com

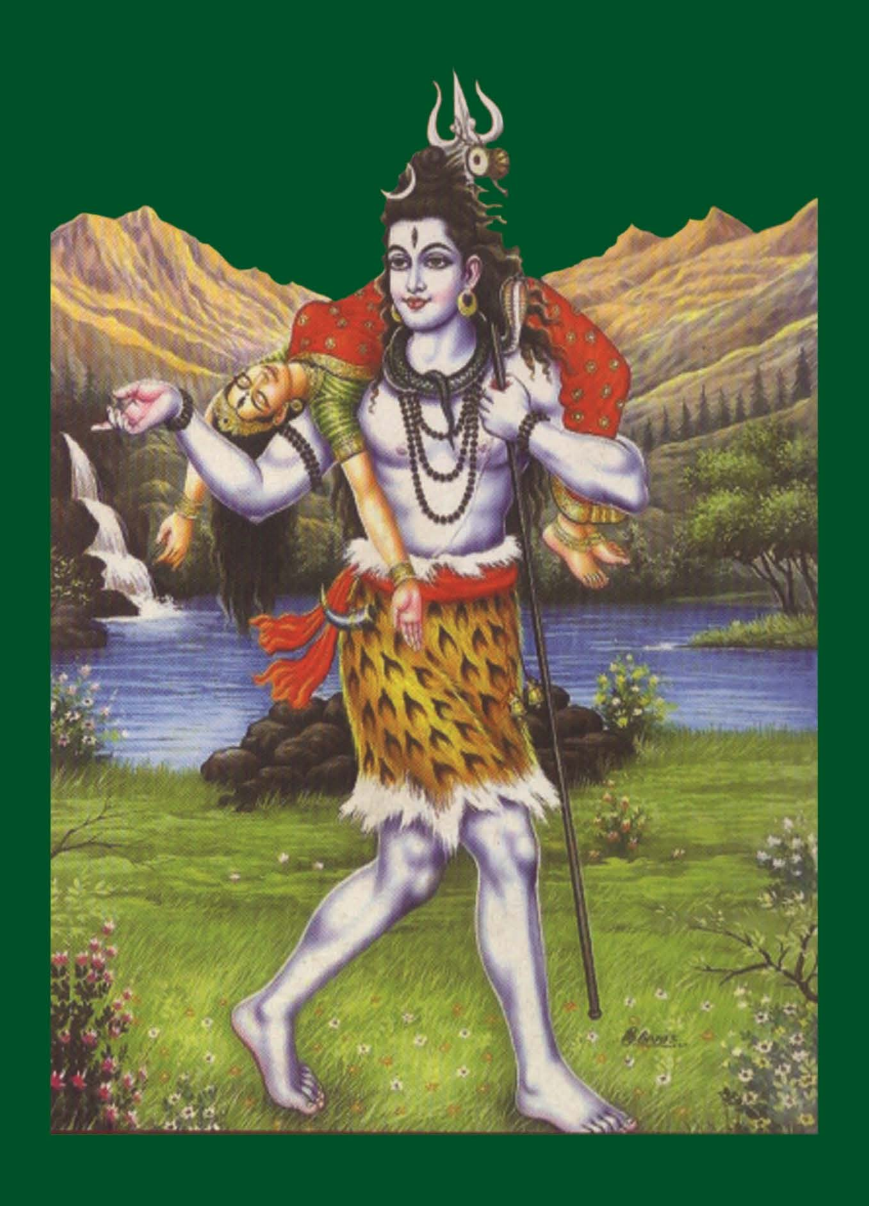
Janaka **Wanigasekara**
B.Sc (hons), Hosp.mgmt (Aus)
Managing Director

Sigiriya Road, Inamaluwa,
Dambulla.
Sri Lanka.

Tel : 066 2 286 635
Mobile : 077 7 445 447
Fax : 066 2 286 230
E-mail : info@edengardenlk.com
: janaka@edengardenlk.com
Web : www.edengardenlk.com
Skype : janakawanigasekara

అష్టాదశ శక్తిపీఠాలు
1. శాంకరీ దేవి - శ్రీలంక
2. కామాక్షి దేవి - తమిళనాడు
3. శృంఖలా దేవి - ప.బెంగాల్
4. చాముండేశ్వరి - కర్ణాటక
5. జోగులాంబ - ఆంధ్రప్రదేశ్
6. భ్రమరాంభ దేవి - ఆంధ్రప్రదేశ్
7. మహాలక్ష్మి - మహారాష్ట్ర
8. ఏకవీరికా - మహారాష్ట్ర
9. మహాకాళి - మధ్యప్రదేశ్
10. పురుహూతికా - ఆంధ్రప్రదేశ్
11. గిరిజా దేవి - ఒరిస్సా
12. మాణిక్యాంబా - ఆంధ్రప్రదేశ్
13. కామరూపిణి - అస్సాం
14. మాధవేశ్వరి - ఉత్తర ప్రదేశ్
15. వైష్ణవీ దేవి - హిమాచల్ ప్రదేశ్
16. మాంగళ్య గౌరి - బీహార్
17. విశాలక్షీ - ఉత్తర ప్రదేశ్
18. సరస్వతి - జమ్మూ-కాశ్మీర్

ASTADASA SAKTHI PEETHALA YATRANUBHAVALU

P.Rosarao